

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 9^{ον}
1932

Αρ. 445

ILON

ΘΕΡΑΠΕΙΑ
ΑΝΩΔΥΝΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΡΙΖΙΚΗ
ΗΓΓΡΗΜΕΝΗ

ILON

ΛΙΘΟ ΛΟΙΦΗ ΑΠΟΪΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ

· ανώδυνη, τάχιστα, οικονομική.
· δίνει τομή: Έμπρηστις πά-
σης φύσεως, Αποστήματα
· επλά μέχρι των πλέον οο-
βαρών τοιούτων σφηκίας,
· Δοθίνας, Ανδραγκας, Επρά-
· δη έλκη, Μεμελωμένα τραύ-
· ματα, Περιεστίτιδας, Έκζε-
· ματα, Παριεστίτιδας (ου-
· ρα), Σταφυλοκοκκίαισις (ου-
· ρα) κλπ. είντεται και με δύ-
· λην πληνήν Ηορμουνών
· για διάφορα λογικά γυναικεία
· ευφρανόμενα μετά θανάτου και
· ταλαιωμένων, ως άποστημάτων πλεον-
· τό νηστέρι (και άνω παθήσεων)
· και τός παικίσις διαπαντός μεθό-
· δου.

Ζητήσατε βιβλιογραφίαν, ψι-
· λατάτε τό παρόν, οδ' άνω έποχή
· ορχήστρας.

ILON ONGUENT-ABCS
Nouvelle methode pour
le traitement de toute
suppuration

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ.-ΒΑΧΛΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ-ΔΟΜΒΗΣΙΣ

Αποφευγείτε τα πολυδάπανα ταξείδια εις τὰς διαφόρους
 ιατρικὰς πηγὰς, προτιμᾶντες τὰ λαμβάνοντα ταῦτα εἰς τὴν
 ἐν Ἀθῆναις Ὑδρεοκατεπύρριον «ΦΟΙΝΙΣ», ἸΟΥΝΟΣ 5,
 παραπληρῶς θεάτρου Κοστοπούλῃ. Τὰ ἱατρικὰ τεχνιτὰ
 Λευτὰ τῶν διαφόρων Λευτοπύλων ΑΙΔΗΦΟΥ-ΜΕΘΑ-
 ΝΩΝ-ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληρῶν τελείως τὰ
 ἱατρικὰ Λευτὰ τῶν ὧς ἐνω ἀναπεριμένον ἱατρικῶν πη-
 γῶν. Ἰατρικαὶ συμβουλὴ ἀδωρεάν. Τελεῖα ἀνακαταίνεις.

ΩΡΙΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π.μ.—8 μ.μ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

Με τās βαφάς ARTI, κάνετε τὰ
παλαιά σας φορέματα καινούργια
και μωντέρνα.

Τὸ Grand Prix τῆς Ἐκθέσεως
Θεσσαλονίκης ἔλαβον αἱ βαφαί
ARTI.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Καθε κομψη Κυρια δεν πρεπει
να ραψη τα φορεματά της.
Ομοιωσθε τον **ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ**
πλωματούχου μεδίστας

ΔΔΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΘΑΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α

Θα εὕρη ὅλα τὰ τελευταία
τῆς θερινῆς σαιζὸν με χάρη. Παρα-
νοῦστε καὶ τιμὰς λογικὰς.
Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι
τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ ;
Να βάψετε μόνη Σας τα
μαρσινά Σας φορέματα με
Γερμανικής βαφάς χάρης

ARTI

και θα γίνουν έντελως και
νούργια.
ΑΙ βασιλὶ ARTI πωλοῦνται
εἰς τὰ Φαρμακεία καὶ τὰ
Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας αὐτῆς
εἰς 61 ποδέρους χρωματι-
σμοῦς.

Τὴ πιδ μεγάλη ἐπιτυχία ἔχει ἐκείνη ποῦ βάφει τὰ φορέματά της μὲ τὰς Γερμανικὰς βαφὰς ARTI.

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΦΛΩΡΙΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ, παντός
είδους ωρολόγια (και άχρηστα ω-
ρολόγια διά εξαρτήματα), κατηγορημέ-
να ελληνικά χαρτονομίσματα, γραμμα-
τόσημα ελληνικά και ξένα, άγοράζω-
εις τās καλύτερας τιμές. Έπισκενάζο-
μεν ωρολόγια και κοσμήματα ήγγυ-
μένως.

Προσοχή εἰς τὴν διεύθυνσιν :
ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ὡρολογοποιὸς - Χρυσοκόμος.
Εὐπόλιδος καὶ Ἀθηνᾶς 56.
Ἐναντὶ Δημοτικοῦ Θεάτρου.

Δεχόμεθα παραγγελίας καὶ ἀπὸ τῆς
ἐπαρχίας.

И БАЛНИКН КРЕМА

Ἀπαραίτητον καλλίστην
κυρίαν. Διατηρεῖ τὴν ὁμοιο-
προσώπου. Καθαρίζει τὸ ἔσω
φει τὰς ρυτίδας. Προφύλα-
σιν ἀπὸ τὰς καιριᾶς.
Διὰ περισσοτέρας πληροφο-
τανθῆτε εἰς τὸ Φαρμακείον
Δασκαλάκη, Ὁμόνοια.

Ἡ πιδ μεγάλη εἰκον
τῶν βαφῶν ARTL

ГЕО. Н. МОУМОУТ

Ἱατρος Δερματολόγος. Επ
εξαιτίαν Ἐπιμελητῆς τῆ
ρας Κλινικῆς τοῦ Κατ
Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται
παλληνίας καὶ Τεγίας
Ὡραὶ 8—11 π.μ. καὶ
Ἀριθ. τηλεφ.

Βάψετε τὰ φορέματά
νὰς ARTI.

ZHTEITAI Διδασκαλία

κῆς διὰ μικρὰν Ἐπαρχίαν
 νὸν κλῆμα, διὰ τὸ ἀναλίσκον
 κρὰ παιδάκια. Πληροῦται
 Γραφεῖα μας.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκονόμος
ρίπου πήχεων ἐπὶ τῆς
Βαρβάρας 18 (Προφήτης
Παγκρατίου). Πληροφορίες
τῶ Διευθυντῇ τοῦ
ΤΟΥ. Δέμα 7.

Αἱ βαφαὶ ARTI διὰ
τὸν οἰχογενειακὸν προίον

11 Σεπτεμβρίου 1932

М П О У К Е Т О

1225

Ἡ θύσις προτάζει τις ἀδελφές της νὰ γυρίσουν στὴ θάλασσα, ἐνὸς ἡ ἴδια ἀνεβαίνει στὸν Ὀλυμπο γιὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Ἥφαιστο ὅπλα γιὰ τὸν Ἀχιλλεῦς.
(Ἔργον τοῦ Φλάμιαν).

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΟΝ ΤΟΙΧΟ

(Διήγημα Ἑβραϊκόν)

μισαν πὺς κάτι ἀφύσικο γινόταν στὴ φυλακὴ καὶ τὰ χτυπήματα
στοὺς τοίχους ἔπαιζαν κ' ἡ σιωπὴ ἀπλώθηκε.

Μὰ σὲ λίγο τὸ φωτεινὸ ἐκεῖνο ἔγλιό ἀγνίχησε καὶ πάλι μέσ' ἀπ' τοὺς τοίχους, τόσο παραδόξο σὰν ἐνώς πεθαμένους νὰ εἶχε μιλήσει,

Αὐτὴ ποὺ εἶχε γελᾶσει, ἦταν σχεδὸν παιδί ἀκόμα. Ὅταν ἐπήγαν
 ἐν τῇ πλάνῳ στὸ σπίτι τῆς μητέρας της, δὲν εἶχε καταφέρει κα-
 θόλου τὴν οὐρανοπλοΐαν τῆς θέσεως της. Εἶχε ἀπώλεια περὶ ἡμέρας
 εἶχε ἀπολομήσει τὸν ἀστυνομικόν, παρῶντα μὰ στὰς ἀσφαλί-
 σεις. Προέβλεπε, ἔπειτα ἔλεγε ἔλεγε μὰ τέτοια ἀπορίετα — τινὰ μὲν
 μὰ μ' ἄλλους συντόφρους καὶ συντόφρους τῆς — καὶ σιμὴ δύνα-
 μίαν πολὺν σοφὸν ποὺ ἦν τῇ ἀναδείξει ἡρώδεια. Μὰ ὅταν βρε-
 χὲς μοναχὴ μέσα στὴν τάξιν, τὸς τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ τοῦ
 τῇ μοναχῇ τῇ κατὰ τὴν αἰνῶνα καὶ τῇ καὶ τῇ καὶ τῇ καὶ τῇ καὶ τῇ καὶ
 πλὴν ἐπὶ φῶς. Ἐπειὰ συνιδεὶ καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν καὶ
 πὸς ἦταν μὴ ἡρώδεια. Σὲ μὴ στυγρῇ καὶ ἀναρρόβειε στὸ
 στρώμα της, ἔφαξε τὴν γοητίαν τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ
 τῆς, εὐν καὶ ἐπὶ τὴν καὶ δειχτὴν τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ
 σπασμῶν. Μὰ θυμὸν ἐξάρων τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ
 λὴν εὐν καὶ μὴ ὅλες τῆς τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ

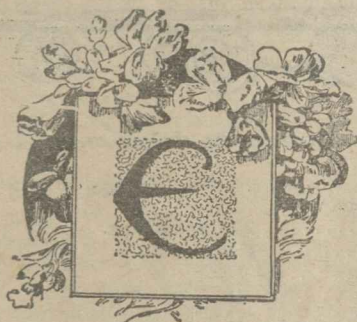
Τότε ο δεσποφύλακας έσπεξε κι έβριξε ένα θυμωμένο βλέμμα μέσ' απ' τ' οφθαλμό του κελιά της. Μα η ευφάντασις των ματιών του σ' αυτή την τουίτα, έκανε τόση καυχή εντύπωση στη νέα κόρη, ώστε ξέσπασε σέ δυνατά γέλια. 'Ο φυλάκας, βλέποντάς την — ήταν

ἡ μόνη γυναῖκα στὴ φυλακὴ—
συγκινήθηκε καὶ χαμογέλασε
κ' ἐκεῖνος. Μὰ ἔπειτα θυμύ-
θηκε τὸ καθήκον του κ' ἡ φυ-
σιογονία του ἔγινε πάλι ἀπ-
οστηρὴ κ' ἡ φωνὴ του χροστή.
Ἔτσι, ἡ παιδικία πῶσα

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Η ΜΑΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ ΑΙΩΝΑ

(Από το περίφημο ποίημα του Νικήτα Νιφάκου, σπάνιο και δυσέρητο σμήμα)

στάσεως 'Αθανάσιου Διάκου, για την συγκέντρωση χρημάτων υπέρ του όρφανου και πατριωτικού σκοπού της.

Ποιός ήταν ο ποιητής του στιχουργήματος αυτού Νικήτας, δεν είναι γνωστό. Όπως δεν είναι γνωστό, ούτε κι' αν το ποίημα του προκύπτει σαφώς, αν ήταν Μανιάτης. 'Ο 'Αν. Γούδας, στους «Παράλληλους Βίους» γράφει ότι ο Νικήτας έπωνομαζόταν Νιφάκος κι' ότι έγραψε το ποίημά του στα 1798, χωρίς όμως ν' αναφέρει και ποι βοήθη τις πληροφορίες αυτές.

Στίχους του ποιήματος του Νικήτα έδημοσίευσε πρώτος ο 'Αγγλος περιηγητής Λήκ, στο γνωστό βιβλίο του για την 'Ελλάδα «Ταξίδι στο Μωριά». 'Ο Λήκ βοήθη στο Μισορά, τον 'Απρίλη του 1805, χειρόγραφο το ποίημα του Νικήτα και το αντέγραψε, μεταφράζοντας για το βιβλίο του αρκετούς στίχους.

Μετά τον Λήκ, εξέδωσε το ποίημα του Νικήτα ολόκληρο ο Γερμανός Γ. Α. φον Μάουρεν, στο πρωτότυπο και μεταφρασμένο γερμανικά από τον Γερμανό επίσης φιλέλληνα και ελληνιστή Ούλενζ.

Τρίτος, τέλος, εξέδωσε το ποίημα του Νικήτα μετά γερμανικής μεταφράσεως, ο περί της 'Ελλάδος του 1821—1835 γράφας Γερμανός Φ. φον Πρέντλ.

Το ποίημα του Νικήτα έχει τον εξής τίτλο: «Νικήτα—Ιστορία της Μάνης, ήτοι Περιγραφή 'Ηρώων, χωρίων και 'Ιντροδών αυτής, διά στίχων πολιτικών».

Εκτός όμως του ποιήματος αυτού, έχει περιωφθεί κι' ένα κομμάτι του άλλου ποιήματός του, το οποίο έφερε τον τίτλο: «Αποχαιρετισμός ή Θρήνος Νικήτα».

Η έμμετρη ιστορία της Μάνης του Νικήτα αποτελείται από 246 στίχους δεκαπεντασλλαβούς. Στην αρχή του ποιήματός του, ο ποιητής αναφέρει ένα ποίος ένα τα χωρία της Κάτω Μάνης.

Όπου βαμβακι περισσόν και βαλανίδι κάνει. Έξηγεί δε στο τέλος ότι ανθέντης των χωρίων αυτών είναι ο εφαιμαστός Τσαντίμπεης Γρηγοράκης.

Έρχεται κατόπιν στην Έξω Μάνη και γράφει: 'Από την Κέλεφα κι' εκεί, κατά την Καλαμάτα, Ζυγός, Μηλιάς, 'Ανδρούσιτα και όλη ή Ζαράντα Κ' έως την Άγια Σιών λέγεται Έξω Μάνη.

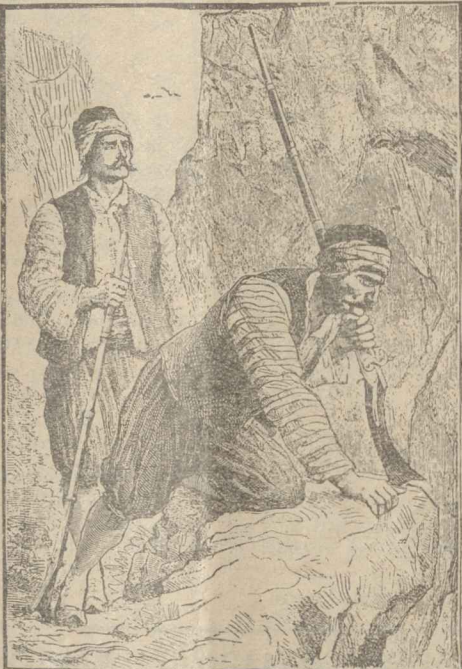
Μετάξι, λάδι περισσόν και προνοκί κάνει Κλεισούρας έχει φοβεραίς, λαγκάδια άγρια. Και χώρας έχει θαυμασταίς και δυνατά χωρία, Ζαράντα εξ είναι αυτά και χώρας και χωρία. Νά τα είπω κατ' όνομα έτώρα κάνει χρεία.

Κι' άρχίζει ή απαρίθμηση των χωρίων της Έξω Μάνης. Προχωρώντας ο ποιητής, εκθειάζει την ανδρεία του Τσαντίμπεη Γρηγοράκη, ήγμενος τότε της Μάνης, ο οποίος είναι:

... φιλόθεος, φιλόπατρις, μεγάλος. Στην Μάνη κάνει πράγματα που δεν τα κάνει άλλος. Καμπάνα στο παλάτι του σημαίνει βοάει, γέμει. Την είδα με τα μάτια μου, αυτό δεν είναι ψεύδω. Και όσοι την άκουσαν θαρρετικά σπναινον, Και τρώουν εις την ταβάν του και χορτασμένοι βγαίνουν, Πτωχούς και ξένους άγαπά, τον τόπον του φυλάττει, Και τους κακούς τους κυνηγά, τους λύνει σαν αλάτι.

Φαίνεται όμως πως την εποχή αυτή ο Γρηγοράκης βρισκόταν στα μαχαίρια με την επίσης μεγάλη και ήρωική μανιάτικη οικογένεια των Κομουνδουράκων. Κι' ο Νικήτας, για να ευχαριστήσει τον φιλόξενο και μεγαλόψυχο Τσαντίμπεη, φέρνει του 'Εκδο' Κομουνδουράκη, δπως λέει τον Κομουνδουράκη, το εξ άμιάζω:

Έξω και μόνον απ' αυτόν τον κύρ' Κομουνδουράκη, 'Οπ' αγαπά στον τόπο του να είναι σαν γεράκι,

Μανιάτες Κλέφτες.
(Εκδών ξένου περιηγητού).

Και τους πτωχούς να τυραννή, το πράγμα τους ν' άσπάζη. Νά τρώγη με την δόμνα του κι' ο τόπος να στενάζη. Πιο κάτω ο ποιητής κάνει ακόμα αρκετά λιβάνια στο Τσαντίμπεη και προσθέτει, έχόμενος πλέον στα έλλαιτώματα των Μανιατών: Τοιαύτ' είναι στα άσματα ή Κάτω Μάνη, δια τους φίλους χάνεται και τους έχθρους δαγκάνει. 'Αλλά να μην έμάλωναν ό ένας με τον άλλον. Και ο μικρός να γνώριζε να τιμά τον μεγάλο. Και φόνιοι να μη γίνονταν και κούρσοι και κλεβιάς. Και να μην έχαλούσανε και σπίντα κι' εκκλησίαις. 'Αλλά για την πατρίδα τους και την έλευθερία. Εύθύς, εύθύς μονογονιμούν και τρέχουν σαν θηρία. 'Αχ! άχ! Μανιάται αδελφοί να κάμει' ένα πράγμα, να κάμνεται στον τόπο σας κανένα δυό σχολεία. Αυτά να γένουν ήμπορούν με δίχως δυσκολία, να μάθουν οι παππάδες σας και να ξεστραβώθουν, για να διδάσκουν τον λαόν, να τον καθοδηγήν. Θέλετε τώρα και απαρίθμηση διαφόρων μανιατικών χωριών και οποιών; 'Ιδού:

Καλιάνικα, Σφυριάνικα, Πύργος, Χαγιά, Δουλή, Παλιόχωρα και ο Γερμός κι' ή Βάμπακα ή άλλη. Και άλλο Μπαρίκι λέγονται, Καριόνα και Καρίνα, Κουλούμι λέγουν έτερον και άλλο πάλιν Μίνα, ή Κίτζα ή πολυπύργος, κι' ή Νόμια παροισά, Στανου και Κεχαρίνα, και Κοίνος άλλη μια.

'Ανω και Κάτω Μπουλάρι, το Δρύ και ή Σαυλία.

ή Βάββα και τα 'Αλνκα, έτούτο είναι όλη. Και Μέσα Μάνη λέγονται, και είναι όλη άγρια δροχύνια και φραγκόσκηνα ή πρώτη τους ιστορία.

Στο σημείο αυτό, το ποίημα του Νικήτα αν' ή ξαιρετικά ενδιαφέρον. Μιλάει για την τριτομιαία και χυλοδοσανισμένη ζωή των γυναικών της Μάνης, που σκοτώνονται κυριολεκτικώς στη λειά, ενώ οι άνδρες ή κορσενουν στη διάσημη πολεμούν στα βουνά ή άλληλοσκοτώνονται μεταξύ τους.

'Ας αφήσουμε όμως καλύτερα να μείν' τα κι' ο ποιητής, με την άρελή και ελλειροειδή στροφή για τους:

Νερό δεν βγαίνει πούποτε σ' όλην την Μάνη.

καρπών κουνία μονάχα και ξεροκρήνη κάνουν. Αυτά γυναίκες σπένγονται, γυναίκες τα βελών. Γυναίκες τα δαμάτια στ' άλλων συναθροίζονται, γυναίκες με τα πόδια τους γυρνά τα άσπρη. Γυναίκες με τα χέρια τους μονάχα τα λερνών. Γυναίκες με την ράχιν τους γυρνών τα πελά.

τα βράζουν τα χερσά σκουτιά για να μη τ' ή λείν.

'Από την κάφαν την πολλήν, την βράν τα τ' ή λείν.

πετάγεται ή γλώσσα τους σαν καλαού σπιντα. Τα χέρια τους, τα πόδια τους είναι ξεροκρήνη. Σαν της χελώνας ύμια χοντροπετασμένα.

Την νύκτα τον χειρόμυλον τρεβούν, γυρνών. (κλαίοντες).

άλεθουν τα κριθάρια τους και μοιρολόγια λέγουν. και το ταχύ μισόγυμνας με τα κορίντια βγαίνουν. και εις τους λάκκους τρέχουν για κοπριάς πηγαίνουν. εκεί όπου τα ζώα τους νερό πάνε και πίνουν και ξεμεσημεριάζουν και τας κοπριάς άφινουν, εκεί κι' εκείναις τρέχουναι και κάδαλα γυρνούν, γιατί μ' εκείνον τον χυλόν, που τρώγουν, μαγειρεύουν. Τας βλέπεις τότε' άσπρότερες και από τας κορούνας. άκόμη παστρικιώτερες και από τας γουρουνάς. διότι μες τα χέρια τους τα κάδαλα γυρνών, τα πλάττουν βοϊδοκούτσουρα, στον ήλιον τ' άπλώνουν και σαν ξηρανθούν ύστερα στο σπίζι τα συνάζουν, και μερικόν των θοραφών και των χρεάων βράζουν. 'Ω, γυνίκα που κάμνουναι, νάχετε την εδή τους, τα κάδαλα μοιράζονται για την μαυροπυχή τους. Οι άνδρες άλλοι περπατούν στον κούρσο και κλεβιάς και άλλοι σ' άλλους πολεμούν να κάμουν άπιστοίς. Άλλους άλλους περπατεί να εδρή τί να κλέψη και άλλος άλλον καρτερεί διά να τον φονέψη.

'Αλλά το ποίημα του Νικήτα δεν σταματάει εδώ. Έχει και διαφέρουσα συνέχεια, κάνει λόγο και για την περίφημη μανιάτικη τέτα κι' άλλα σχετικά περιεργα έθια των Μανιατών. Συναί.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΠΟΠΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

..... Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Σ τον άκούσαμε! 'Ας τον άκούσουμε! Έλεγαν τώρα όλοι.

Έτσι, μέσα σε μι άπόλυτη σιωπή, ο Γαβριήλ άρχισε να μιλάει και να υποδεικνύει με ποιο τρόπο θα μπορούσε να κρατηθή για μερικές ήμερες ακόμα ή άμυνα της πολιορκημένης πόλεως. 'Όσο μιλούσε, σιγά—σιγά, ένας ένθουσιασμός κυριεύε αυτούς που τον άκουγαν.

Τέλος, έπειτα από αρκετή ώρα, κατέληξε ως εξής:

—Θάρος! ήρωϊκό ύπερασπιστάι και γενναίοι κάτοικοι του Σαιν Κεντέν! Σώσατε τον βασιλέα, σώσατε την πατρίδα! Προ όλίγου είχατε σπνρει τα κεφάλια σας και φαντάσστε άπορασιμένοι να πεδάνετε μ' έγναυτέρησι. 'Υψιστε τώρα τα μέτωπά σας! 'Αν πεδάνετε, θα πεδάνετε σαν ήρωες κι' ή μνήμη του Σαιν Κεντέν!... Ζήτω ή Γαλλία! Ζήτω το Σαιν Κεντέν!...

—Ζήτω ή Γαλλία! Ζήτω το Σαιν Κεντέν! Ζήτω ο βασιλεύς! έπανελάσαν έκαστο φανός μαζί μ' ένθουσιασμό.

—Και τώρα, ελτε ο Γαβριήλ, όλοι στα τείχη! Έμψυχώστε με το θάρρος σας τους σωματίτες σας!

—Στα τείχη! έπανελάσαν οι παριστάμενοι. Και όρμησαν έξω, συνεπαρμένοι από χαρά, περιφράναι μ' έλπίδα.

Ο Γασπαρ ντε Κολινυ, ο ήρωϊκός και άξιος άρχηγός των πολιορκημένων, είχε άκούσει τον Γαβριήλ σιωπηλός, κατέληκε και γαμάτος θαυμασμό. 'Όταν ή συγκέντρωση διαλύθηκε, κατέβη από την έδρα που καθόταν, πλησίασε τον Γαβριήλ και του έπαι το χέρι.

—Εύχαριστώ, κύριε! του είπε, Σώσατε το Σαιν Κεντέν κι' έμένα και τη ντροπή. 'Ο Θεός να δώσει να σώσετε τη Γαλλία και τον βασιλέα απ' την καταστροφή!

—'Αλλά μόνον! δεν ξαναα ακόμα τίποτε, κύριε ναάχαρ! απάντησε ο Γαβριήλ. Έξω απ' το Σαιν Κεντέν περιμένει ο μαρκήσιος ντε Βομπίερ με έκαστο άνδρας. 'Αν κατορθώσω να τους μπάσω μέσα στο κάστρο, ή έλπίδες της σωτηρίας μας μεγαλώνουν. 'Ο Θεός να μās βοηθήσει...

XXYIII

ΟΙΟΥ Ο ΜΑΡΤΕΝ ΓΚΕΡ ΔΕΝ ΔΕΙΧΝΕΤΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΟΣ

Ο κόρης Γαβριήλ ντε Μοντιγομερ έμεινε περισσότερο από μιά ώρα, σπνριζόμενος με τον ναύαρχο Κολινυ, ο οποίος είχε μείνει κατάματα από τη σταθερότητα, την πόλμη και τις γνώσεις του σπουδαίου του. 'Ο Γαβριήλ πάλι θαύμασε τον ευγενικό και όρατο χαρακτήρα του ναύαρχου, την έντιμότητά του και την καλωσύνη του, που τον έκαναν τον πιο άγνό και πιο λαμπρό ευγενή της εποχής του. 'Αφελώς δεν έμιασε καθόλου με τον βαρόνο Μοντιγομερ, του οποίου ήταν έπαρτος.

Έτσι από δυό ώρες, οι δυό αυτοί άνδρες, απ' τους οποίους ό ένας είχε μιά μιλά γατιά κι' ο άλλος κατάματα και σγουρά, έπιναν καπνιστά κι' είχαν έντιμώσει ό ένας τον άλλο, σαν να γνωρίζονταν έκατο δέκα χρόνια.

Όταν συνενηθήσαν, σχετικα με τα μέτρα που έπρεπε να λάβουν για να διαφυλάξουν την είσοδο στο φρούριο του λόχου του μαρκησιού, ο Βασκέρρε, ο Γαβριήλ άποχαίρετσε το ναύαρχο, λέγοντάς του: 'Ευχαριστώ, κύριε ναάχαρ! 'Ελπίζω πως όταν ξαναείδωόμτες, ή κατάντησά έξη βελτιωθεί...

Ο έπαρτος του Μαρτέν Γκέρ, ο οποίος ήταν κι' αυτός μετεμωμένος σε χωριά, τον περιέμενε κάτω στη σκάλα του φρουραρχείου. —Ελτί, κύριε, έξοχότατε! 'Ηρόδωτε! φώναζε ο γενναίος ύπνρός. Έμια πολύ χαρούμενος που σάς ξαναέβλεπα, γιατί έδω και μιά ώρα έκαστο έλο τον κόσμο να μιλάει για σάς μ' ένθουσιασμό και με θαύμα!

—'Ανιστοτάσσετε έκαστην την πόλη. Ποιό δέχτη έχετε λοιπόν άπ' όλο σας έξοχότατε, για να μεταλλάξετε έτσι τις έκαστες ενός πληθυσμού κατόχου;

—Την άπορασιμότητά Μαρτέν!... Τίποτε άλλο! Μά φάνηκε πιά τα λόγια. Σα έργα τώρα... Έγιναν τρεις ώρες άκόμ' απ' όσα να νυχτόση. Έτσι, αφού έντονα μεταξύν ή έρημος μερούς πληροποιήσε από μιό χρεάζον...

—Καταλαβαίνο, ελτε ο Μαρτέν Γκέρ, θα θέλετε να πληροφορηθήτε την άκριβή δύναμη της φρουράς ή να δπτε ποιά είναι τα άδύνατα σημεία των τειχών... Τι έήλος άκούραστος!

—Δεν με καταλαβαίνεις καθόλου, Μαρτέν, ελτε χαμογελώντας ο Γαβριήλ. Ξέρω τα πάντα, σχετικώς με τη φρουρά και τα τείχη. 'Εκείνο που μ' ενδιαφέρει τώρα είν' ένα ζήτημα... προσωπικό.

—Μιλήστε, έξοχότατε. Και αν μπορώ να σάς φανώ χρήσιμος σε τίποτε...

—Ναι, Μαρτέν, το ξέρω... Είσα πιστός ύπνρής και φίλος άφοσιωμένος. Γι' αυτό δεν έχω μυστικά για σένα! Θέλω λοιπόν να βοθ την 'Αρτέμιδα, που είναι μέσα σ' αυτή την πανικόβλητη πόλη. Δεν έτόλμησα να ρωτήσω σχετικώς τον κύριο ναύαρχο, γιατί φοβόμουν μήπως ή παραχή μου με προσδώσει. Έπειτα, θα ήταν κι' αυτός εις θέαν να μ' απάντησ; 'Ασφαλώς, ή 'Αρτεμς θ' άλλαζε όνομα, μπαίνοντας στο μοναστήρι.

—Ναι, ελτε ο Μαρτέν, Το 'Αρτεμς είναι είδολολατρικό όνομα. Δεν μπορεί να την άποκαλούν άδελφή 'Αρτέμιδα.

—Τι να κάνω λοιπόν; ελτε ο Γαβριήλ. Το καλύτερο θα ήταν να πάω πρώτα να ζητήσω πληροφορίες στο κεντρικό μοναστήρι των Βενεδικτινών. Πήγαναι κι' έσδ στ' άλλα μοναστήρια. Μά πρέπει να φανής επιδέξιος κι' επιφυλακτικός. Προσπάθησε πρό πάντων, να μην πεις, μέθουσε! Έχουμε ανάγκη όλης μας της ψυχραιμίας...

—'Ο! έξοχότατε!... Γιατί μου το λέτε αυτό, αφού έπανελημμένος σάς έχω βεβαιώσει, ότι δεν πίνω, παρά μόνο νερό καθαρό.

—Καλά, ελτε ο Γαβριήλ. 'Ας χωρίσουμε τώρα. Έπειτα από δυό ώρες ξαναβρισκόμαστε πάλι έδω.

—Σύμφωνοι, έξοχότατε.

Και χωρίστηκαν.

Έτσι από δυό ώρες συναντήθηκαν πάλι, όπως είχαν συμφωνήσει. 'Ο Γαβριήλ έλαμπε όλος, μιά ο Μαρτέν Γκέρ φανόταν σαν ντροπασμένος. 'Ο,τι είχε κατορθώσει να μιλήη το Μαρτέν, ήταν ότι ή Βενεδικτινός μοναχός είχαν θελήσει να συμμεριστούν μαζί με τις άλλες γυναίκες της πόλεως την φροντίδα και την τιμή να περιποιηθούν και να περιβάλλουν τους τραυματίες, ότι όλη την ήμερα βοισκόντουσαν σκαρπισμένες στα διάφορα νοσοκομεία κι' ότι δεν έγίριζαν στο μοναστήρι τους, παρά μόνο το βράδι.

Ο Γαβριήλ, εύτυχώς, είχε μάθει περισσότερα. Είχε μάθει, έκτός των άλλων, ότι ήγουμένη του μοναστηριού ήταν ή μητηρ Μόνικα, ή φίλη της 'Αρτέμιδος ντε Καστρό.

Ο Γαβριήλ ρώτησε τότε να μιλήη το μέρος, στο όποιο βρισκόταν ή άγία γυναίκα.

—Στο πιο επινάδνιο σημείο, στο πρώτατο ν' 'Ι, του απάντησαν.

Ο Γαβριήλ πήγε άμέσως εκεί και συνάντησε πραγματικά την ήγουμένη. Η μητηρ Μόνικα ήξερε καλώς από το θάρρος που είχε προκαλέσει ή άριξί του, πως ήταν ο ύποκόλης ν' 'Εξιές, τί είχε πει στο φρουραρχείο κι' τί είχε ρθει να κάνει στο Σαιν Κεντέν. Γι' αυτό τον δέχτηκε ως άπεσταλμένο του βασιλέως και ως σωτήρα της πόλεως.

—Δεν θα έκπληγες λοιπόν, μητηρ μου, της ελτε ο Γαβριήλ, εφόσον έξερετε πως είμαι άπεσταλμένος του βασιλέως, αν σάς ζητήσω νέα για την κόρη του, την ήγουμένη 'Αρτέμιδα ντε Καστρό. Του κάκον την άναθήτσα άνάμειν στις άλλες ιερουμένες. Έλπίσω, ότι δεν είναι άρροστη.

—'Όχι, κύριε ύποκόμη, τον απάντησε ή ήγουμένη. 'Όσοσο, άπαίτησα απ' αυτήν να μείνη σήμερον στο μοναστήρι και να ξεκουραστή λίγο, γιατί κάμμι από σάς δεν μπορεί να συγκρατή μαζί της στην άρροσση και το θάρρος, με το όποιο περιποιείται τους πληγόμενους. Είναι πανταχού παρούσα και πάντα έτοιμη να δώσει τη βοήθειά της σ' αυτούς που θηιάζονται για τη Γαλλία. 'Αι είναι άξια κόρη των βασιλέων της Γαλλίας. Και όμως, δεν θέλει να μάθ κανείς τον τίτλο της και την καταγωγή της. Θα σάς το θεωρώσε μιλάσαι μεγάλη ύποκόρη, κύριε ύποκόμη, αν σεβαστήτε το ένδοξο ένδοξο ένδοξο της 'Αδαφροφίνας! 'Αφούβει την ευγενεία της, δείχνει πάντα την καλωσύνη της και όλοι όσοι πάσχουν, ξερνουν την άγγελική μορφή της, που την άναμνίζουν σαν μιά ούράνα έλπίδα μέσα στους πόνοσ τους. Έτσι πάρε τώρα το όνομα: άδελφή Βενεδικτα, μιά οι πληγωμένοι μας μεταράζουν τ' όνομά της και την άποκαλούν 'Αδελφή Βενεδικμένη. ('Ακολουθεί)

ΝΕΕΣ ΓΑΛΛΙΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΗΣ SUJY MATHIS

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΥ

Γρήγορα, Ζανέττα, τελείωσε, είτε ή κυρά Μάρθα στην κόρη της. Έτσι καθώς άρχεις, δεν θα προφτάς να φύγεις με το παχυδρομικό άμάξι που θα περάσει σε λίγο. Κάνε λοιπόν γρήγορα. Και μην ξεχνάς πως όταν να είναι θα φανή ο 'Υ6, ο άρραβωνιστικός σου. Πρέπει να σ' εβρη έτοιμη, για να φύγετε μαζί.

— Καλά, καλά, μητέρα, είτε η Ζανέττα. Θα κάνω γρήγορα. Μολταπάντα, η νεαρή κόρη χαμογερούσε μια ώρα τώρα μπροστά στον καθρέφτη της, που ήταν πολύ μικρός για να μπορέσει να ιδεί καλά το πρόσωπό της, με τα καπάκια άρθονα μαλλιά, τα οποία του καλον προσπελούσε να συμμαζέψει κάτω απ' τον ώμο κεντημένο κεφαλόδεσμο της.

— Και μη ξεχάσεις, ξεκολούθησε η κυρά Μάρθα, τις παραγγελίες μου. Να μου αγοράσεις δυο δαμάσκηνα. Μη βαρεθείς να περάσεις κι' από τον παράματι Κεντρών, για να τού παραγγείλεις έξη χοντρά κωδάρια για δάχτυλα. Και να πής και στον Μαντρού να μου στείλη ένα σακάδι άλευρο.

— Καλά, καλά, άκουρίθηκε η Ζανέττα κι' έλο σιαζόταν μπροστά στον καθρέφτη. Έξαφνα, άνοιξε η πόρτα.

— Ένας νέος παρουσιάστηκε χαμογελαστός, κρατώντας το σκούφο του στο χέρι.

— Ήταν ο 'Υ6, ο άρραβωνιστικός της Ζανέττας. Έρχόταν να την πάρει για να πάνε μαζί στην έμποροπανήγυρη του Περουά, άκριτα μακριά απ' το χωριό τους.

— Είδες, παιδί μου, του είτε η κυρά Μάρθα, μάλις τον άνταρσε. Ή Ζανέττα δεν είχε άρραβωνιστεί.

— Τελείωσε, είτε η Ζανέττα, άφροντας πελά τον καθρέφτη και χαμογελώντας στον άρραβωνιστικό της.

— Άκούστε, παιδιά μου, ξεκολούθησε η γρη. Να γυρίσετε νωρίς το βράδυ, σάς παρακαλώ. Μη χάσετε τον καιρό σας φλιωνώντας και χορεύοντας. Γιατί αν δεν προφτάσετε το άμάξι, θα περπατήσετε ως δέκα χιλιόμετρα. Κι' τότε, 'Υ6, θα μπορούσε βέβαια να γυρίσει και με τα πόδια, μα η Ζανέττα μου δεν άντεχει σε τόσο δρόμο. Και πρό πάντων, μη τυχόν γυρίσετε από το δάσος, για να κόψετε δρόμο. Ξέρετε πως εινε στοιχειωμένο. Από τον καιρό που κρεμάστηκε εκεί κάποιος δυστυχισμένος και κακοροβήτως, τ' άμορφο δάσος στοιχειώσε. Μάλις νυχτώσει, το φάντασμα του κρεμασμένου τρέχει κάτω από τα δέντρα, μοιραζώντας άγρια. Κι' ύποιος περάσει από εκεί, τον φωνάζει ο βουκόλας με τ' όνομά του. Κι' αλλοιμονό του αν δεν μπορέσει να ξεφύγει τρέχοντας. Ο βουκόλας τον πίνει με τα φοβερά μακρύνά του χέρια και τον κρεμάει στο ίδιο δέντρο, όπου κρεμάστηκε κι' αυτός.

— Παναγία μου!... Ξεφάνισε η Ζανέττα και σταυροκόπησε.

— Δεν έχεις να φοβόσαι τίποτε, όταν είμαι εγώ μαζί σου, της είτε ο 'Υ6.

— Έξαφνα άκούστηκαν απ' το δάσος ήχοι τροχών και κουνισμάτων.

— Το άμάξι! φώναξε η κυρά Μάρθα. Γρήγορα, παιδιά... Ζανέττα! Μην ξεχνάς τις παραγγελίες μου.

— Έννοια σου, μητέρα. Δεν θα ξεχάσω τίποτε, άπάντησε η νέα.

— Στο καλό λοιπόν. Ή ώρα ή καλή!...

— Ή Ζανέττα καθόταν στ' άμάξι κοντά, πολύ κοντά στον άρραβωνιστικό της.

Τι άμορφο που ήταν να ταξιδεύει έτσι, δίπλα στον άρραβωνιστικό της, τ' άρραβωνιστικό της. Ο ήλιος έλαμπει, η φύλασσα έχει κάτω μακριά, σπιδοβολούσε σαν ένας μαγευτικός καθρέφτης.

— Ή Ζανέττα άνάσσει εύθυμη την μαυρισμένη άγέρα, ενώ ο 'Υ6 της ψιθύριζε:

— Ζανέττα, σ' άγατά! Νά, που έπ' τέλους άξιοθήκαμε να πάμε μαζί στο πανηγύρι. Θυμάσαι πόσο καιρό άνειροπολούσαμε αυτό το ταξιδάκι; Και νάτο το ώρα μας άναιρο έγινε πραγματικότης

— Τι ώρα! μνημονεύει η Ζανέττα. Πόσο έμια εύθυμη άγαπημένη μου 'Υ6!

Και το άμάξι προχωρούσε, έλο προχωρούσε στον έξομο δρόμο σκορπίζοντας στον προπών άέρα πρόσχαρη κουνισμάτια...

— Ήταν άλήθεια θαυμάσια στο πανηγύρι. Μουσικές, χοροί, γαρι. Κι' ένα σωρό πράγματα για πουλήμα. Και κόσμος, κόσμος απ' όλα τα γειτονικά χωριά. Βουσκάντουσαν εκεί και διάφοροι συγγενείς κι φίλοι του 'Υ6 και της Ζανέττας.

Κι' οι περισσότεροι ήταν ξενάκια άρραβωνισμένων, όπως κι αυτοί. Ξεχάστηκαν λοιπόν ο 'Υ6 κι' η Ζανέττα με τις ελπίδες τους. Έφαγαν, έπαιαν, τραγουδούσαν, χόρευαν. Κι' ή ώρα περνούσε περνούσε χωρίς να το καταλαβαίνουν, όταν έξαφνα ένας απ' τους συντροφιά φώναξε:

— Παιδιά, ξερετε πως ύστερα από τις έντημ δεν θα περνούσε κανένα άμάξι για να μās ξαναπάρη στα χωριά μας. Κι' άς τώρα ή ώρα όχτώ και μισή.

— Ή Ζανέττα κτύπησε τον 'Υ6 κι' έμια άξαφνα, σαν να ξυπνούσε από ύπνο.

— 'Υ6, του είτε με φωνή σιγανή, βράδεια κι' εγώ δεν άγρόσσα άόκρια ότι μου πηγαίει ή μητέρα μου... Ξέχασα να πάω και στο Μαντρού για να παραγγείλω το άλευρο.

— Πήγαινε τώρα γρήγορα, της άπάντησε ο 'Υ6. Έγώ θα σε περιμένω στο δάσος.

— Στο δάσος; Έκανε με τρόμο η Ζανέττα.

— Ναι, στο δάσος, είτε ο 'Υ6. Έπειδή γοιτορήσαμε, δεν θα προφτάσουμε το άμάξι. Γι' αυτό πρέπει να γυρίσουμε πελά, γιατί εκεί ο δρόμος εινε πολύ πιο σύντομος.

— Και ξεχνάς, είτε τρέχοντας η Ζανέττα, πως το δάσος εινε στοιχειωμένο!

— Άνοησίες, έκανε ο 'Υ6. Άνοησίες τις λιστεύουν μόνο ή γρη... Το δάσος εινε στοιχειωμένο! Χά! Χά! Έπειδή βρήκαν μια φορά κρεμασμένο σ' ένα δέντρο κάποιον άνθρωπο άδοσιόδρο, φαντάστηκαν στα χωριά πως το δάσος στοιχειώσε! Χά! Χά!

— Δεν βρήκαν μονάχα ένα κρεμασμένο, έπε η Ζανέττα. Ύστερα από μερικές ώρες βρήκαν κι' άλλον κι' έπειτα από λίγο καιρό και τρίτο...

— Ναι. Ήσαν δυο φτωχοί ξηρόματι κι' έπελάστησαν απ' τη δυστυχία τους και κρεμάστηκαν...

— Όχι! είτε η Ζανέττα. Δεν κρεμάστηκαν μόνοι τους. Τους κρέμασε το φάντασμα του πρώτου κρεμασμένου. Κι' όσοι περάσουν τη χίτα άργά απ' το δάσος, άκούει τον βουκόλα να τους φωνάζει με τ' όνομά τους. Κι' αλλοιμονό τους αν δεν προφτάσουν να φύγουν!

— Όχι! αυτά εινε άνοησίες και φαντασμά να φωνάσει τα πράγματα που ξεχάσεις, κι' εσύ πήγαινε έτοιμη να παραγγείλεις το άλευρο στον Μαντρού. Ποιος ξέρει... άπάντησε γρήγορα, να προφτάσουμε και τ' άμάξι. Άν άνω στο προφτάσουμε, θα πάμε από το δάσος. Έτσι θα γλυτώσουμε από χιλιόμετρα δρόμο. Δεν εινε άλγος βέβαια! Πήγαινε λοιπόν, Ζανέττα, στον Μαντρού.

— Καλά, παρμένο. Άν το άμάξι έχει φάνη, θα με περιμένει στο δάσος, δεν είν' έτσι;

— Ή Ζανέττα πήγε τρέχοντας στον Μαντρού και παραγγείλω άλευρο. Μα όταν γύρισε στην πλατεία, τ' άμάξι εινε άπρη και ο 'Υ6 ήταν εκεί. Τράβηξε τότε για το δάσος, μα όση έμια βρήκε τον 'Υ6.

— 'Υ6!... 'Υ6!... φώναξε.

Μα κανένας δεν της άπάντησε.

Προχώρησε φοβισμένη μερικά βήματα κάτω απ' τα δέντρα, όταν έξαφνα της φάνηκε πως διέκρινε κάτω από ένα δέντρο

— Όπου να περνούσε παλαιή μεσημέρι και τ' άναιρο που μου μας. Και πελά δεν θα δουλούσε σε ένα καράβι, έχω κι' εγώ ένα καλό μου ναράβι... έμια άξαφνα έπαιαν σπινάκια στους βράχους της άκροπόλεως. Και τ' άμορφο γοργόδαξέλο χαρά μου θα τ' άνασσει Ζανέττα.

— Ό έρω, κατά τις περιστάσεις, τότε πάσχει από μωρατά και απ' το πρεσβυτάτα.

Το πνεύμα, ή φιλόγα κι' ο έρωτας εινε πράγματα που δεν μπορούν να χωριστούν.

Το μεσημέρι του έρωτος μιάς γυναίκας περιλαμβάνει δυο κηρύματα: στο πρώτο μέρος ή ήρωας παραδίνεται, στο δεύτερο έγπαλειται.

Παλιές γυναίκες να ήσαν περισσότερο χαριτωμένες, αν άγνοούσαν ότι εινε... χαριτωμένες.

Άν είν' έρωτευμένος, πάρε τα βουνά.

Είτε από έρωτα πεθάνει, είτε από άρρώστεια, το πνεύμα εινε.

Μόνο οι τριπλά ρωτάνε γιατί ή γυναίκες έρωτευούνται τις ώρες.

Ο έρωτας, ο βήχας, το χέριμα κι' ο καπνός δεν κρατάνε πάλιν καιρό.

Στον έρωτα θα βοή; έν άρθονία τόσο μέλι όσο και χαρμά.

Ο άμηνός έρωτας δεν γνωρίζει νόμους.

Ο έρωτας χρειάζεται πίστι κι' ή πίστι σταθερότητα.

Αν μίανος ήταν ο 'Υ6; Μα όταν έφτασε εκεί, δεν έμια άπάντησε...

Είπε άπορησεί πελά βαθεία μέσα στο δάσος. Το σπινάκι ήταν τώρα πικρό κι' η Ζανέττα θυμήθηκε έξαφνα τις ιστορίες των φαντασμάτων κι' άρχισε να τρέχει. Ένα όργος την έκανε να τρέχει δολιχέρη και προς ύδως έδρεχε το μέτωπό της.

Κι' ο 'Υ6 δεν φανόταν πουθενά. Πού ήταν λοιπόν ο άρραβωνιστικός της;

Μίανος το στοιχείο τον είχε φωνάξει κι' αυτός δεν μπόρεσε να άπάντησει στο κάλεσμά του;

Μίανος ήταν κρεμασμένος σε κάποιο δέντρο; — Θεέ μου! Πόσο θα ήθελε να γυρίσει πίσω ή φτωχή Ζανέττα. Μα είχε παρακληθεί πελά μέσα στο δάσος και δεν ήξερε ποιά δέντρο να άκούσει.

— Παναγία μου, ψεύθηκε με άγωνία, βοήθησε με. Έξαφνα τότε μιά φωνή άλλόκοτη άκούστηκε μέσα στο δάσος, μια φωνή πανέμοιρη, βροχινή:

— Ζανέττα! Ζανέττα!...

— Ήταν ο κρεμασμένος! Ο κρεμασμένος τη φώναζε! Ζανέττα έβαλλε, άρχισε να τρέχει άκράτητα. Ο μεγάλος φόβος της είχε ξαναδώσει τις δυνάμεις της και έτρεχε, έτρεχε σαν πηλί.

Μα έξαφνα, φρίκη! Βήματα γρήγορα, βιαστικά, άντήχησαν πίσω της κι' ή φ-θερή φωνή άκούστηκε ζωηρότερη τώρα:

— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

Ο κρεμασμένος θα την έπαινε σε λίγο! Ήταν χαμένη!

Στην στιγμή τα δόντια της απ' την τρομάρα, με τα μάτια θολά, έμια άπάντησε να τρέχει σαν πηλί.

Έξαφνα, το έδαφος άπεχώρησε κάτω απ' τα πόδια της κι' ή δύστηνη να καταρρέει σε ένα βαθύ γρεμά...

Όταν οι λίγο ο 'Υ6 — γιατί αυτός ήταν που τη φώναζε και την κάλεσε, τρέχοντας έξω από της — έφτασε στην άκρη του γρεμά και κατάλαβε τη συμφορά που τον είχε βρει, άρχισε να χτυπάει και να φωνάζει άπελπισμένα:

— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

Μα η Ζανέττα βρισκόταν πελά νεκρή στο βάθος του γρεμά...

ΓΝΟΜΙΚΑ, ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΑΙΩΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ή άνατροφή του άνδρος εινε μόρφωσης ενός μονάχα άτομου. Ή άνατροφή ύμης της γυναίκας εινε μόρφωσης δολιχέρη γενεών.

Όσο άγαπούμε μιά γυναίκα, της μιλάμε για τον έαυτό της. Όσο την άγαπούμε, της μιλάμε για τον έαυτό μας.

Όταν άκούς μιά γυναίκα να κατηγορεί τον έρωτα κι' ένα συγγενικό να περιφρονη τη γνώμη του Κοινού, νάσαι βέβαιος, ότι τα ήθη της άκροπόλεως να περνούν και το ταλέντο του συγγενικού να ξετμίζεται.

Ό έρω, κατά τις περιστάσεις, τότε πάσχει από μωρατά και απ' το πρεσβυτάτα.

Το πνεύμα, ή φιλόγα κι' ο έρωτας εινε πράγματα που δεν μπορούν να χωριστούν.

Το μεσημέρι του έρωτος μιάς γυναίκας περιλαμβάνει δυο κηρύματα: στο πρώτο μέρος ή ήρωας παραδίνεται, στο δεύτερο έγπαλειται.

Παλιές γυναίκες να ήσαν περισσότερο χαριτωμένες, αν άγνοούσαν ότι εινε... χαριτωμένες.

Άν είν' έρωτευμένος, πάρε τα βουνά.

Είτε από έρωτα πεθάνει, είτε από άρρώστεια, το πνεύμα εινε.

Μόνο οι τριπλά ρωτάνε γιατί ή γυναίκες έρωτευούνται τις ώρες.

Ο έρωτας, ο βήχας, το χέριμα κι' ο καπνός δεν κρατάνε πάλιν καιρό.

Στον έρωτα θα βοή; έν άρθονία τόσο μέλι όσο και χαρμά.

Ο άμηνός έρωτας δεν γνωρίζει νόμους.

Ο έρωτας χρειάζεται πίστι κι' ή πίστι σταθερότητα.

Αν μίανος ήταν ο 'Υ6; Μα όταν έφτασε εκεί, δεν έμια άπάντησε...

Είπε άπορησεί πελά βαθεία μέσα στο δάσος. Το σπινάκι ήταν τώρα πικρό κι' η Ζανέττα θυμήθηκε έξαφνα τις ιστορίες των φαντασμάτων κι' άρχισε να τρέχει. Ένα όργος την έκανε να τρέχει δολιχέρη και προς ύδως έδρεχε το μέτωπό της.

Κι' ο 'Υ6 δεν φανόταν πουθενά. Πού ήταν λοιπόν ο άρραβωνιστικός της;

Μίανος το στοιχείο τον είχε φωνάξει κι' αυτός δεν μπόρεσε να άπάντησει στο κάλεσμά του;

Μίανος ήταν κρεμασμένος σε κάποιο δέντρο; — Θεέ μου! Πόσο θα ήθελε να γυρίσει πίσω ή φτωχή Ζανέττα. Μα είχε παρακληθεί πελά μέσα στο δάσος και δεν ήξερε ποιά δέντρο να άκούσει.

— Παναγία μου, ψεύθηκε με άγωνία, βοήθησε με. Έξαφνα τότε μιά φωνή άλλόκοτη άκούστηκε μέσα στο δάσος, μια φωνή πανέμοιρη, βροχινή:

— Ζανέττα! Ζανέττα!...

— Ήταν ο κρεμασμένος! Ο κρεμασμένος τη φώναζε! Ζανέττα έβαλλε, άρχισε να τρέχει άκράτητα. Ο μεγάλος φόβος της είχε ξαναδώσει τις δυνάμεις της και έτρεχε, έτρεχε σαν πηλί.

Μα έξαφνα, φρίκη! Βήματα γρήγορα, βιαστικά, άντήχησαν πίσω της κι' ή φ-θερή φωνή άκούστηκε ζωηρότερη τώρα:

— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

Ο κρεμασμένος θα την έπαινε σε λίγο! Ήταν χαμένη!

Στην στιγμή τα δόντια της απ' την τρομάρα, με τα μάτια θολά, έμια άπάντησε να τρέχει σαν πηλί.

Έξαφνα, το έδαφος άπεχώρησε κάτω απ' τα πόδια της κι' ή δύστηνη να καταρρέει σε ένα βαθύ γρεμά...

Όταν οι λίγο ο 'Υ6 — γιατί αυτός ήταν που τη φώναζε και την κάλεσε, τρέχοντας έξω από της — έφτασε στην άκρη του γρεμά και κατάλαβε τη συμφορά που τον είχε βρει, άρχισε να χτυπάει και να φωνάζει άπελπισμένα:

— Ζανέττα!... Ζανέττα!...

Μα η Ζανέττα βρισκόταν πελά νεκρή στο βάθος του γρεμά...

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ

Άποψε ύποιος άγάτησε, μαζί μου άς τραγουδήσει, άποψε ύποιος γελάστηκε άντάμα μου άς μεθύσει. Βαθύ σά μαχαίρι σκοπό να κλάπη ή λατέρνα κι' ύποιος περνάει, κάπεια, σταμάτα τον και κέρνα...

Κι' αν σε ρωτούν ποιος κερνά, πές τους ο γιος τ' Άνέστη. Που άγάτησε σαν τον Χριστό κι' έσφαξε σαν άράτης!

Άποψε εγώ το κόλυβο μοιράζω της άγάτης κι' άντς κείβιας, λέγε τους να κλάζουν: «Θεός σχωρέστη...».

Τό αμα που με τα φίλια μου στράγγισε ή Χούσω, άποψε εγώ, σε μιά στιγμή, έλο τό πηρα πίσω κι' είδα μέσα στα μάτια της, που φωτίσαν άκούη, μαζί με την άντάρα της και κάτι σά συνώνη...

Είπε βαθύς ο πόνος μου κι' ή λύπη μου εινε τόση, μά όσο κι' αν σφίγγει την ψυχή, δεν έχω μετανοιώσει, γιατί τό χρέμα ήταν βαρύ κι' ή γελισιά μεγάλη, που αν ίσως κι' άνασταίνονταν, θα τη χτυπούσα πάλι!...

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

Εγώ, ρε, τη ζωή δε συλλογίζομαι, για την άγάτη μου και για τό όνομά μου κι' αν λυώσω μέσ' στα κάτεργα, σ' όρκίζομαι, θα τώχω για ιμμή και καϊνήμα μου!

Ξέρω πως τό παράθυρο τό σφάλισης κι' άπόιστα θα μείνουν τα ζουμπούλια, ξέρω τό καναρίνι πως τό χάρισε, αλλοιώς θα σκούσα έδώ από τη ζωή...!

Κι' αν ρέφω άόκρια δα που δεν ήλιόζομαι, για τον προχτεσινό μου έκείνο φρόνο, παρηγοριά θα τώχω, σά στοχάζομαι, για σένα, ρε μικρό, πως τό πλερώνω!...

ΠΕΡΙ ΒΟΥΤΗΓΜΑ

Κι' αν έκαψα, για σένα ξεφτελλίστρια, για να σοδ γίνω, σκύλα, πιο γαλάντης κι' άόκρια για τα σένα φυλακίστρια, για να φρανό στα μάτια σου μετεριάντης...

Και τώρα, έπειδή τάχα γουστάρησε τό γείτονά σου με τό δαχτυλίδι, νομίζεις πως μαζί μου λικνιτάρησε, μαύρο και κολοδό σε τρώει φειδί!

Έχτος κι' αν εινε κόλο και αμύρεσαι, πως θα του τό βουτήξες, ρε ταυλά, για να τό μετατρέψουμε — ανήλιστα, στο καπελάι του Βάγγου, σε ρετίνα!

Άν έβλεψες τόσα τρόπα, για τό βουτήγμα, βάλε στα δάχτυλά σου γλυκερίνη και πάλι στη χειροφύλα και στο ζούληγμα κατάρφε στη φουχία σου να μείνη...

ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΟΤΗΣ

Με τό κορσούμι τ' άνοιχτό τό έξωμο κι' έξωφλο, σπαμάτησε τα μάτια σου, πούταν μπροστά του πιο πρώτο της Έβας τό συνάφλο.

Στό Φάληρο που σιγνοτάει, πούταν πάνω στην παρκα του κι' έξελογίστη ένας πατάς και πέταξε τα ράσα του...

Άν τη ζωύλα σου άγατά, σπαμάτησε τα μάτια σου, γιατί μου φανεται, όπως πιάς, μαύρα έμια βάλη ή μάνα σου.

Και στη δική μου τη γρη, σε έξωμη κι' έδρόβια, φρόνος μετρούσε δέκα έντημ κι' αιώνας τρεις ισοβία...

Ο ΑΓΓΕΛΗΣ

ΦΙΛΙΑ-ΚΟΙΔΙΑ

Στη βροχή την άγκαλιά της με άγάτη με κρατούσε μέσ' στα μάτια με κούποσε και μου έδινε φίλι.

Κι' έσχεπτόμουν πως για νάχη τόση όσες για χάδια γήγορα δε νάχε έδεια σαν κι' έμένα την κοιλιά.

ΦΙΔΙ

Θυμάσαι όταν μωδάσε; — Τί έχεις εκεί δά; Βαθύ σημάδι μου άφησε σαν νάτανε... καρφί.

Κι' όταν α φίλοι με ρωτούν: — Τί έχεις εκεί δά; — Μην τα ρωτάτε!... άπαντώ, με δάγκασε... όχιά.

Ε' ΕΝΑΝ ΓΟΗΤΑ

Λες ότι βλες σ' άγατών κι' όδες για σε πεθαίνουν κι' ότι από τους έρωτας, μαγιστριά τραβάς. Για τότο ένα συμπεράσμα έλο α γνωστοί σου βγάζουν:

πως ειναι γλυκομάτος, γιατ' ειναι... μιά χαλδός.

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

χεται τρώγοντας.

Ο Λουδοβίκος 15ος λημονούσε πολύ εύκολα τους δεσμούς του κ' όλες τις αγάτες του. Έτσι, ξεχνώντας ολόκληρα την κόμισσα ντε Μαγιγύ, είχε αρραβωνήσει τώρα ολόκληρο στον καινούργιο του έρωτα, τη μαρκησία ντε Λα Τουρνέλ. Αυτό όμως είχε κάνει δυσάρεστη εντύπωση στους Παρισινούς και μιά μέρα έλαβε την ακόλουθη ανώνυμη επιστολή:

«Οι Παρισίνοι δεν αγαπούν όπως πριν τον βασιλιά. Αποδοκιμάζουν με αγανάκτηση την αποκοπή της κομής της ντε Μαγιγύ και την εκλογή της αδελφής της ως ευνουμένης. Αν ο βασιλιάς εξακολουθήσει τη σκανδαλώδη αυτή ζωή, ο λαός του θα τον περιφρονήσει».

Ο Λουδοβίκος 15ος όμως πέταξε μ' αδιαφορία την επιστολή και έλεγε:

— «Ας μη με σκοτίζουν οι κύριοι Παρισίνοι!...»

Εντωμεταξύ ο Ρισελιέ εξακολουθούσε τη σταδιοδρομία του ως γυναικοκατακτητή, με μιά επιτυχία που διαρκώς μεγάλωνε περισσότερο. Μεταξύ των θυμάτων του της εποχής εκείνης ήταν κ' η μαρκησία ντε Σαιν-Πιέρ, η οποία — όπως κ' όλες ή άλλες γυναίκες που γνώρισε στη ζωή του — τον έλατρευε παράφορα. Έπειδή όμως είχε σύζυγο ηλιότυπο, είχε λάβει κάθε προφύλαξη, ώστε να παραμείνει το ειδικό της κρυφό. Μά προδόθηκε κάποτε μόνη της με τον πιο χαριτωμένο τρόπο του κόσμου. Ακούστε πως:

«Ένα βράδυ, σε κάποια άριστοκρατική συγκέντρωση, στην οποία παρευρίσκοντο κ' η μαρκησία ντε Σαιν-Πιέρ, η σύζυγος είχε στραφεί στον Ρισελιέ κ' όλα έλεγαν πως είχε κατακτήσει άπειρες γυναίκες, χωρίς ν' αγαπήσει ούτε μία.

Μόλις το άκουσε αυτό, η μαρκησία πετάχτηκε απάνω και είπε έντονα:

— Αυτό είναι ψέμμα!... Μεγάλο ψέμμα... Έγώ τουλάχιστον ξέρω μιά γυναίκα που τόσο την αγαπά ο Ρισελιέ, ώστε, κάποτε, γιά να τη συναντήσει, πήγε στην άλλη άκρη της Γαλλίας, διασχίζοντας τριακόσιες ολόκληρες λεύγες.

Και η χαριτωμένη μαρκησία άρχισε να διηγείται την ερωτική περιπέτεια του Ρισελιέ με την άγνωστη αυτή κυρία. Στο τέλος, συνεπαρμένη από τον ενθουσιασμό της, φώναξε:

— Την έφαξε στην άγκαλιά του με μιά άπιστευτη δύναμη, την έφραξε στο κρεβάτι και... μείνωμε εκεί τρεις ολόκληρες μέρες!... Τό τί εξακολουθώ να είμαι τρελή!... Τό τί εξακολουθώ να είμαι τρελή!... Τό τί εξακολουθώ να είμαι τρελή!...

Ο Ρισελιέ θοιμάμενος περπάτησε μέσα στην αηλιά. Η επίσημη περπατούσε κ' ντε Τουρνέλ, στην οποία ο βασιλιάς, ικανοποιημένος τη φιλοδοξία της, είχε δώσει τον τίτλο της δούκισσας ντε Σατορού, τον περιέβαλε με όλη της την εμπιστοσύνη, τον δεχόταν κάθε μέρα στα διαμερίσματά της και κάθε του παράκλησης αποτελούσε διαταγή γ' αυτή. Όταν πάλι βρισκόταν μακριά απ' τις Βερσαλλίες, του έστελανε επιστολές, στις οποίες τον αποκαλούσε «θετό της, προστάτη της και σύμβουλό της» και στις οποίες τον έκανε ενήμερο όλης της άνακτορικής κινήσεως.

Επίσης κ' ο βασιλιάς μόνο μ' αυτόν έκανε συντροφιά και του δηγείτο με τον πιο φιλικό τόνο όλες τις ερωτικές του περιπέτειες με τις διάφορες ευνουμένης του. Η ευνουσία αυτή εξόργιζε τους άλλους αλλοιώς, οι οποίοι, μη μπορώντας να ξεσπάσουν αλλοιώς, σκότωναν διάφορα σατυρικά τραγουδάκια εις βάρος του Ρισελιέ.

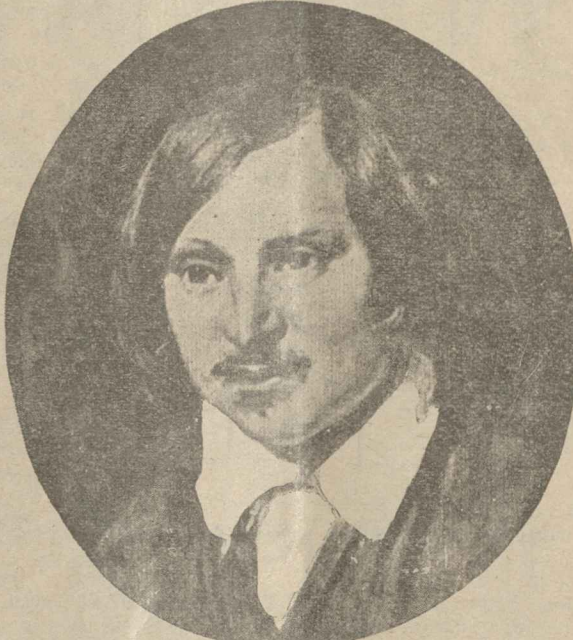
Έτσι περπάτησε η Γαλλία την κυβερνούσαν ουσιαστικά ή ευνουμένη ντε Λα Τουρνέλ και ο ευνουμένος της ευνουμένης, όπως αποκαλούσαν κοροϊδευτικά οι αλλοιώς τον ηρώα μας.

III.

ΠΩΣ είδαμε στο προηγούμενο φύλλο, ο βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος 15ος αποστήθηκε την ευνουμένη του κόμισσα ντε Μαγιγύ, είχε αρραβωνήσει τώρα ολόκληρο στον καινούργιο του έρωτα, τη μαρκησία ντε Λα Τουρνέλ. Αυτό όμως είχε κάνει δυσάρεστη εντύπωση στους Παρισινούς και μιά μέρα έλαβε την ακόλουθη ανώνυμη επιστολή:

«Καθώς βλέπω, κυρία, ή όρεξι σας ξε-

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο Ρώσος διηγηματογράφος Νικολάι Γκόγκολ.

Και ή βασίλισσα, την οποία ο βασιλιάς επρόκειτο τόσο παταγωδώς, τί έκανε; Απλούστατα, ούτε έκανε, ούτε έλεγε τίποτε.

Στην αρχή, μαθαίνοντας τις πρώτες άπιστίες του βασιλιάς, είχε κλάψει πικρά. Μά έπειτα... συνήθισε. Περνούσε τις ημέρες της ευνουμένης μέσα στα διαμερίσματά της, όπου, σαν άλλη Κασσιανόρα, περιέμενε διάφορες δυστυχίες γιά τη Γαλλία και γιά τη δυναστεία της και προσερχόταν γιά τη σωτηρία του συζύγου της.

Δεν παραπονιόταν σε κανένα άπολύτως γιά την εγκατάλειψή της και είχε άφιερώσει τη ζωή της στα δεινά ή εγκαταλείψεως και με ήρωας. Ούτε στις άνακτορικές γιορτές λάβαινε μέρος, ούτε στις έπισημες τελετές εμφανιζόταν, κ' οι μόνοι άνθρωποι τους οποίους έβλεπε ήταν δυο-τρεις γυναίκες της ακολουθίας της.

Ο Λουδοβίκος 15ος, μολοντί προσπαθούσε να την άποτρέψει της φερόταν ωστόσο μ' ευγένεια και με τυπικότητα. Έπειδή όμως ένιωθε με τη θρησκόληπτη της, του άρεσε κάθε τόσο να την έξεταζε λίγο. Έτσι, όταν έγινε ή άπονομή του τίτλου της δούκισσας στη μαρκησία ντε Λα Τουρνέλ, την άνάγκασε να παρευρεθεί στη σχετική τελετή.

Εκείνη την εποχή, ο Ρισελιέ χόρευε γιά δεύτερη φορά. Τό 1640, ή σύζυγός του ποιητήσασα της Γκιζης πέθανε, άφου προηγουμένως του χάρισε ένα γυμνό και μιά κόρη. Άγαπούσε τόσο τον συζύγο της, έστε λίγες ώρες πριν πεθάνει, ρώτησε τον έξομολογητή της πατέρα Σεγκάν, αν ήταν άμαρτία να τον αγαπά ή έπειτ' άπο τις άπιστίες που της είχε κάνει. Κι' έπειδή εκείνος της άπάντησε ότι, φώναζε τον Ρισελιέ κοντά της και του έλεγε:

— «Ω, φίλε μου, πεθαίνω ευτυχισμένη γιάτί δεν μου άπαράσσει να σάς αγαπάω...»

Λίγο πριν ξεσηκώσει, συγκέντρωσε όλες τις δυνάμεις της άπόμεναν ακόμα κ' έσπασε τον έπιστο σύζυγό της μέσα στην άγκαλιά της. Κλαίγοντας τότε του έλεγε ότι ποτέ δεν είχε ήπισημώσει τίποτε καλύτερο, παρά να πέσει έτσι μέσα στην άγκαλιά του.

Ο Ρισελιέ ένιωθε μεγάλη θλίψη γιά την άπώλειά της, μά έπειτ' άπο ένα μήνα την είχε ξεχάσει.

Μετά τον θάνατό της, ο ήρωας μας έφυγε απ' τό Παρίσι γιά τό φρούδο του του Λαγκεντόν. Ταξίδευε μ' ένα άμάξι, τό οποίο είχε κατασκευαστεί σύμφωνα με διά τάς τάς διατάξεις. Μέσα στ' άμάξι αυτό είχε όλες τις άνέσεις. Είχε κρεμαστό κρεβάτι που κινούνταν και τον ναυούριζε, είχε την τραπεζιά του, την κουζίνα του, τό καλλντήριό του... Τίποτε δεν του έλειπε...

Τό άμάξι αυτό τό στοιχίσε 300.000 σούβλα. Ήταν λοιπόν φυσικό, με τέτοια έξοδα που έκανε ο Ρισελιέ, να βρεθεί σε οικονομικές στενοχώριες, παρ' όλη την άπέραντη περιουσία του.

Μά και τη φορά αυτή ή τύχη τον βοήθησε. Γιατί ενώ τό πράγματα είχαν σφίξει τόσο ώστε ν' άναγκαστεί να νοικιάσει τό άνάκτορό του στο Παρίσι, έξαφνα ο γυναικαδέλφός του δούξ της Γκιζης σκοτώθηκε άφροδία και του άφησε δέκα εκατομμύρια.

Ο θάνατος του δούκως άφειλετο σ' ένα τυχαίο δυστύχημα. Μά μέρα δηλαδή, ενώ έκανε την τουαλέττα του μπροστά στους φίλους του που τον περιέμεναν γιά να πάνε μαζί σε κάποια γιορτή, θέλοντας ν' άστεινευθεί, πήρε ένα πιστόλι, τό στήριξε στο στόμα του και τούς έλεγε γελώντας ότι θ' αυτοκτονούσε.

Νομίζοντας όμως πως τό πιστόλι ήταν άδειανό, πίεσε τη σκανδάλη και τινάξε τό μυαλό του στον άέρα!...

Στό Λαγκεντόν ο Ρισελιέ δεν έμεινε και πολύν καιρό. Κατά τό διάστημα όμως που έμεινε εκεί, διοίκησε τον τόπο με δεσποτικό και με σκληρότητα. Έτσι όμως κατόρθωσε να γαλήνησει τό θρησκευτικό πάθος των κατοίκων, τά όποια προκαλούσαν συχνές ταραχές. Έπειδή ο ίδιος δεν άκολουθούσε κανένα δόγμα, φερνόταν με την ίδια δικαιοσύνη, ή μάλλον με την ίδια σκληρότητα, τόσο πρὸς τούς καλόπιστους, όσο και πρὸς τούς διαμαρτυρούμενους.

Συγχρόνως όμως έμεινε πάντα πιστός στον έρωτα, κ' όλες ή άρρώστειες του Λαγκεντόν είχαν ξεριζαθεί μαζί του. Τά θέματα του ήταν άπειρα. Μεταξύ των άλλων, συνεδέθη με κάποια κ. Καπνί, ή οποία σε λίγον καιρό απέκτησε μιά κόρη. Μετά είκοσι χρόνια μόνον — πούδς θά τό φανταζόταν — ή κόρη αυτή, άκολουθώντας τό παράδειγμα της μητέρας της, έγινε φίλη του ήρωός μας.

Ο Ρισελιέ ήταν περπάτησε πάντα σαράντα χρόνων, μ' όσον έρωτα άκολουθούσε πάντα τον ίδιο δρόμο που είχε άρχισα όταν ήταν δεκατέτα χρόνων.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΙΤΑΝ ή ώρα ως όχτώ τό βράδυ.

Ο Ζάν, άπαρηγόρητος γιά τό θάνατο του πατέρα του, έβλαψε, πεσμένος στην άγκαλιά του Φραγκίσκου Μονμορανσύ, ο οποίος προσπαθούσε να τον παρηγορήσει, λέγοντάς του, μαζί με τη Λουίζα, τά γλυκάτερα λόγια στοργής και άγάπης.

Ο Παύλ είχε επίσης συμμαζεύσει περίληπος στα πόδια του κυρίου του.

— Παιδί μου, είστε ο Φραγκίσκος στον έπαιτο, δείξτε γενναίως και στη σκληρή αυτή περίπτωση της ζωής σου. Κάνε θάρρος. Μην ξεχνάς, ότι ο άδελφός αυτός κακούργος, ο οποίος τραυμάτισε τη Λουίζα μας...

— Ο Μορεθέ; τον διέκρινε ο Ζάν.

— Ναί, είστε ο δούξ. Μην ξεχνάς λοιπόν, ότι μπορεί να ξαναγίνει μαζί με άλλους.

— Α! μωχάρις ο νέος. Έχασα την καλύτερη περίστασι γιά να τον τιμωρήσω, όπως του άξιζε...

Την άλλη μέρα τό πρωί, έγινε ο ένταρμασμός του γέρο Παρνταγάν. Τον έθαψαν κάτω από μιά βελανιδιά κ' ένας παπάς από κάποιο χωριό των περχώρων έψαλε τις επικήδειες ευχές. Τό μεσημέρι όλα πάλι είχαν τελειώσει.

Πρὸν ξεανήσουν και πάλι, ή Λουίζα γρήγορα πήγε απ' τον τάφο του πεθερού της και έλεγε:

— Πατέρα μου, γιάτί να πεθάνει τόσο γρήγορα; Σου άράχτωμα, ότι θ' άγαπάς πάντα εκείνον, στον οποίο εσύ τόσο λάτρεψες!

Κατόπιν, τό άμάξι τους ξεανήσανε και πάλι, διεπνέοντο πρὸς τόν μεσαιωνικό πύργο των Μονμορανσύ, όπου ο Φραγκίσκος πάσχιζε να καταστήσει.

ΑΙΜΑ ΑΝΤΙ ΙΑΡΩΤΟΣ

Πέρασε ένας χρόνος περίπου από τό θάνατο που διηγήθηκαμε προηγουμένως.

Ο βασιλιάς Κάρολος εξακολουθούσε ν' αψηλά και τρωμερές νευρικές κρίσεις τον προσέβαλλαν κάθε τόσο. Δεν έβγαίνει πια κούβου απ' τό δωμάτιό του, όπου περνούσε ώλες τις ημέρες του, έχοντας κοντά του τη γριά παρμένη του.

Η βασιλική του έτήριανε και τον έλατρευε ταπεινά στη μοναξιά του και του περιέμενε γιά λίγες στιγμές συντροφιά.

Εκείνη την ημέρα, ή ώρα της επισκέψεως της βασιλικής άρχισε είχε πια περάσει κ' έπειδή ή Αικατερίνη δεν είχε φανεί ακόμα, ο Κάρολος έρώτησε την τροφή του:

— Πώς ή βασιλική σου δεν ήρθε ακόμα να με ίδει;

— Όχι... Η βασιλική σου δεν θά ήρθε να τον ίδει καθόλου εκείνη την ήμέρα, γιατί ήταν πολύ άπασχολημένη. Ο Έρρικος, ο βασιλιάς της Πολωνίας, τό πείναζε με την παιδί, είχε φτάσει εκείνο τό πρωί στο Παρίσι.

— Παράνωτα μου, είστε σε λίγο ο άρρωστος βασιλιάς, θέλω να ήλθω.

Η γριά παρμένη άπάντησε και του έτόκμασε τό κρεβάτι του, όπου ο Κάρολος πλάγασε κ' άποκοιμήθηκε.

— Μάί γυναίκα πως είχε καλύτερα σήμερα; ψιθύρισε ή αγαθή γριά, καθώς άποκοιμόνταν γιά να μην ξυπνήσει τον κύριό της.

— Όταν έπειτ' άπο λίγη ώρα, ο βασιλιάς ξύπνησε, είδε πως ή γριά άποκοιμόνταν μέσα στο άπέραντο δωμάτιό του.

— Μόλις; ψιθύρισε με μιά άπέραντη θλίψη. Μόνος! Σιωπή κ' έμεινε αλλομονία γύρω μου. Όλοι μ' εγκατέλειψαν. Οι αλλοιώς, οι φρονήτοι μου! Όλοι ξέρουν πως είμαι έτοιμθάνατος κ' όλοι μ' εγκατέλειψαν!

Ο Κάρολος θέλησε να σηκωθεί και χτύπησε τό κουδούνι, γιά να καλέσει κάποιον να τον βοηθήσει, μά κανένας δεν παρουσιάστηκε.

Τότε αποκάθησε ν' απωθή μόνος του, μά ήταν τόσο ή αδυναμία του, ώστε έπεσε και πάλι στο κρεβάτι του, λουσιμένος από παρμένη ιδρώτα.

Κυριευμένος όμως από τρωμερή στενοχώρια, προσάδωσε να φωνάξει. Τού χάρισε όμως. Από τά χείλη του δεν έβγαλε κανένας ήχος.

— Θεέ μου! Θεέ μου! Έλεγε μέσα του. Πλησιάζει πια τό τέλος μου. Θεέ μου! Θεέ μου! Συγχώρεσέ με γιά τό τόσο άδω αμα που έχω!

Τό σκοτάδι είχε άρχισει πια να πέφτει μέσα στο δωμάτιό κ' ή νύχτα άπλωνόταν άπειλητική.

Ο Κάρολος, καθισμένος στην άκρη του κρεβατιού του, σάλενε μ' άπελπισία τά χείρα του, σαν να προσπαθούσε να διώξει τά φαντάσματα που τον άπειλούσαν.

Κάθε τόσο σκέπαζε τά μάτια του και φώναζε:

— Τό αμα! Τό αμα!... Πούδς έχω τόσο αμα, σαν κ' έμένα; Έλεος, Θεέ μου! Έλεος! Πούδς είσαι σύ που με κατέλας έτσι; Έσύ είσαι, Κολινά; Τί θέλεις; Ω! φρίκη! Τό δωμάτιό μου γέμισε από σκοτωμένους Ουγενότους! Τί θέλετε; Τί θέλετε; Φτάνει! Φτάνει πια! Φευγάτε! Σας έκατένω! Βοήθεια!... Ω!... βοήθεια!...

Είχε άποκάνει πια κ' ή φωνή του έσβυσε. Αναλήφθηκε τότε σ' ένα σπαραχτικό κλάμα και σωφίστηκε μολοιποθυμώμενος στο κρεβάτι του.

Τη στιγμή εκείνη, ή Αικατερίνη των Μεδίκων μπήκε μέσα στο δωμάτιο. Πληρώσει στο κρεβάτι και σκύβοντας έπάνω απ' τον Κάρολο, ψιθύρισε:

— Παιδί μου! Άγαπημένο μου παιδί!

Και με τό ψυχρό χέρι της χάδεψε τό παγωμένο μέτωπο του βασιλιάς.

Άμέσως ο Κάρολος έβγαλε μιά σπαραχτική κραυγή τρώμου και, προσπαθώντας ν' άπομακρύνει τό χέρι της μητέρας του, άνασπράχθηκε πάλι στο κρεβάτι του.

Κατόπιν, σίχνοντας μιά φοβισμένη ματιά στο κρεβάτι του, φώναξε με φρίκη:

— Ω Θεέ μου! Πόσο αμα!...

Τη φορά όμως αυτή, δεν έβλεπε φαντάσματα. Τό σενιόν του ήταν κατάντικτο από κόκκινες κηλίδες.

Ο έτοιμθάνατος βασιλιάς έβλεπε στο αμα του! Αντί ιδρώτος, έβγαίνει από τούς πόρους του αμα.

Μιά άκατανίκητη φωνή τον είχε κυριεύσει και καθώς ξινόταν με τά χείρα του, ή σάρκα του έσπιναν κωμικά, κομμάτια.

Οι αλλοιώς που είχαν μπει έντομαστει μέσα, άνασπράχσαν από φρίκη περπατώντας απ' τό δωμάτιο.

Η ίδια ή Αικατερίνη είχε τραβηχτεί πίσω περπατώντας.

— Αμα! έξακολούθησε να φωνάζει ο έτοιμθάνατος βασιλιάς. Αμα! Αμα!...

Η Αικατερίνη πληρώσει πάλι στο κρεβάτι κ' άπελπισμένη, ότι ο γιος της βρισκόταν πια στις τελευταίες του στιγμές.

Και παραμυθισμένη, την ίδια στιγμή σπαστικο άγώνιας έπασσαν πόν Κάρολος, ο οποίος σπάζαζε στο κρεβάτι του, ενώ όλο του τό κορμί είχε γίνει κατακόκκινο απ' τό αμα.

Έξαφνα, ένα τελευταίο σπασμό, τον τινάξε ψηλά κ' άπόμεινε άκίνητος.

Εκείνη τη στιγμή, ο μικρότερος γιος της Αικατερίνης, Έρρικος, μπήκε στο δωμάτιό του Καρόλου κ' μαζί με τούς φίλους του.

Η βασιλική του άπταξε τό χέρι γιά της, κατόπιν κατέλασε χαμογελώντας τον Έρρικο και φώναξε:

— Κύριοι, ο βασιλιάς άπέθανε! Ζήτη ο βασιλιάς Έρρικος, 3ος!

Έτσι, ο άγαπημένος γιος της Αικατερίνης πόν Μεδίκων έγινε βασιλιάς της Γαλλίας, εγκαταλείποντας τό θρόνο της Πολωνίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Και τώρα, τελειώνοντας τη διήγησή μας, άς ξεαναμείνουμε στον πύργο Μονμορανσύ, όπου είχαν καταφύγει ο Φραγκίσκος μαζί με την Άνναπέλλα, τη Λουίζα και τό νεαρό Παρνταγάν.

Μόλις οι φονιάδες άσφαλιστήκαν εκεί, ο Φραγκίσκος διάταξε να χτυπήσουν τις καμπίνες του φρουρίου, να κλείσουν τις άδελφοφράγτες πόρτες του, να ξεχειλίσουν από νερό τις τάφρους και να σπρώξουν τις κινητές γέφυρες. Όταν έληφθησαν όλα αυτά τά μέτρα, ο στρατός της συγκεντρώσε όλους τούς πολεμιστάς του κ' άφίχοντος τούς πεζούς στον πύργο, πήρε μαζί του τούς ίππους και τράβηξε πρὸς τό βορρά.

(Στό προσεχές τό τέλος)

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ... ΑΙΩΝΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ!...

νεαρός κόμης ντε Φρεντάν κατέβηκε από τη λιμουζίνα του, έδωσε διάφορες οδηγίες στους άχθοφόρους για τις αποσκευές του, και ξέννοιαστος πειά, ανέβηκε τη μαρμαρίνη σκάλα του μεγαλοπρεπούς ξενοδοχείου «Ιμπέριάλ, Πάρις». Θέλησε να ρωτήσει κάποιον της υπηρεσίας για το διαμέρισμά του, μα ο θυρωρός, χριστοστόμωτος κι επιβλητικός, τον πρόλαβε:

— Όλα τα διαμερίσματα του πρώτου και δεύτερου πατώματος έχουν διατεθεί, κύριε, του είπε. Θέλετε ένα που μένει ακόμα διαθέσιμο, στο τρίτο πάτωμα;

Αυτό διασκέδασε τον κόμητα άρκετά. Πού να πάει όμως; Καμένα άλλα ξενοδοχεία, εκεί στην όμορφη Έλβετινή πόλη του Έδιαν, δεν μπορούσε να συγκριθεί στην πολυτέλεια και στα κομμάτια με το «Ιμπέριάλ, Πάρις». Και έβλεπε άλλον που να κάνει κανονικές μετακομίσεις πάλι και κανονικές φασαρίες, λέχτηκε.

Ετοιμάστηκε να πηδή στο ασανσέρ, μα ο θυρωρός, παρουσιάζοντάς του ένα τεράστιο βιβλίο, του είπε ειγνικά:

— Έχετε την καλοσύνη να γράψετε τ' όνομά σας στο βιβλίο των ξένων;

— Έχετε όνομα, είπε ο κόμης ντε Φρεντάν. Την ξέχασα τη διατύπωση αυτή.

Πήρε συγχρόνως την πένα κι έσκαψε στο βιβλίο για να γράψει τ' όνομά του, μα έξαφνα άσπαινε με το χέρι του μετέωρο. Έσπαινε καλύτερα για να βεβαιωθεί, ότι δεν τον γελούσαν τα μάτια του, μα όχι δεν είχε άσπαινει. Αυτό που με κατάπληξε του είχε ιδεί, ήταν σωστό.

Ναι, λίγες γραμμές πιο πάνω, ανάμεσα σε άλλα ονόματα πελατών του ξενοδοχείου, ήταν γραμμένο και το δικό του! Ένα σταθερό χέρι είχε χαράξει στο βιβλίο τις τρεις αυτές λέξεις: «Π έ τ ο ο ς ν τ έ Φ ρ ε ν τ ά ν», ή όποιος αποτελούσαν άρκετως τ' όνομά του!

Πήρε άμέσως να πη πάς ήταν περυστό να γράψει τ' όνομά του, αφού ήταν καλώς γραμμένο, μα ή σκέψη πως δεν είχε προηγουμένως τηλεγραφάρει ή άλλως πως ειδοποιήσει τη διεύθυνση του ξενοδοχείου για την άρξή του, τον κράτησε. Σκέφτηκε επίσης για μια στιγμή μήπως είχε κανένα συνώνυμο του, αλλά είδε πως αυτό ήταν αδύνατον. Ήταν ο μόνος έπιτών απόγονος της παλιάς άριστοκρατικής οικογένειας των Φρεντάν των Ντωκίων και στο έπίσημο βιβλίο της Εύρωπαϊκής άριστοκρατίας, καθώς τουλάχιστον θυμόταν, ποτέ δεν είχε συναντήσει δυο φορές τ' όνομά του.

— Έχετε την καλοσύνη να βισοτήτε λιγάκι, κύριε; Περιμένει στο τηλεφώνιο κάποιος πελάτης, να τον πληροφορήσει για κάτι που με ρώτησε.

Η παράκληση αυτή του θυρωρού, διέκρινε τις σκέψεις του και την ταραχή του. Αποφασισμένος να ξεκαθαρίσει άργότερα το αίνιγμα αυτό που τον έραχνε σε τόσο σύνταξη, έγραψε γρήγορα—γρήγορα από βιβλίο το πρώτο όνομα που τοίχε στο μυαλό, το όνομα του πεθαμένου παλιού συμπατριώτη του στο λίκριο: «Π έ τ ο ο υ ν τ έ Μ ε ρ ι λ ά ν», και ρώτησε ύστερα τον θυρωρό, παίρνοντας ύψος άδιάφορο:

— Κάθετα, έδω από πολλές μέρες ο κόμης ντε Φρεντάν;

— Πρώ δέκα ημερών, κύριε...

— Εύχαριστώ, φίλε μου. Συγγνώμη για την άργησιά μου.

Άρπασε την πένα και διησιμένος σε σκέψεις, μπήκε στο ασανσέρ. Έπει από λίγο βρισκόταν στο διαμέρισμά του.

Το βράδυ δεν άργησε να κατεβή στο έστιατόριο. Κάθισε σ' ένα μοναχικό τραπέζι και παραγγείλε τα συνηθισμένα κι εύνοημένα του φαγητά. Καθώς έτρωγε, έβλεπε με τρόπο παντοειρεννατικές ματιές, γιατί είχε άποψη να ξεσκεπάσει όποιοδήποτε την πλαστοπροσωπεία αυτή, που τον γένιζε από μια άπροσέγγιστη άνηγνία. Καταλάβαινε πως κάποιος διεθνής τυχοδιώκτης κρυβόταν κάτω άπ' το δικό του όνομα και χρειαζόταν επιτηδεύτης για το ξεσκεπάσμα του.

Μα σιγά—σιγά ή ματιά του, με διαταγμό στην άρχή και με άνυπόκριτο θαυμασμό ύστερα,

Τραβήκε στον κ. ντε Φρεντάν δυό—τρείς λέξεις εύχαριστίας και τον άφησε μόνον...

καρφώθηκε στο ύστερο προφίλ μιας ψηλής και λυγρής κυρίας, πολύ νέας ακόμα και με έξαιρετική πολυτέλεια ντυμένης. Έτρωγε μόνη της στο γειτονικό τραπέζι και ποτέ—ποτέ, γυρίζοντας προς το μέρος του, τοίχε κι αυτή προσλητικές ματιές γλάσσας, που έβλεπε καλά την έντύπωση που προκαλεί ή θεά άωρητά της.

Τα δάχτυλα φλογερά μάτια της σερήνης αυτής άρχισαν να τον γοητεύουν και να τον αλμαλιωίζουν. Ήταν έτοιμος τώρα, με πρώτη εύκαιρία, ν' άνοιξη κουβέντα μαζί της, να γνωστή άποδοχίσει, άρπάζοντας μια οιαδήποτε πρόφαση, μα δεν πρόλαβε να το κάνει.

Τα σχέδιά του κόπηκαν στη μέση άπ' την εμφάνιση ενός κυρίου, ο όποιος μπήκε εκείνη τη στιγμή στην τραπέζια και διεύθυνε προς το μέρος της άγνωστης.

Εκείνη, μόλις τον είδε, γύρισε προς αυτόν με λαχτάρα και παραμέρησε στον καναπέ, για να κάνει θέα κοντά της.

— Τι γίνεται τόσο όρα, κύριε κόμης; του είπε, μαλόνοντας τον τρυφερά, ενώ συγχρόνως τοίχε βλεμματα γεμάτα λατρεία.

Ήταν ένας άνδρας ύψηλός, μελαχροινός, περίπου σαράντα ετών, ντυμένος με έξαιρετική κομψότητα και χάρη. Το πρόσωπό του σπληνικό κι άνεργητικό, φανερώνα άσυνήθιστη θέληση και την ένταση αυτή την δυνάμειον τα σπερανομένα με μαύρους γύρους διατεταμένα μάτια του.

— Άργησα, κυρία μου, άπάντησε, και σάς παρακαλώ, να με συγχωρήσετε. Κάποια έπείγουσα ύπόθεση με κράτησε μακριά σας, χωρίς να θέλω...

Ο κόμης ντε Φρεντάν, ή μάλλον ο κ. ντε Μειλάν, περιεργαζόταν με περιέργεια γεμάτη ενδιαφέρον το πρόσωπο αυτό, που φάνταζε εύτυχης αντίληλός του. Έσχασε την άλλόκοτη περιπέτεια, που τον άνησχυόσε πριν, και ήταν πειά άφοσιωμένος στο έπιθυμητό έκείνο ξενάρι. Η φωνή του μάλτρου ντ' ότελ τον έκανε να απηχή έξαρνα άπ' τη θέα του:

— Έπειγουν τηλεγράφημα για τον κύριο κόμης ντε Φρεντάν.

Ήταν έτοιμος να ξεστομίσει πως ήταν αυτός ο κόμης ντε Φρεντάν, μα ή μιλιά κόμης στο λαμό του. Είδε τότε με κατάπληξη το μυστηριώδες έκείνο άτομο, που καθόταν πλάι στη σειρά του και πλανού τραπέζιού, να κάνει νόημα στον μάλτρου να πλησιάσει! Πήγε άπ' το δισκο το τηλεγράφημα κι άναγνώνας του, έβριξε μια γρήγορη ματιά. Το δίστασε ύστερα, έδωσε γενναίο ποιικιστικό πόνι μάλτρου και γυρίζοντας πάλι με θλίψη φανή τώρα στην ντιάντα του, της είπε μελαγχολικά:

— Κυρία Βαλλούνα, πάλι πρότει να σάς άρρωστο, δυστυχώς. Ός αίφριο το πού αλή τη φορά. Με καλούν στη Λωζάννη έκπαινοτος.

Φύλασε κατόπιν το χέρι της με χάρη και λυγριένος άπ' τις διαμαρτυρίες της, έπαι μια ύπόκληση, γεμάτη σεβασμό, και βήκε άπ' την αίθουσα.

Ο κ. ντε Μειλάν θέλησε να τον παρακολουθήσει. Μά συγκρατήθηκε. Κι άργότερα πειά πληροφορήθηκε, ότι το άτομο αυτό, που είχε κλέψει τ' όνομά του, πήρε έπαι είπα—ντο κι έβριξε άμέσως για τη Λωζάννη.

Αποφάσισε λοιπόν να κάνει ύποψη ός αίφριο το πού που ο μυστηριώδης κύριος ή έξαναγύριζε.

Έντομεταξύ, σπενοχωρημένος ο κ. ντε Μειλάν έκοβε βόλτες στην παραλία της λιμνης Λεμάν. Στο μυαλό του κυριαρχούσαν δυο μορφές: Του άγνωστου και της γοητευτικής συνωδού του. Περισσότερο όμως σκεπτόταν εκείνη. Πόσο ήταν όμορφή, άλήθεια!

Έξαφνα, ένα θρόισμα άκούστηκε πλάι του. Γύρισε το βλέμμα του και είδε την κ. Βαλλούνα. Άργοπερπατούσε κι αυτή στην παραλία, όλομυαχη. Με το φυσικότερο όραμα ο κ. ντε Μειλάν την πλησίασε, την χάρισε με άδρότητα, της είπε μερικές φράσεις για τον καιρό και τη θάλασσα κι ή γνωριμία τους εύκολη και χωρίς παρεξηγήσεις, όπως άλλωστε συμβαίνει συχνά στις διεθνείς λυγριένες, πήρε γρήγορα χαρακτήρα οικειότητας.

Έπαι μια παρτίδα τένις μαζί, κάπου έβαν περιπατο με τη βάρκα στα γαλάσσια και γαλήνια νερά της λίμνης και προς το βράδυ χόρευαν άρκετους χορούς οι δύο τους, από τεράστιο χορευτικό τεράριον του ξενοδοχείου.

Την ώρα που δεινόυ, ο κ. ντε Φρεντάν ήταν τρελλά έρωτευμένος με την κ. Βαλλούνα.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΟΥ ΝΤΕΣΑΙΣ

Η σκηνή που θα σάς διηγηθούμε παρακάτω, συνέβη τις παραπονεές της περιφημής μάχης του Μαρέγκο. Μια νύχτα έφτασε στο στρατόπεδο του Ναπολέοντος—ο όποιος ήταν άνομα Πρώτος Ύπατος—ο άφοσιωμένος του στρατηγός Ντεσαίς, γυρίζοντας άπ' την Αίγυπτο. Άφου οι δυο άνδρες οι στρατιωτικοί μίλησαν στην άρχή για διάφορα ζητήματα, έξαφνα ο Ντεσαίς έλεπε στον Βοναπάρτη:

— Έφερα, στρατηγέ μου, άπ' την Αίγυπτο ένα μάγο ίθαγενή. Έτυχε να του σώσω κάποτε τη ζωή κι από τότε μ' ακολουθεί σαν άφοσιωμένο σκύλι.

Άμέσως ο Ναπολέων, ο όποιος σ' όλη τη ζωή του πίστευε πάντα στη μαγεία, ρώτησε τον Ντεσαίς:

— Διαβάζει το μέλλον στα χέρια ή στα χαρτιά ο μάντις αυτός; — Όχι! Έχει μια μέθοδο παράξενη, αλλά κι άάναστατη... Κυττάζει στα μάτια αυτόν που έχει άπέναντί του κι έτσι μαντεύει όλα όσα θα του συμβούν!

— Και για σένα, φίλε μου Ντεσαίς, τί έχει προφητεια;

— Τίποτε!... Γιατί μπροστά μου έχει πάντα σκυμμένο το κεφάλι. Δεν με κυττάζει ποτέ στα μάτια! Έβλε άφοσιωμένος σε μένα και γι' αυτό τρομάζει μήπως μου πει καμιά κακή προφητεία!... Θέλετε όμως να τον φρονάσω έδώ;

— Ναι! άπάντησε συλλογισμένος ο Βοναπάρτης. Ο Ντεσαίς φρόναζε τότε τον ύπαισιστή του και του έλεπε:

— Φέρτε μου, σάς παρακαλώ, τον Κύρο...

Και γυρίζοντας στον Βοναπάρτη, πρόσθεσε:

— Έχει όνομα παράξενο για έναν Άφρικανό...

Κύρος!... Άλλά και τα μάγια κι ή μαντεία του έχουν κάτι το άσιατικό... Σαν να ήταν Καλδαίος ή Πέρσης!... Έβλε τόσο σφός, όποτε ή σφαία του θύκανε άσφαλώς όλους μας τους έπιστήμονες να ντροπιαστούν, αν έπιχειρούσαν να τ' άβάλουν μαζί του!... Μή νομίζετε, στρατηγέ μου, ότι σάς λέω λόγια τρελλά ή παιδιάστικα!...

— Όχι, άγαπητέ μου Ντεσαίς!... Σ' αυτά τα πράγματα άλλωστε είμαστε όλοι λιγάκι τρελλοί και όμοιοι με μικρά παιδιά!...

Εκείνη τη στιγμή γύρισε ο ύπαισιστής, φέροντας μαζί του κι ένα μούρο Άφρικανό, ντυμένο με μια κατάνευη εκλεμπίνα.

— Κύρε! του έλεπε ο Ντεσαίς. Να ο Σουλτάνος της Φωτιάς! (Έτσι ονόμαζαν συνήθως τον Βοναπάρτη οι Αίγυπτιοι ίθαγενείς).

— Χάρις στον Δόκιο Σουλτάνο, μοιραίοισε ο Κύρος με την παράξενη προφορά του, μπήσαν τέλος τα θηρά μου ματία ν' έπικρύψουν τον Σουλτάνο της Φωτιάς! (Δόκιος Σουλτάνος ήταν ή κοινή όνομασία του Ντεσαίς στην Αίγυπτο).

Έπειτα ο μαύρος σήκωσε το κεφάλι του και κυττάζε κατάματα τον Ναπολέοντα. Τα τρομερά μάτια του καμνητού άστροποβολούσαν τώρα με όλη τους τη δύναμη!... Έξαφνα ο μάγος, σαν κορυμμένο άπ' την προσπάθεια που κατέβαλε, άρχισε να προσηγορεύει διάφορες άναρθρες λέξεις, που σιγά—σιγά έβγαν καθ'όλη τους:

— Μεγάλε Σουλτάνε της Φωτιάς, ή τύχη σου θα μεγαλώνη πάντα... πάντα... όσους να πεθάνη κι ο τελευταίος φίλος σου!

Πήλ από λίγες στιγμές είχε άπεί στη σκηνή του Βοναπάρτη ο στρατηγός Ντεσαίς, ο όποιος άκουσε τα λόγια αυτά του μαύρου.

— Άς έλλίσουμε, στρατηγέ, έλτε τότε στον Ναπολέοντα, ότι θα είμαι έγώ ο τελευταίος που θα πεθάνω για σάς!

Μά ή φωνή του Άφρικανού μάγου άκούστηκε και πάλι...

— Ναι... εαν άγαπάς τον Μεγάλο Σουλτάνο της Φωτιάς, κι θα είσαι ο τελευταίος φίλος του, που θα πεθάνη γι' αυτόν!...

— Κι έγώ; ρώτησε τότε ο Ντεσαίς. Έγώ δεν άγαπώ τον Μεγάλο Σουλτάνο της Φωτιάς!

Ένας λυγμός άκούστηκε τότε... Για πρώτη φορά ο Κύρος είχε κυττάξει κατάματα στα μάτια τον καιρό του και σωτήρα του!... Άμέσως όμως σοφιστάθηκε στη γη με τα μούτρα, βογγώντας όπως το πιστό σκύλι έπάνω στον τάφο του άφέντη του!

— Εσύ... μοιραίοισε με άπεκτισία... Εσύ... ο Δόκιος Σουλτάνος... θα είσαι ο πρώτος που θα πεθάνη!...

Ποικιλιάρια έλειπ από δυο μέρες, ο Ντεσαίς σκοτωνόταν στη μάχη του Μαρέγκο. Όσο για τον Ντεσαίς, αυτός σκοτώθηκε το 1813, στη μάχη του Μάδουον, έπει άπ' την όποια ο Ναπολέων άρχισε πειά να χάνη όριστικά τη δύναμή του.

Έτσι ή προφητεία του Άφρικανού μάγου βγήκε άλήθινή.

Ο στρατηγός Ντεσαίς.

Ο στρατηγός Ντεσαίς.

Μα αυτή πάντα μέσα στο πλάισιο της φιλικής οικειότητας, δεν πρόλαβε ούτε μια στιγμή το δικαίωμα να ξεγιάσει πώς ή καρδιά της ήταν έλεύθερη, πώς άντρε σ' Έκκερνον τον άλλο, τον μυστηριώδη και ύπαιστο κύριο, πώς κλέψει το ξένο όνομα, τ' όνομά του.

Ο γεμάτος λαχτάρα τόνος της φωνής της, κάθε φορά που μιλούσε για Κέινον και το έξαιρετικό τάξ, με το όποιο ξεγλυπτοόσε πάντα τον γέλο, μέσα από τις περιπλοκές έρωτικές και τις πιο έρωτικές έρωτικές πάθους του κ. ντε Φρεντάν, τον έβαναν γυρο—επιστρέφει.

Αποφάσισε λοιπόν άπνε κόλας, την ίδια εκείνη στιγμή, να ταπεινώσει στα μάτια της τον εύθυμο άντρα της. Την κύτταζε με έπισημόν στα μάτια και χαμηλώνοντας τώρα τον αίνιγματικό και λαχάρ τόνος της φωνής, πούτανε κάθε φορά που της μιλούσε να τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

— Και τον έχετε καλά, έχετε με πεποίθηση το παρελθόν αυτό που τον μυστηριώδη άντρα, τη ρώτησε:

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

την περιφάνεια σου! Μην άκούεις τους κώλους; 'Εργάζου! 'Εταίμασε τον δρόμο του μέλλοντος, γιατί δεν είσαι ακόμα παύς ένας λαός δουλός και θα σου χρειαστούν μεγάλες δυνάμεις για να μπορέσης να σπρώξεις το ιερό βάρος της ελευθερίας. 'Η ιστορία σου είναι υψηλή και άγια! Είναι ή θυσία κι ή αγάπη! Είναι ή πίστι κι ή αδελφωσύνη!

— 'Εταί μιλούσε αυτός ο νέος. Και όλοι, άκούοντάς τον, έννοιωθαν φίλογες να περνούν μέσ' άπ' τόν μυχόν τους. 'Η ένσταση που τον έμυθώνανε μεταδιδόταν και σ' όλους τους άστροφές του.

— 'Η 'Ελένη κούταξε την 'Αγάθη. 'Η κόρη που ήταν πρό όλίγου άδιάφορη για τίς πάντες, είχε γίνει τώρα άγνώστη. Τά μάγουλά της ήσαν κατακόκκινα. Τό στήθος της άνεβοκατέβαινε τρομαγμένο. Τό βλέμμα της, κωφομένο στο νεαρό επαναστάτη, που ήταν ώραιος σαν τόν άρχάγγελο της ελευθερίας, έλαμπε από μια φωτιά άγνωστη.

Και όταν αυτός έσπασε να μιλήσει, ένειν τον άκουγε άόμοια. Τά λόγια του έξακολουθούσαν ν' άνηχούν σ' αϊτιά της, σαν ένα τραγούδι θανάτου κι' αγάπης. Και όταν πέρασε από κοντά της αυτός, ό λαοκρενός άπ' όλους, τόν έλάτρευε κι' αυτή, σαν μια σελίδα που την άπελευθερώνουν. Τόν έλάτρευε με όλη νη νεαρή καρδιά μιας κόρης, ή όποια πρό όλίγου ήθελε να πεθάνει χωρίς να έχη αγάπηση.

Τό πλήθος τόν άκολουθούσε. Σε λίγο, όταν ή δυο γυναίκες έμειναν μόνες, ή 'Ελένη έλπε στην 'Αγάθη:

— 'Ε, λοιπόν, βλέπεις πώς είχα δίκιο, αγαπημένη μου ψυχούλα, όταν σου έλεγα πώς όλα δέν έτελείωσαν δια-ό-μ-α;

— 'Όχι! Όχι! Άναστέναξε ή 'Αγάθη, κοκκινίζοντας. 'Όχι, δέν έτελείωσαν δια!

Και έπειτα από μικρή σιωπή, έπροσθεσε:

— Πούς είναι λοιπόν αυτός ο νέος, ό όποιος μιλάει τόσο ώ-ραία; Τόν ξέρεις;

— Δεν τού έχω μιλήσει ποτέ, άπάντησε ή χορεύτρια, και ποτέ μου δέν θέλησα να παρουσιαστώ σ' αυτόν. 'Υπάρχουν έδω — έξακολουθούσε ενώ τά μάτια της γέμιζαν από όμοιους — πρόσωπα που δέν πρέπει να γνωρίζονται, άν και άποδέχονται σπών ίδιο σιωπό, μά άπό δ-ρ-ό-μ-ο-υ-ς δια-φ-ο-ρ-ε-τι-κ-ο-ύ-ς.

Και πολύ σιγά έξακολούθησε:

— Αυτός εργάζεται με την ψυχή του. 'Ενώ εγώ... εγώ... 'Η 'Αγάθη, ή όποια σκεπτόταν άναρχώς τό νέο, δέν πρόσθεξε, δια ένειν ή στιγμή τά μάτια της φίλης της γέμισαν από δάκρυα.

— Και πώς ονομάζεται; ή ρώτησε. Τό ξέρεις;

— Αυτό θα τό ρωτήσης μόνη σου από τόν ίδιο... της άπάν-

τησε ή χορεύτρια.

XX'

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

— Ένώ στην Πετρούπολη διαδραμαζόντουσαν τά γεγονότα που ή γηθήρασε παραπάνω, ό μέγας δούξ 'Ιβάν και ή Πρίσκα, έχοντας τη Ρωσία, είχαν φτάσει στη Φινλανδία. Έκωναν σ' αϊτιά των σ' αυτή, όπως θα έμπαιναν σ' ένα μουσχοβιτικό πλοίο. 'Ο άνδρας που οδηγούσε τό άμάξι τους και την άδελφή τους, τούς οδηγούσε από δρόμους άγνωστους, μέσ' από ένα ύπεροχα που ξεχειλίζαν από την κανονόγρια ζωή τών όλων άνοιξι.

Προχωρούσαν πολύ μακριά άπ' τη σιδηροδρομική γραμμή και δέν είχαν να φοβηθούν καμιά δυσάρεστη συνάντηση. Ποτέ δέν είχαν νιώσει τόν έναντό τους τόσο νέο.

Τίποτε δέν ύπήρχε πιά γι' αυτούς σπών κόσμο, εκτός από τή γάλη τους. Κάθε βράδυ κοιμόντουσαν τυλιγμένοι σ' ένα κάλυψο, ό ένας κοντά σπών άλλο και πασιμένοι από τά χέρια, που έτοι από τη στέγη μιας άγροτικής κατοικίας, άπτε κάτω από τ' άσ- και τά πικρά αλλόματά τών δασών.

Τέλος, έφτασαν στο τέμα το ύαξειδιού των. Κατά τό βράδυ, μια μεγάλη γαλάζια έπαφάνια, πλατιά σαν θάλασσα, παρουσιάστηκε μπρός σ'τά μάτια τους μέσ' άπ' τα κλάματα τών δέντρων. 'Εβγαλάν κραυγές θαυμασμού κι' άδω- και χτυπών τά χέρια τους ν' ένθουσασι, βλέποντας πώς έφτάσει σ'ε μια μαγική άντη.

— 'Ηταν ή λίμνη Σάμα, που είναι μεγαλύτερη από τή λίμνη Γενεύης. — Φτάσαμε! είπε ό Γιουρί, ό άμαξάς τους, κι' έξαφάνισαν μέσους.

Οί δυο έρωτευμένοι κούταξαν γύρω τους και μη βλέποντας μια κατοικία πουθενά, άρχισαν να γελούν.

— Μά έδω είναι θαύμασια! φώναξε ό Πέτρος ('Ιβάν). Έσ- στε έδω όποιος ό πρώτος άντρας και ή πρώτη γυναίκα κατά την ημέρα της δημιουργίας τού κόσμου. Είμαστε βέβαια και στα ναι άπ' αυτούς, μά θ' άναγκαστούμε να χτίσουμε μια καινούρια κλαδιά.

— Δές! φώναξε έπειτα Πρίσκα. Μία βάρκα! — Πράγματι, μια βάρκα έσ- ρωνε ένειν ή στιγμή την ά- και έχη κι' άφ' ό- σαι! φώναξε ό 'Ιβάν.

— Ναί! Ναί! Μάς έλ- λ' έχομαι πρός τό μέρος μας.

— Μά είναι ό Γιουρί. Δεν είχαν άπανθεί. Έ- άμαξάς τους, ό όποιος έ- μορφωθεί τώρα σ'ε βαρύν- δισε στην άντη και άρ- τας σ'ε λίγο τούς δύο νέους, που πωρασίλασε να μπει μέσα βάρκα του.

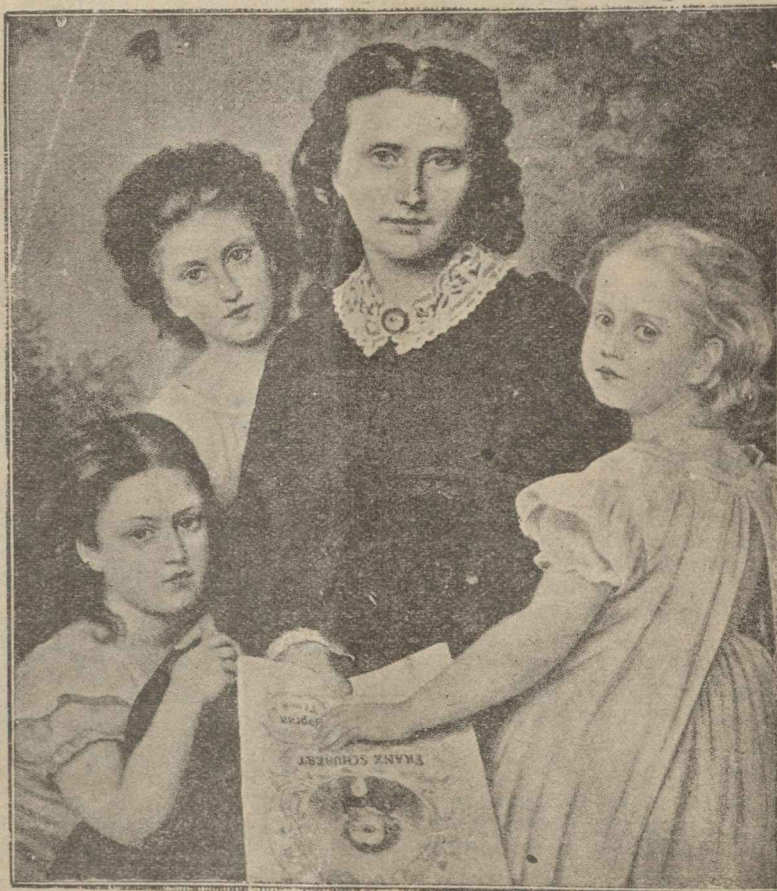
— Και πού θα πάμε; τώ- ησε ή Πρίσκα, καθώς έ- μέσα.

— Έχει πού πρέπει να όδηγήσω, της άπάντησε άπ- άπλ.

Θά ήταν επάνω—άπ- ή ώρα τό βράδυ ή νύχτα ή- χε άπλωθεί άόμοια ένταξη περιέπαιτος μέσα στην ήσυχη λίμνη είχε μια άπέραστη ή- τητα. Δεν άκούονταν πια ή- χος τών κοιτών, που καθώς κωνόντουσαν, άφηναν τή νύ- πέφτουν άσημαμένα.

Δέν προσέγγισαν σ'ε νησί της λίμνης που σκεπ- μτροστά τους, μά έκωναν σ'ε- ρο του κι' ή βάρκα τους μέ- μέσα σ'ε λαβύρινθο τών πο- όν που χύονταν τό μαύ- άν που ήσαν γεμάτα δέντρα, κη- ητα, προτόγωνα.

— 'Ω! τί ώρα πού ό- όρατα πού είναι! φώνα- (Άκολουθεί)

Η περιφάνη άοίδος Δόρη Στόλ, στενή φίλη τού μεγάλου μουσουργού Σούμπερτ και έντελέστρια τών έργων του. (Πινάξ τού Στρόκμπεργκ).

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Έπειδή προδίδεται, δι' ένας νέος Εύρωπαϊός πόλεμος θα είναι κυρίως χημικός, θα γινή δηλαδή με δηλητηριώδη άσφύζοντα άέρια, δια τά κράτη μελετούν νέους συνδυασμούς κατασκευής τ-ό- ταιων άερίων.

— 'Η 'Αμερική π.χ. ξοδεύει 10.000.000 δολάρια έτησίως για τίς μελέτες αυτού τού είδους, που ενεργούνται από τούς διαστρε- στέρους χημικούς της.

— 'Η 'Αγγλία για τόν ίδιο σκοπό έχει ειδικό κονδύλι σπών προ- πολυισμό της από 5.000.000 λίρες.

— 'Η Γερμανία, Γαλλία και 'Ιταλία έχουν κατασκευάσει ειδικά εργαστήρια, στα όποια παρασκευάζονται διάφορα δηλητηριώδη, ά- σφύζια και ναρκωτικά άέρια.

— 'Η άξία τού ηλεκτρονού ρεύματος που καταναλώνεται κάθε μήνα στή Νέα 'Υόρκη για τίς νυκτερινές φωτεινές οαυλάμας τών καταστημάτων, υπερβαίνει τά 175.000.000 δολάρια!

— Σύμφωνα με μια τελευταία στατιστική θησιμότητος, ή άνα- λογία τών φθισκών που πεθαίνουν κάθε χρόνο στήν 'Ιταλία, είναι έξηνταπέντε τοίς εκατό.

— Τή μεγαλύτερη δύναμη άπ' όλα τά έντομα έχει ή μέλισσα. Ένώ τό βάρος της δέν υπερβαίνει τά δυο γραμμάρια, μπορεί να σφ- ση βάρος 605 γραμμαρίων.

— Μία Γερμανική έταιρεία άυτοκινήτων ταξί τού Βερολίνου έ- τοποθέτησε σ'ε πολλά μέρη της πρωτεύουσής τηλεφωνα έντός κα- δούλων, όμοια με ένείνα που χρησιμοποιεί ή πυροσβεστική ύπηρεσία.

— 'Όσοι χρειάζονται ταξί, μπορούν να τηλεφωνούν με τά ειδικά αυτά τηλέφωνα στα γραφεία της έταιρείας και τά ταξί θα καταφθάνουν άμέσως.

— Στή Βοστώνη της 'Αμερικής, ή ά- στυνομική άρχή άπαγόρευσε από μη- νός να τελεσθή λειτουργία σ'ε μια νεόκ- στη έκκλησία, γιατί τόσο ή άρχιτεκτονική της, όσο και ή έσωτερική της διαρρύθμι- σις έδιναν σπούς πιστούς την έντύπωση θεάτρου.

— Έκτός αυτού, ό ιερέας έκήρυξε τό Εύαγγέλιον άπό... σαγής και όχι από τού άμβωνος και οί έκκλησιαζόμενοι παρακο- λουθούσαν μακριάς τη λειτουργία, άνα- παύόμενοι σ'ε καθίσματα, όμοια με ένείνα τών θεάτρων.

— Στο Βερολίνο ιδρύθηκε τελευταία ένας «Σύλλογος προστασίας τών άνε- ργων». Μέλη τού σύλλογου αυτού είναι οί πρόεδροι όλων τών Σωματείων τών δια- φόρων επαγγελματικών και εργατικών τά- ξεων τού Βερολίνου.

— Σιωτός τού σύλλογου είναι ή ένίσχυσις τών άνέργων κατοίκων της Γερμανικής πρωτεύουσής.

— Σύμφωνα, τέλος, με τό καταστατικό τού σύλλογου αυτού, κάθε εργαζόμενος εργάτης, καθώς και κάθε άπαιτός ή ιδιωτικός υπά- λλος, είναι ύποχρεωμένος να καταθέτουν έβδομυδιασως σ'ε ειδικό ταμείο ένα τους ήμισυόσμο ύπέρ τών άνέργων.

— Στην 'Ιαπωνία λειτουργούν 2.325 εργοστάσια κατασκευής δια- φόρων κανοσέρβων.

— 'Η άξία της Νομισματικής Σύλλογής τού βασιλέως της 'Ιτα- λίας Βίκτορος 'Εμμανουήλ ύπολογίζεται σ'ε 175.000.000 λίρες.

— Στο Παρίσι της 'Ιταλίας έγινε την περασμένη εβδομάδα ένα άγριο οικογενειακό δράμα.

— 'Ο έκτελεστικός Γενικόςέτα Μαστίνα, άρ'ε κατασκευάζει τή γυναικα του ν'ενα μπαλντά, έπέταξε ύστερα τά τρία μικρά τού παιδιά από τό παράθυρο που τρέιτο πατόματος της κατρίκας του σ'ε δρόμο, όπου και βρέθαν όλοσό θάνατο. Τέλος άπέκνη κι' ό ίδιος τό λαμό του κι' ένα έυράφι.

— Αίτια της οικογενειακής τραγωδίας ήταν τό οικονομικό άδιέ- ξεδο τού άπελευσμένου αυτού έκτελεστικού, σ'ε όποιον είχε περιέ- λθει τελευταία, μη μωρόντας να έξαπονομήση ούτε και από τό ψυ- μί τών παιδιών του.

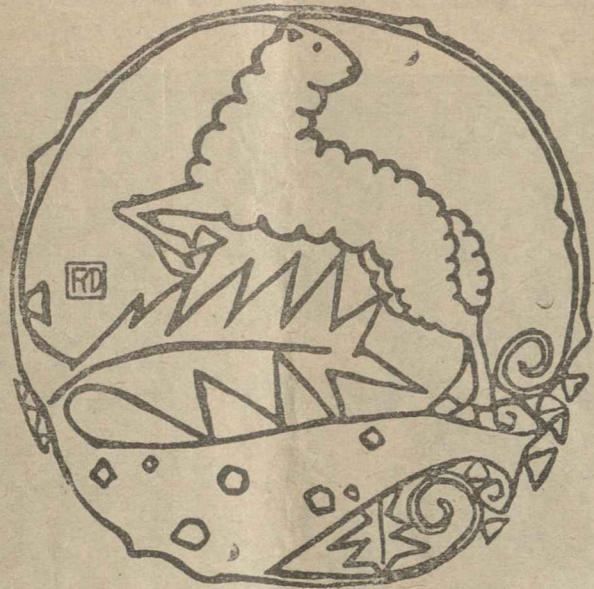
— Τό παλαιότερο σιδηροδρομικό δίκτυο όλου τού κόσμου είναι τού Βελγίου.

— Στή Νικαράγουα της 'Αμερικής ύπάρχει ένα σπρωτικό σώμα που αποτελείται από γυναίκες 'Αμαζόνες.

— Στο Τράνσβαλ, άνακαλύφθηκαν πλείστα μεγάλα στρώματα πλατίνης, τά όποια άρχισ νά έξμεταλλεύεται ή έταιρεία 'Τράνσβαλ Πλάτιν Αίματος.

— 'Η 'Αγγλική αυτή έταιρεία έξάγει κάθε μήνα πλατίνη άξίας 100.000.000 φράγκων.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΔΟΥ μιά ακόμα σελίδα από τα τόσο ενδιαφέροντα «Απομνημονεύματα» της μεγάλης Γαλλίδος καλλιτέχνιδος Σάρας Μπερνάρ. Στο μέρος αυτό η «θεία Σάρα» συνεχίζει τις εντυπώσεις της απ' τις εξετάσεις της στο «Κονσερβατοάρι» κατά το πρώτο έτος της φοιτήσεώς της. «Έπειτ' από ένα διάλειμμα μισής ώρας, κατά τη διάρκεια του οποίου μου έδωσαν να πιω ένα ποτήρι κρασί. Πόρτο, το κουνούνα χτύπησε πάνω, αναγγέλλοντας την έναρξη των εξετάσεων της κομωδίας.

Είχα σκεφτεί για να εξετασθώ δεκάτη τετάρτη μ' έτσι μου έμεινε καρός για να συνέλθω εντελώς.

«Ένοιωθα μάλιστα τώρα τη διάθεση να πολεμήσω και να νικήσω. 'Η άδεια που μου είχε γίνει προηγουμένως, μ' έκανε ν' άγανακτώ. 'Η εξέτασής μου στην τραγωδία ήταν βέβαια άθλια, μ' έπερε στα δώσουν ένα βραβείο για τους λαμπρούς βαθμούς που είχα πάρει στο χρόνο. 'Αποφάσισα λοιπόν να πάρω το πρώτο βραβείο στην κομωδία.

Σήκωσα μάλιστα ψηλά το κεφάλι μου και είπα μέσα μου, πως αν δεν έπαιρνα το πρώτο βραβείο, θα έγραφε έπειτα οριστικά το θέατρο. 'Η μουσικοκαλλιτεχνική άγασή προς τη ζωή της μοναχικής με είχε κυριεύσει ολοκληρωτικά.

Ναι! Είχα αποφασίσει να πάω στο μοναστήρι και να γίνω μοναχή, αν δεν έπαιρνα το πρώτο βραβείο. 'Σ' αυτή την κατάσταση βρισκόμουν, όταν ήρθε η σειρά μου να βγω στη σκηνή. 'Ο ρόλος μου ήταν ηλίθιος βέβαια, μ' τον έπαιξα τόσο λαμπρά, τόσο υπέροχα, ώστε η επιτυχία μου ήταν ασυγκρίτη.

Είχα μεταμορφωθεί πια! 'Όταν αποσύρθηκα απ' τη σκηνή, ήμουν τρελή απ' τη χαρά μου και νόμιζα πως κρατούσα κούλα στα χέρια μου το πρώτο βραβείο. Δεν είχα καμιά απολύτως αμνησία, ότι θα μου το έδιναν παμψηφεί.

'Η εξέτασής σε λίγο τελείωναν. Κι ενώ η επιτροπή συνεδρίαζε μέσα για την απονομή των βραβείων, εγώ πείνασα. Μου έφεραν τότε απ' το μαζού του «Κονσερβατοάρι» μιά κατελάντα, την οποία κατεβόχθησα προς μεγάλη χαρά της κ. Γκεράρ και της δος Μπουαμπέντε, που ήξεραν πως απεχθανόμουν το κρέας και δεν το έτρωγα ποτέ μου.

Τέλος, τα μέλη της επιτροπής έκαναν την εμφάνισή τους στο μεγάλο θεωρείο. Γενική σιγή απλώθηκε επάνω στην αίθουσα.

Πρώτα έγινε η απονομή των βραβείων των μαθητών, οι οποίοι περιέμεναν τ' αποτελέσματα, συγκινητοί και επάνω στη σκηνή.

Μα κανένας απ' αυτούς δεν εκρίθηκε άξιος για το πρώτο βραβείο. Το δεύτερο βραβείο το πήρε ο Παφλουρί, ο οποίος δεν είχε άλλο άπ' τον σημερινό διευθυντή του θεάτρου «Βιοντέλλ» και σύζυγο της Ρεζάν.

'Επειτα ήρθε η σειρά των κοριτσιών. 'Εγώ στεκόμουν κοντά σ' μιά πόρτα, έτοιμη να όμωσω μέσα στη σκηνή, μόλις θ' άκουγα τ' όνομά μου.

— Πρώτο βραβείο κομωδίας..... άρχισε να λέει ο εισηγητής.

«Αμέσως εγώ έκανα ένα βήμα μπροστά, παραμερίζοντας μιά ύψηλη κοπέλλα, που με περιούσε ένα δόλωλο κεφάλι.

— Πρώτο βραβείο κομωδίας παμψηφεί, έλαλολόθηκε ο εισηγητής, δεσποινίς Μαρία Λούδ!

«Αμέσως η ύψηλη κοπέλλα, την οποία είχα παραμερίσει προηγουμένως άδιστα, σβέλτη και λάμποντας από χαρά, προς τη σκηνή.

Μερικές διαμαρτυρίες άκούστηκαν τότε απ' την αίθουσα. Μά ή άμορφιά, ή χωρίς κ' ή φυσική ευγένεια της Μαρίας Λούδ τους

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ

(Πινάξ του Εδγ. Μπέρνερ)

αποστόμωσαν όλους και όλοι την επευφήμησαν.

«Έπειτα, καθώς αποσύρθηκα απ' τη σκηνή, πέρασε κοντά μου και με φίλησε τρυφερά. Είμαστε πολύ φίλες και την αγαπούμε ξαφρετικά. Μά ως μαθήτρια δεν την εκτιμούσα καθόλου και η' αυτό είχα σταθεί σαν απολυμένη, άκούγοντας τη βράβειό της. 'Εξ άλλου, κανείς, μ' κανείς απολύτως, δεν περίμενε να πάρη αυτή το πρώτο βραβείο.

— Δεύτερο βραβείο κομωδίας, είπε πάλι σ' λίγο ο εισηγητής. 'Η δεσποινίς Σάρα Μπερνάρ!

Μά εγώ δεν τον άκουσα και έπειδή στεκόμουν άκίνητη, ή μου μαθήτριάς μου μ' έσπρωξαν προς τη σκηνή. 'Ημουν τόσο έλασμένη, ώστε, ενώ χαριετούσα το Κοινό, έβλεπα να χορεύουν μπροστά μου εκατοντάδες Μαριέες Λούδ! 'Άλλες απ' αυτές μου έκαναν γαργάρες, άλλες μου έσπιναν φιλήματα κ' άλλες με χαριετούσαν. Και ήταν όλες τους ψηλές, πανήγυρες, τόσο ψηλές, ώστε ξεπερνούσαν το ταβάνι. Τις έβλεπα να βαδίζουν επάνω στα κεφάλια των θεατών, να έρχονται προς μένα, να με σφιγγουν, να με πνίγουν, να μου πιέζουν την καρδιά. Καθώς μου είπαν κατόπι, το πρόσωπό μου έκείνη τη στιγμή ήταν πιο λευκό από το φρέσκιό μου.

Όταν ξαναγύρισα στο παρασκήνιο, κάθησα σ' ένα πάγκο, χωρίς να πω λέξη και κούταξα τη Μαρία Λούδ που την περιούζιζαν και την συνέχαζαν οι γνωστοί της. Φαρούσε γαλάζιο φέρεα, έπαιζε

ένα μουσικό από μουσικούς της κορσάς της και άλλο ένα σόλινγκ με μαύρα της μαλλιά.

'Ηταν ψηλή, πολύ ψηλή, οι λευκοί κ' άγαλακτένιοι της ώμοι έβγχαν απ' το μεγάλο ντεκολτέ που φέρματός της και το λεπτό της κεφάλι ήταν δλο άμορφη και γρή. Τα μαύρα ματιά και χρυσά μάτια της μαζύ με το μικρό στρογγυλό σματάκι της, έλαμπαν και χαμογέλασαν, ενώ τα ρουθούνια της υπέροχη μ' της της, έπαλλαν από σκηνή. 'Αν και πολύ νέα ακόμα, είχε μιά γυναικεία άμορφιά, που δεν την είχε καμιά από μας.

Καθώς την κούταξα και την έβλεπα έτσι, κατάλαβα ότι η επιτροπή της είχε δώσει βραβείο καλλιτεχνικής ή άξιας.

«Έπειτ' από λίγη ώρα, όλοι οι μαθητές κ' ή μαθήτριάς είχαν φύγει κι εγώ απόμεινα ακόμα στον πάγκο μου σιωπηλή και ταραγμένη. 'Εξαιτίας της Μαρίας Λούδ ν' έρχεται και ν' κάθεται κοντά μου.

— Είσαι λυπημένη; με ρώτησε.

— Ναι, της απάντησα. 'Ηθελα να πάρω το πρώτο βραβείο και μου το πήρες εσύ. Αυτό δεν είνε δικαίωμα.

— Δεν ξέρω αν έπρεπε να πάρω ή όχι το πρώτο βραβείο, μου απάντησε η Μαρία Λούδ, μ' σου άρεζαμε, ότι δεν το έκανα έπίτηδες.

Άκούοντας την απάντησή της αυτή, δεν μπόρεσα να μ'ην κρατήσω τα γέλια μου. Μά έξαφνα η φίλη μου μου είπε:

— Θέλεις να ρθώ να γεμίσω στο

σαίτι σου;

Και καθώς μου μιλούσε, τα δάχτυλά της μάτια θέλωσαν και ένα δάχτυλο φάνηκεν σ' αυτά. 'Ηταν όμορφη και φτωχούλα και καθόλου εύτυχημένη κ' έννοιωθε την ανάγκη οικγενείας την ημέρα αυτή του θανάτου της.

Αισθάνθηκα άμέσως την καρδιά μου να φουσκώνει από τρυφερότητα και όρεξη. Την αγαπούσα και τη φίλησα μ' άγάπη και αναδεδυμένης απ' την κ. Γκεράρ και τη δεσποινίδα Μπουαμπέντε, ξενιχόσαμε για το σπίτι.

Όταν φτάσαμε στο σπίτι, τους βρήκαμε όλους καθισμένους στο τραπέζι. 'Ηταν εκεί η μητέρα μου, η θεία μου Ροζίνα, ο πατέρας μας φίλος κ. Μεντιέ, ο νονός μου, ο σύζυγος της κ. Γκεράρ κ' ή αδελφή μου Ζάν.

'Η δίσ Λούδ έγινε δεκτή με άγάπη και με καλωσύνη απ' όλους. Μά περισσότερο απ' όλους ένθουσιάζτηκε για την παρουσία της νονούς μου, για τον οποίο ή επιτυχία της αποτελούσε το π'ν. Δεν ήσαν τί να κ'νη και πως να την περιουζιζή. Είχε δει εκατό φορές τότε τη δεσποινίδα Λούδ, χωρίς ή άμορφιά της να του κ'νη έπαι

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΦΙΛΙΑ

ΤΟΥ CATULLE MENDÈS

Έπειτα τραγουδούσε τα τραγούδια που της μάθανε τα παιδιά κ' άφηναν τα τραγούδια όρασιότερα από τα πουλιά. 'Εκείνος π'νιζε τον ντερό σαν το γαργάρο, μ' καλύτερα από κάθε τοιγγάνο. 'Η έπαρδίζοντο το δρόμο τους συντροφιά, παίζοντας και τραγουδώντας.

Ποιά ήταν; Μήτε κ' αυτοί δεν ξέφανε. 'Εμνήσκονταν μονάχα πως ποτέ δεν είχαν κομηθεί σ'ε στρόβιλο, ποτέ δεν είχαν κάψει για να φ'ανε σ'ε τραπέζι. Οι άνδρες κ' οι γυναίκες σ'ε σάπια και τρώνε σ'ε τραπέζι, δεν ήταν συγγενείς τους. Αίτοι δεν είχαν ούτε συγγενείς, δεν είχαν ούτε σάπια, ή φίλοι.

Κ' ήταν μιά φίλη να τα βλέπες τα ξέρμα αυτά παιδιά έτσι άμορφα όπως ήταν και χλωμά.

'Ηταν άσπαστα ξέγνοιαστα και πρόσχαρα. Μά ένα πρωί έλαλτο —ήταν τότε κάποιος μεγαλόπνοος— ξαφρετικά. 'Όσο έπαιρναν μέσα στο χορτάρι, κοντά στη ρίζα ενός πλατάνου, είχαν π'νιζε κομηθεί —χωρίς κ' αυτά να ξέρουνε γιατί και πως— κ' τα χείλη καλντμένα.

Βρήκαν πως ήτανε παράξενα γλυκό εκείνο το φίλι κ' όταν άκουσαν ξαφρετικά, δεν ξεχωρίσανε τα στόματά τους, πούχανε π'νιζε άδιστα στον ίδιο τους.

Από τότε δεν πάγωαζε πια τα δυο παιδιά ή μεγάλη τους ή φίλη.

Ή ή άγάπη γλυκάνει όλες τις πίκρες του κόσμου!...

Μά φορά όμως βρέθηκαν κ' οι δυο πολύ απελπισμένοι και θλιμμένοι. 'Ησαν τριτοκλήμια μέσα σ' έναν άγρυφνο ορθόνοχτο. 'Όσο φουσκός παγωμένος και δεν είχαν να βάλουν κάτι τί στο στομάχι τους.

— Γιατί τάχα, έλεγε η νέα, να μ'ην έχουμε κ' εμείς εκεί που έχει όλος ο κόσμος; Είνε λοιπόν στο μεγάλο πρ'μμα λίγη φωτιά για ζεστασιά, λίγο για δ'ενο; Γιατί άλλοι να κοιμούνται εύθυμοι στα ζεστά τους τα κρεβάτια κ' εμείς εδ'ο να τρυπώσουμε σαν πηλιάκια χωρίς φτερά;

Τα φ'ες όλοφρε τους περιούλιζε τότε και μιά άγγελος γυνάικα πρόβαλε μέσ' απ' το σκοτάδι. 'Ησαν χρωματισμένα ντυμένα και κρατούσε ένα χρυσό φουλάκι στο χέρι της.

Και χωρίς ή φτώχεια της να τον συγχωρήσει. Και πως έκανε την ημέρα μ'ας έδεβαίονε πως είχε πάρει τον θάνατό της από καρό.

Ταυτα πλησίασε μένα και βάζοντας τα δυο χέρια του επάνω στους ώμους μου, στάθηκε απέξω μου και μου είπε:

— Βλέπεις, τα έκανες θάλασσα! Μά γιατί έλας να γίνης ήλιο; Είσαι αδύνατη και νονή, και το πρόσωπό σου που είνε άρκετά χαριτωμένο από κοντά, φαίνεται άσχημο....

— Ναι, π'νιζε, είνε τότε εφρονικά ο κ. Μεντιέ. 'Ο νονός σου έχει άδικο. Παντρεύου λοιπόν τον άδελφό σου σ'ε ζήτησε σ'ε γάμο ή αυτό τον ήλιο που σου δίνει, που κοιτάει να τρελλοθή για τα όμορφα σου μάτια... Δεν θα κ'νης ποτέ τίποτε στο έργο, Παντρεύου!

Και όλη τη διάρκεια του γέμιματος, έννοιωθα να με κοιτάει πάλι ή επιθυμία μου να γίνω μοναχή. 'Εξαφνα έλαλτο και έννοιωθα τον έαυτό μου έλαλτο, ώστε άμέσως μετά το φαιγντό, αίσθ'αν την ανάγκη να πλαγιάσω.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

— Κακότυχα παιδιά, τους είπε, ή δυστυχία σας μ' έκανε να σας συμπιωνώ και να ρθω να σας φέρω μιά βοήθεια. 'Ως τώρα είσατε φτωχότερα κ' από τον πιο φτωχό, τώρα όμως θα γίνετε πλουσιότερα κ' από τον πιο πλούσιο. Σε κάμποσο καιρό τόσα άπειρα πλούτη θ' άποκτήσετε, που σ' όλη αυτή τη χώρα δεν θα βρήτε κάποιον για να τα φυλάξετε...

Άκούσαν τα δυο παιδιά τα λόγια αυτά και νόμιζαν πως όνειρεύονταν!

— Και πως θα γίνη αυτό, καλή κυρά; Ποιά είσαι σύ; ρώτησαν δειλά.

— Εγώ είμαι ή καλή σας Μοίρα κ' ό,τι προστάξω, εφ'ός θα γίνη, άποκρίθηκε ή άγγελόμορφη γυνάικα. 'Από δω κ' έμπρός, ό-ταν ένόνητε τα χείλη σας, φλουριά χρυσά θα πέφτουν μπροστά σας...

Αυτά τα παράξενα λόγια είπε ή Μοίρα και χάθηκε.

Και τα δυο παιδιά, θαυματούμενα απ' ό,τι είχανε δει κ' άκούσει, έστεκαν μ' άνοιχτό το στόμα, ενώ απ' τα χείλη τους άρχισαν να πέφτουνε φλουριά, φλουριά βενέζικα, λογής—λογής φλουριά...

Περάσανε τα χρόνια. Τα δυο παιδιά είχαν παντρευτεί. Κ' ή-τανε ξακουστό πια σ' όλο τον κόσμο το εύτυχισμένο αυτό άντρά-γυνο, ο άρχοντας με την άρχοντισσά του που καθόντουσαν σ' ένα καλάνι, μεγάλο σαν μιά πόλη και λαμπρό σαν τον ούρανό, σ' ένα ποτάμι μαρμαρόχτιστο και στολισμένο μ' άξέτημα πετράδια.

Από τότε σ'ε τόπο, το πρ'μμα καλύτερο μαθεύτηκε και στην άπο-κοση ή χώρα που κατοικούν ή Μοίρες. Και μ'α απ' αυτές —έκείνη που παρουσιάστηκε άλλοτε στα δυο παιδιά, ντυμένη χρυσόχρ'νο— έλ'νησε να πάη να ιδή τους καλόντρους νέους, που ό,τι κ' αν είχαν, το χροστούσανε σ' αυτή.

Έρτασε βράδυ στο καλάνι, μ'α μπήκε στη χρο-ση την κάμαρά που καθόνταν ο άρχοντας με την άρχοντισσά του, μόνοι κ' άδιστα. Μόλις άνταξαν σ'ε τη Μοίρα της, άνη να δείξουνε χαρά που την ξανάβλεπαν, π'νιζε κ' οι δυο στα πόδια της κ' άρχισαν να κλαίει γοερά.

Πώς γίνετο αυτό; ρώτησε τότε ξαφρετικά η κ' άρχοντισσά ή Μοίρα. Δεν είσατε εύχαριστη μένοι ακόμα; Τί άλλο θέλετε;

— Καλή κυρά, είπα τ' άντράγυνο, είμαστε τόσο δυστυχισμένοι, που αν δε μ'ας έλεήσης, θα πεθάνου-με απ' τον πόνο κ' από τη θλίψη!

— Για πέστε μου λοιπόν, πού είνε κείνο που σας κάνει να πονείτε;

— Άλλοίμονο, καλή κυρά! 'Απ' τον καιρό που μ'ας έδωκε τα πλούτη, κάθικε π'νιζε για πάντα απ' την καρδιά μας της άγάπης ή χαρά. Κάθε φορά που πάμε να φιλούμε τα στόματά μας, βγαίνουν ά-νάμεσα απ' τα χείλη μας φλουριά κ' έτσι φιλούμε μόνο το φουκό το μέταλλο, το κούτο το χρυσάφι.

— Α, έχετε άδικο, είπε ή Μοίρα. Αίτοι δεν τό-β'ωλα σ'ε νου μου τότε εγώ. Και τώρα π'νιζε είν' άγατά. Κ' ή Μοίρα άπ'ωσε επάνω τους τ' όλόφρενο και μαγευτικό ραβδί της.

— Όχι, ποτέ! Άντισον μας, σ'αλλοίμονο! Μάρε το π'νιζε αυτό το χρυσάφι που μ'ας έδωκε.

Καλά λοιπόν, ές γίνη κατά το θέλημά σας. Κ' ή Μοίρα άπ'ωσε επάνω τους τ' όλόφρενο και μαγευτικό ραβδί της.

Και τότε οι δυο νέοι βρέθηκαν πάλι μέσα σ' έναν άγρυφνο ορθόνοχτο στον παγωμένο άγέρα.

'Ησαν και τώρα, όπως και τότε ντυμένοι, μισό-γυμνοι και τρεμουλιάζαν σαν πηλιάκια. Μά δεν παραπονιόντουσαν. 'Ησαν εύτυχισμένοι και φιλόκονοι, φιλόκονοι άτέλειωτα...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΣΙΜΟΝΗΣ

ΤΟΥ CAMILLE MAUCOLA

ΚΕΙΝΗ ήταν τόσο καλή στην ψυχή, όσο θύμωρη στο πρόσωπο. Είχε το άγγελουδιού την αλυσινή και την ομορφιά και χάρι προσηγορίας των παρομοιών. Την έλεγαν Σιμόνη.

Εκείνος όταν την παντρεύτηκε, είχε περάσει πια μία ζωή πολυτάραχη και τριμυρισμένη. Η καρδιά του είχε αποξηραθεί τελείως από κάθε αίσθημα τρυφερό, ή ματιά του ήταν αμείλικτη και σκληρή, και μαύρες σκέψεις στρογγυλίζαν πάντα στο μυαλό του. Τον έλεγαν Κάρλο.

Όταν παντρεύτηκε τη Σιμόνη κ' αντίκρισε στα μάτια της την καθαρή κ' αγνή ψυχή της, ο έγωισμός του ταπεινώθηκε, γιατί κατάλαβε πως η γυναίκα του ήταν ανώτερη του. Αυτό τον έκανε έξαλλο από ζήλεια, κ' άρχισε να υποφέρει σκληρά. Φοβόταν μήπως κανένας, άξιώτερός του, ξεκλέψει την αγάπη της γυναίκας του.

Η Σιμόνη, στην αρχή, δεν κατάλαβε τίποτα απ' το μυστικό δράμα που παίζονταν στην ψυχή του συζύγου της. Τον αγαπούσε τρυφερά με όλη της την καρδιά, τον εθάρμοζε, τον έβρισκε όμοιο κ' αν μάντευε καμιά φορά το κρυφό του πάθος να σωθεί άγρια στην ψυχή του, δεν υποψιάζονταν την αληθινή του αιτία, αλλά πείσωνε γι' απομεινάρια κάποιων παλιών φρουτοτύπων της ζωής του. Αφοσιώθηκε λοιπόν ολόκληρο στον άντρα της, με την απόφαση να τον κάνει ευτυχισμένο.

Μά η ζήλεια θέριεψε κάθε μέρα στη μαύρη ψυχή του Κάρλο. Περνούσε στιγμές λύσσας φριχτής και μετάνοιας πικρής. Περνούσε νύχτες άπνεες. Σκέψεις τρομακτικές τον βασάνιζαν. Περνούσε μέρες γεμάτες πένη και συλλογή.

Μία βραδιά επί τέλους, η περιφάνεια κ' ο έγωισμός του, που τον ανάγκασαν ως τότε να κρύβει το ταπεινωτικό σαράκι της ζήλειας και να σκαπάνη, υπερχώρησαν μπροστά σε μια ξαφνική και βίαιη έκρηξη του πάθους του. Κρατούσε τη γυναίκα του στην αγκαλιά του σφιχτά, λές και πήγαινε να την πνίξει. Κι' αφού πρώτα της έδωσε φιλάκια παράφορα, που έμοιαζαν με δάγκωμα και την έκαναν να πονέει, της είπε έξαφνα:

— Τό φίλο σου θα τον πνίξω με τα ίδια μου τα χέρια! Και σ' φυλάξουν!.. "Αν σε τσακίσω, αλλοίμονό σου!..

"Ήταν κάποιος απ' την κακία του κ' έβγαζαν φλόγες από τα μάτια του. Η φωνή του ήταν μουγγρητή θηρίου και το κορμί του έτρεμε ολόκληρο με βιαιότητα ανυπόφερτη.

Μόλις ξεσπάσαμε αυτά τα λόγια, περιμέναμε με κρυφή λαχτάρα να επανέλθει εν μέσους της γυναίκας του, μια αγανακτισμένη διαμαρτυρία της. Κι' άρχισε να τρέμει περισσότερο, φοβισμένος τώρα μὴν τη χάσει. Μά η Σιμόνη τον κίταξε με γαλήνια, με ανείπωτη τρυφεράδα και μουρμούρισε με μαλακή, μα σταθερή φωνή:

— Ποτέ μου δεν είχα φίλο, αγαπημένε μου. Όχι και τώρα, μά ούτε και στο μέλλον θα κάμω τέτοιο πράγμα. Τό ξέρεις καλά αυτό. Για πούν λοιπόν μιλάς;

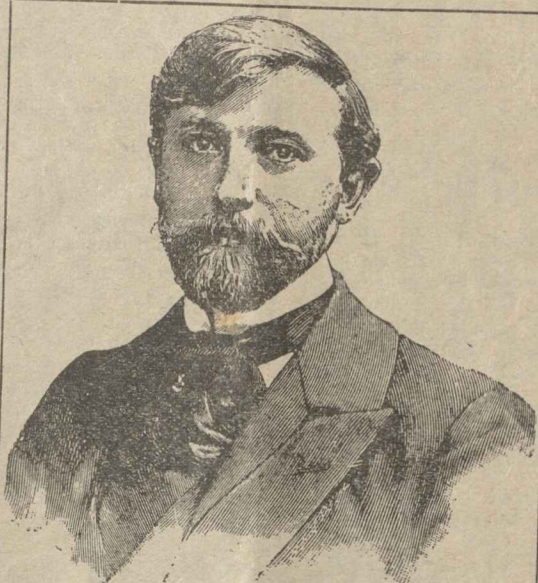
Δάκρυσε από άσχυρη λύσσα ο Κάρλο. "Έλαψε, γιατί ήταν ανίσχυρος να πνίξει το φέδι το φαρμακερό της ζήλειας, που φύληζε στην καρδιά του και σαν λυγρόπεριαν οι λυγμοί του, ξανάε στη Σιμόνη με φωνή παθητική:

— Τό ξέρω... Ναι... "Ήσουν και είσαι αγνή κ' αθάνα παιδούλα. Μά φοβούμαι για το μέλλον. Νά, μιλώ για τον "Αγνωστο "Ερμίστη, αυτόν που αργότερα θ' αγαπήσεις. Αυτόν που κυνηγάει τον ύπνο μου με το άπειρο φάντασμά του.

— "Έννοια σου, αγαπημένε μου, τόν ξανάε η Σιμόνη. Κανένας ποτέ του δεν θα μετρώσει να σε βγάλει απ' την καρδιά μου. Άλλοι μόνον! Αυτός λοιπόν είναι ο κρυφός σου σπαραγμός; Αυτή είναι η άφορη που σου στοιχίζει τόσες πίκρες και τόσες άπνεες; Μήπως δεν είμαι έτοιμη να κάνω ό,τι θελήσεις, για να σου αποδείξω την αγάπη μου; Σ' αγαπώ! "Όλα μου είναι αδιάφορα, έξω από σένα. Και θα προσπαθήσω με κάθε τρόπο να βγάλω απ' το μυαλό σου κάθε ανησυχία και να σε κάμω να παύσεις στην αγάπη μου, την ελκυστική κ' αιώνια.

Ο Κάρλο την κίταξε αλλόκοτα. "Έπειτα της μουρμούρισε με πεισμα:

— Είσαι γοητευτική σαν είδωλο, Σιμόνη. Είσαι όμορφη σε σπ-

Ο συγγραφέας του διηγήματος Κάμιλλος Μωκλαίρ.

μείο που ξετρελλάνεισ όποιον σ' αντιγράφει και τον κάνει, απ' τον, να σε λατρεύει και να με ζήλεια. "Η αγάπη; Σίμωνα, σίμωνα, για κατηλιό ή αγάπη, όταν την τριγυρίζει ο πόθος και το μίσος, τότε να ξέρω κατά βάθος όλες αυτές τις παρές αλήθειες.

Δεν προσεβλήθη η Σιμόνη απ' τα λόγια του αδια, "Αντίθετα, κίταξε με άπειρη αγάπη και σιγή κ' απ' την ήμερα αυτή, έμε ολότετα το κεφάλι, σε κάθε του κατρίτσι και σε κάθε σπασμό του.

Ναι... Μά ο Κάρλο φάνηκε όστόσο άναδρος.

Καταχράστηκε τη λατρεία της γυναίκας του, της άμοιρης τρυφερής Σιμόνης, κ' έγινε τύραννος σωστός γι' αυτή. "Έτσι περάνθρωπε θυσίες ή συμπληρωκή κ' ολόκληρη παιδούλα γι' χατήρι του αγαπημένου της συζύγου:

"Έκοψε τις επισκέψεις της στις παλιές φιλένδες, περνούσε το ελάχιστο κάθε έξοδο απ' το σπίτι της για τα έμπορά ή για τα νια, και ζούσε πάντα στο πλευρό του τυφλωμένου απ' τη ζήλεια ντροπασμένου κώλας απ' το πρόστυχο εκείνο πάθος— Κάρλο.

Κι' αυτός πάλι ξεσκούσε αδιάφορα μια έπιτηρη, αμείλικτη και προσβλητική, στη σύζυγό του. "Ένοιωσε κάπως στην νύχτα γι' την άνοση τρυφεράδα του, μά ήταν ανίσχυρος να επιδείξει κόχλασμα το κρυφό του άχρειου, μά και τόσο κυριαρχούσε να νατο πάθους του.

Μία μέρα είπε πάλι στη Σιμόνη σε κάποιον παροξύμιο της ζήλειας του:

— Πάψε πια να τραγουδάς... "Έχεις θαμνάρα φωνή, μά να γυλόνει τη γοητεία και την όμορφιά σου, κ' αναγκάζεις τους άλλους να σε προσέχουν περισσότερο. Πάψε να λές άσπεια, γιατί άσπια γι' αχρηστέα κ' έξυπνη στις συζητήσεις σου και σαργνείες, άσπια σου τα κομφορτιμένα ανθρωπάκια, που δεν παρ- ρώ να τους κόψω τα πόδια, για να μην έ- νωπατήσουν πια έδω πέρα.

"Έσπινε το κεφάλι ή άμοιρη Σιμόνη σε στις καινούργιες του αυτές άπατητες. Κι' ο Κάρλο, θύμα πια του πάθους του, της έ- ναισε σε λίγον καιρό:

— Πάψε να βάζεις ρούζ στα χείλη σου και πούδρα στο πρόσωπό σου. Είσαι, για τη δυστυχία μου, πάρα πολύ έλανετική κ' άμνη και δίχως τα πρόσθετα αυτά καλλυντικά. Είσαι πάρα πολύ κομψή, μά τό θε! "Ας λοιπόν, αγάπη μου, τις μουσελίνες και τα ταξινά και ντύσου κίτσες με συμπαγή και απλά. Κάνε τις τουαλέτες σου απ' ένα πακερά φανέλλα ή από φτηνό σετό.

"Έσπινε και τη φορά αυτή το κεφάλι ή άμοιρη Σιμόνη, φόρεσε ρούχα άμνη, τρι- τρά και άγαρμα παπούτσια κίτσες με στοματάκια της, έταψε το χαμόγέλιο κ' έ- ζη πρόσχαρο το οδράνιο κ' άδω πρόσω- πος και φυλάισε τα ύπερτοχα δαχτυλί- α κ' ένα σφιγμένο πεισματικό τον άχρειο και μαρμαριμένον πια χερίλι της.

Μαράζωσε η Σιμόνη.

Τά άνηθρά της νεάτα, που ζήταν έ- νοια να έλευθερον άέρα, μαράθρησαν απ' τη κλεισούρα, απ' τις άτελείστες σπινές, απ' τις έξωλλες φωνές και γρογνές ενός μαρμα- ριμένου απ' τη ζήλεια που συζύγου κ' απ' την έ- λικτη προσβλητική έπιτηρησή του.

Μαράζωσε η Σιμόνη πια. "Έγινε σκιάχτρο θλιβερό, κίταξε και κοκκάλισε το λυγρό κορμί της κ' έδωσε άσπια λάμψη των οδράνιων ματιών της. Μέσα σε τρία χρόνια έμνησε φάντασμα του εαυτού της, ο σκελετωμένος κ' άπαισος βρεθεί- κας της άλλοτε γλυκύτατης νεράιδας.

Και τότε πια την άηδισε ο Κάρλο!

Νά. Της τό είπε άναδρα και πρόστυχα μία μέρα, που γύριε σπίτι του, "Έπειτ' από μιάς βδομάδας γλέντια και ξερατάνια σε έπαιτα κοιταξέ και σε έβλεπε γυναίκες άγριές. Μόλις τον έ- κεινο τό πει κ' η Σιμόνη, που άνησυχούσε για την άπουσία του, την έπνιξε το παράτανο. Τόν κίταξε γλυκά στα μάτια και τόν μαρ- μούρισε λυπητερά:

— Γιατί, ψυχή μου, Κάρλο μου, με άπαρήνθηρες τόσο σκληρά; Γιατί έξη μήνες τώρα, κοιμάσαι τις νύχτες έξω απ' το σπίτι σου, γιατί ζητάς σε έβλεπε άγριές την παρηγοριά, γιατί δεν γυρίζεις κ' αν να με κίταξής, έμένα, τη Σιμόνη σου, που τόσο σε λατρεύει και τόσο την αγαπούσε;

Κι' εκείνος, άφριζοντας απ' το μεθύδι του άκόμα, θυμωμένος για την παρατήρησή και φρενασμένος απ' την τραγική άσχημη ανησυχίας του, της ξεφώνισε κατόπινα με άνευστη με- λικτη προσβλητική έπιτηρησή του.

Μαράζωσε η Σιμόνη πια. "Έγινε σκιάχτρο θλιβερό, κίταξε και κοκκάλισε το λυγρό κορμί της κ' έδωσε άσπια λάμψη των οδράνιων ματιών της. Μέσα σε τρία χρόνια έμνησε φάντασμα του εαυτού της, ο σκελετωμένος κ' άπαισος βρεθεί- κας της άλλοτε γλυκύτατης νεράιδας.

Και τότε πια την άηδισε ο Κάρλο!

Νά. Της τό είπε άναδρα και πρόστυχα μία μέρα, που γύριε σπίτι του, "Έπειτ' από μιάς βδομάδας γλέντια και ξερατάνια σε έπαιτα κοιταξέ και σε έβλεπε γυναίκες άγριές. Μόλις τον έ- κεινο τό πει κ' η Σιμόνη, που άνησυχούσε για την άπουσία του, την έπνιξε το παράτανο. Τόν κίταξε γλυκά στα μάτια και τόν μαρ- μούρισε λυπητερά:

— Γιατί, ψυχή μου, Κάρλο μου, με άπαρήνθηρες τόσο σκληρά; Γιατί έξη μήνες τώρα, κοιμάσαι τις νύχτες έξω απ' το σπίτι σου, γιατί ζητάς σε έβλεπε άγριές την παρηγοριά, γιατί δεν γυρίζεις κ' αν να με κίταξής, έμένα, τη Σιμόνη σου, που τόσο σε λατρεύει και τόσο την αγαπούσε;

Κι' εκείνος, άφριζοντας απ' το μεθύδι του άκόμα, θυμωμένος για την παρατήρησή και φρενασμένος απ' την τραγική άσχημη ανησυχίας του, της ξεφώνισε κατόπινα με άνευστη με-

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΤΑ ΕΞΥΓΙΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

"Ένας Κεφαλλονίτης πλοίαρχος, πήγε μία μέρα στην αγορά για να φωνη φάρμα. Πληρώσει λοιπόν σ' έναν πάγκο και για να βεβαιω- θή εν τ' αίφια ήσαν φρόσκα, πήρε ένα στο χέρι του και το μύρισε στο κεφάλι.

Τό φάρμα μύριζε και μάλιστα φριχτά. Τό άφρισε λοιπόν στη θέα του ο Κεφαλλονίτης, μορφάζοντας μ' άηδία.

Ο φαρμάς είδε το μορφαμένο ποίκαλο και για να τον πειράξει, τον ρώτησε ειρωνικά:

— Και δέ μου λές, καπετάνιε, σάν τί μυστικά είπες στ' αυτί του γαυρού;

— "Α! τίποτε, απάντησε ο έξυπνος Κεφαλλονίτης. Τό ρώτησα μόνο απ' περιέργεια, άν είδες πουνθενά τό καίτα μου στη θάλασσα που γύφει.

— Και τί φού απάντησε, καπετάνιε;

— Μου είπες πως δεν τό είδες, γιατί έχει μία βδομάδα που βγήκε απ' τη θάλασσα κ' άλλες πόσες μέρες που κάθεται στον μπαρτζά σου και βραμολογεί.

Κίκαλο ο φαρμάς.

Μεταξύ δεσπογόνων:

— "Η! πώς ήθελε να τον εκδιώξω! Νά τ'ό κάμω κατ'αί πού να γυρ- νήσω στ' αλήθεια, άν είδες πουνθενά τό καίτα μου στη θάλασσα κ' άλλες πόσες μέρες που κάθεται στον μπαρτζά σου και βραμολογεί.

— Τότε... παντρεύου τον!

Η ού ζ υ γ ο ς.— Πώς σου φαίνεται αυτή ή φωτογραφία μου;

Ο ού ζ υ γ ο ς.— "Ωραιότητα! Και άσφαλώς θα είναι της στιγ- μής σου κλεισμένο!..

Η ού ζ υ γ ο ς.— Πώς τό κατάλαβες;

Ο ού ζ υ γ ο ς.— Μά... βλέπω πού έχεις τό στό- μα σου κλεισμένο!..

— Φαντάσου τί άνάδεια! Νά με πη έμένα αυτός ο άρχαίος έλαφρο-γυνάικα!

— Φαίνεται ότι... δεν θα χόρεψε ποτέ μαζί σου!

— Σ' έπιασε ποτέ τη νύχτα κανένας δυνατός πυ- ρεύς πού να χιπνούν τα δόντια σου;

— "Όχι, γιατί μου, τα δόντια μου... τα βάζω τη νύχτα μέσα στο σιγάρι του κομοδίνου!..

— Σε τί με συμβουλεύετε να έπαυθώ; Στη μου- σική ή στη ζωγραφική;

— Στη μουσική.

— Με άκούσατε ποτέ να παίξω;

— Όχι, αλλά έχω δει μερικές... εικόνες σου!..

Μεταξύ φιλενάδων:

— Λατάν; "Ήδες σάς φαίνεται τό καινούργιο παλτό μου από μολύ-χραμής;

— Περσίτσιο, Αλή! μου! Σου πηγαίνει... φυσικώτατα!..

Στό δικαστήριο:

— Πές μας, κατηγορούμενε, με πούν τρόπο έβλεψες τό πορτο- φάκι τού κυρίου;

— Σας παρακαλώ, κύριε πρόεδρε, μὴν έπιμένετε! Αυτό είναι έ- παγγελματικό μυστικό, δεν λέγεται!..

Ζήλεια:

— Γιατί; Γιατί; Γιατί άσχημες! "Αηδιάζω πια πού σε βλέ- πω. Μαράθρησε, έσθινε, κίταξε, έγινες σαν μούδια. Συχαίνου- με και να φτάσω άπάνω σου!

Κεραυνοβόλητη ή φτωχή Σιμόνη, συγκέντρωσε με στεγνή προ- σέλιση τις λίγες δυνάμεις που άπόμειναν στη σπαραγμένη της ψυ- χή και ψιθύρισε άτίνα:

— Τίνα για σένα, Κάρλο μου. "Έστ' τό θέλησες. Και τώρα πάρενα άσχημη, αγαπημένε μου, έλα να ζήσουμε οι δύο μας, εντυ- ρωμένοι πια και δίχως ζήλεις!

— Χά, χι, χά! γέλασε πρόστυχα εκείνος. Και σπαράχνοντας την βίαντα, τράβηξε προς την πόρτα.

Η άμοιρη Σιμόνη σοριάστηκε κάτω, συντριμμένη, κλαίγοντας πικρά.

"Αδιόφορο για τον πόνο της, ο Κάρλο τη δρασκέλισε κ' άνοι- ροντας την πόρτα, κατέβηκε βιαστικά τα σκαλοπάτια. "Άλλες άγά- πες τον τραβούσαν πια άκατανίκητα, άγάτες λερωμένες κ' ένοχες.

Κι' ή φτωχή Σιμόνη άτόμινε σαριασμένη κάτω, κλαίγοντας με θανά αναφιλητά τα ποδοπατημένα παρθενικά της δνεια, την κλαίγοντας της ψυχή, τη χα- λών για πάντα όμορφή της.

Την τόσο πρόστυχα κ' άνάξια προδότη άγάπη της.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο Σύλλογος των «Αιωνοβίων Γυναικών». Τά προσόντα των μελών. "Εννενηντάεσσερες αιωνόβιες γυναίκες... δυό χιλιά-δες άπέγονοι! "Η πόλις των δακρύων. Γιατί κλαίγανε επί τρεις ώρες οι κάτοικοι τού "Εξητερ. "Ενα φιλι διά της βίας καταμεσής στο δρόμο. Πεις πλήρωσε τά σπασμένα. Ο "Α- γιες... Βίσμαρκ!..., κτλ. κτλ.

Στη Μελβούρνη της Αυστραλίας έδόθη πρό έβδομάδων ένα γεύ- μα, στο όποιο παρεκάθησαν έννενηντα τέσσερες γοηές, με κάτασπρα μαλλιά και καταρτιζομένα πρόσωπα. "Η παύ ήλκαυμένη απ' αυτές τις γοηές, ή μιστρες Κήγκαν, είνε ήλικίας έννενηντα πέντε έτών κ' ή παύ νέα ογδόντα έφτά.

Μετά τό γεύμα, τό όποιο διεξήχθη έν ζοηρότητα και εύθυμία, ή... άκατάλυτες Αυστραλιανές γερόντισσες ίδρυσαν και σύλλογο «Αιωνοβίων Γυναικών».

Γιά να γίνη μέλος τού σύλλογου αύτου μία γυναίκα, πρέπει να έχη τά έξης προσόντα: Να είνε πρώτον πολύ καλά στην ύγεία της, να τρώη δυτ δίησες φαγητό και να έχη σε πολύ καλή κατάσταση την όραση και την άκοή της. Δεύτερον δέ να έχη συμβάλει σπου- δαίως στη διαμόνιση τού ανθρωπίνου γένους και συγκεκριμένως να έχη δυτ άπώως έγγόνια, αλλά τουλάχιστον διατέγγονα!

"Οιες άνεξαρτέως ή γοηούλες πού έλαβαν μέρος στο γεύμα, έχον διατέγγονα, καμιά σαρανταριά μάλιστα απ' αυτές έχον και τριστέγγονα.

"Ένας Αυστραλιανός δημοσιογράφος είχε την ύπομνη να με- τήρηση τούς άπογόνους των 94 αυτών γεροντισσών, τά παιδιά τους δηλαδή, τά έγγόνια, τά διατέγγονα και τά τριστέγγονά τους. Και βρήκε δυτ υπερβαίνουν—άκούστε και φρί- ξετε— τις δυό χιλιάδες!..

Στη μικρή "Αγγλική πόλι "Εξητερ, συνέθη πρό δ- λίγων εβδομάδων, ένα έξαιρετικά περίεργο φαινόμενο. Σαφνικά, ένα Σάββατο μεσημέρι, όλοι οι κάτοικοι ξε- σπάσανε σε κλάμματα και επί δυό ώρες κλαίγανε, χύ- νοντας ποταμούς δακρύων!

Στους δρόμους δεν έβλεπε κανείς παρά ανθρώπους κλαμένους, με τό μαντήλι στο χέρι. Κλαίγανε μικροί και μεγάλοι, πλούσιοι και φτωχοί, άρσενικοί και θη- λικοί!

Μά τί συνέθη λοιπόν; Είχε συμβεί στην πόλι αύτή καμιά άνεπανώθητη καταστροφή;

Τίποτε απ' όλα αυτά. "Απλούστατα, είχε πάσει φρι- χιά ένα κίτριο, στο όποιο βρισκόταν μια φαρμακαποθή- κη. "Ενα μεγάλο δοχείο με άμμονία διαρρέγει και οι άτμοι της πλημμύριζαν τον άέρα, έρεθίζαν τά μάτια των κατοίκων και τούς έκαναν να κλάινε επί ώρες!..

Στό άστυνομικό δικαστήριο της συνομας Γούντ Γκρήν του Λονδίνου, δικάζονταν πρό ήμερών κάποιος νέος, κατηγορούμενος ότι είχε φάησει στο δρόμο μια νέα διά της βίας.

Ο πρόεδρος τού δικαστηρίου καταδικάσε τό νέο σε πρόστιμο μιάς λίρας στερίλνας.

Ο νέος όμως έδήλωσε πως δεν είχε πενήναρα. Και τότε συνέθη τό έξης άπόφαση: Μία ώραιότατη δεσποινίς έπέλησε τό νέο, ά- νοίξε την τράντα της και τού έδωσε τό ποσόν τού πρόστιμου του. Ο νέος τό πήρε χαμοίς και φέρε καμιά αντίκριση ή να δείξη καν έ- π' αλήθι και τό κατέθεσε στο δικαστήριο.

Περίεργος ο πρόεδρος τού δικαστηρίου για την ξαφνική αύτη επέμβαση της ώραιάς δεσποινίδος, ρώτησε τό νέο αν είνε άδελφή του.

Κι' ο νέος απάντησε άφελόστατα:

— Όχι, είνε απλώς γνωστή μου. Μ' έβαλε τά φίλ'ωυ διά της βίας τή νέα πού με μύνησε, επειδή τη μουσούσε, ανέλαβε να πληρώσει κατόπιν τά «οπισσόμενα» κ' άπ' όύτως είδατε, τά επέλησε!

Κίκαλο ο πρόεδρος!..

"Ένας ιεραπόστολος πού έζησε πολλά χρόνια μεταξύ των "Ινδών της Βορείου "Αμερικής, διηγείται τό έξης καταπληκτικό:

Μία φιλή έρυνθροδέμονη, οι "Ορούο—Τούτο—Φαγνώτα, λατρεύ- ούν ός θεό—πουν φαντάζεστε;—τόν... Βίσμαρκ! Και να πός:

Κάποτε, σε μία περίοδο μεγάλης έστιασίας, οι έρυνθροδέμονη, ά- φρου ματαίως έκαμαν θυσίες και παρακαλούσε στους θεούς των, άρχι- σαν, άπελπισμένοι στο τέλος, να προσεύχονται και σε μίαν εικόνα τού Βίσμαρκ, πού έτρεχε να βρούμεται στα χέρια ενός ιθαγενούς, παρ- μένη από κάποιο άμερικανικό περιοδικό.

Κατά περιεργή σύμπτωση, άμέσως μετά την προσευχή προς τόν... Βίσμαρκ, άρχισε να βρέχει σάββατα. Κι' από τότε οι "Ινδοί διατηρούν

την εικόνα τού Γερμανού άρ- χιμαγκελαρίου και τη λα- τρεύουν ως εικόνα θεού!..

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΨΑΡΑ

Ο καλοκαίρι πέρυσι έτυχε να παραθερίσω σ' ένα μικρό χωριό της Κάτω Ιταλίας, κοντά στη Νεάπολη.

Ζήτησα εκεί τη μοναξιά και την ησυχία, μακριά από πολυθρόνα κέντρα παραθερισμού και μακριά απ' τις πολυδάπανες κι' εκνευριστικές κοσμικές λουτροπόλεις. Είχα μοναδική συντροφιά μου τους άπολους ψαράδες του χωριού, τις αγαθές κι' άμώφωτες γυναίκοιες του χωριού και τον ξυπόλητο, φιλάρο παιδοκόμο. Περνούσα ζωή όνειρεμένης γαλήνης και άμερομηνίας.

Τακτική μου συντροφιά, απ' το πρωί ως το βράδυ, είχα τον μαύριμα Γκουζέππε, έναν τραχύ, αγαθήνικο ψαρά 65 χρόνων, που φαινόταν πολύ πιο νεώτερος.

Ήταν ξεχωριστή φυσιογνωμία του χωριού ο μαύριμα Γκουζέππε και γι' αυτό τον προτιμούσα τις περισσότερες φορές από κάθε άλλη συντροφιά. Ήξερε ιστορίες του τόπου άτελείωτες, ανέκδοτα ύστερα και παραμύθια άκουμα, τα όποια διηγόταν με κέφι άσυνήθιστο. Ήταν απόλυτα κάθε φορά που φιλοκοίσε μαζί μου κι' εύλογα στη στιγμή που τον έβριζε ή τύχη μου μπροστά μου.

Ένα πρωί, τον πέτυχα να βγαίνει απ' το μικρούλο νεκροταφείο του χωριού. Διηύρινα ή ζήτη τη ώρα εκείνη και γύριζα βιαστικά στο σπίτι μου απ' τη μικροεξοχή μου, καθηροζίζοντας τρεχάτος την καταπράσινη βουνοπλαγιά.

Με είδε κι' αυτός. "Εβγαλε το φάδινο, πλατύγυρο καπέλλο του, με χαϊρέτιος και μου φώναξε άναρχτοκαρδιά:

— Καλημέρα, σιγά. Τι βιάσιμες να γυρίσεις και δεν έσαι ένας ένας ίσως να χαλατέψης λίγο;

— Δίχως έχεις, μαύριμα Γκουζέππε, του άπάντησα, μα με πήρε σάβανο ή άλληλογραφία. Έχω να γράψω τρεις-τέσσερες έπιστολές.

— Έλα καταδόνε κι' έχεις καιρό για τις έπιστολές. Ή βενζιναάτο του ταχυδρομείου φεύγει στις έξι το βράδυ κι' άκόμα δεν είνε όντε ένητά το πρωί. Έλα να παύεις ένα κρασί.

Άλλο που δεν ήθελα! Κατρακύλησα στον κατήφορο, έφτασα κοντά του και καθήσαμε έξω απ' τη χαμηλή μακροβύλα του νεκροταφείου, στον ίσκιον ενός πανήγιου κυπαρισσιού. Ένα όμορφο μπουκάλι με γλυκό κρασί της Νεάπολης, ένα μισόξερο κομμάτι τυρί, λίγες ελιές και φρούτα κριθαρέσιο μαύρο, ήταν τα φαγητά μας, μα μου φάνηκαν, απ' τη νοστιμάδα τους κι' απ' την πείνα που είχα, σαν φαγητά βασιλικού τραπέζιου.

Έκει που πρόλαμε λαίμαργα, δίχως να μιλούμε, είδα μέσα απ' το χαμηλό μαυρότοχο του φτωχικού νεκροταφείου, κάτω που τράβηξε την προσοχή μου:

Ένα μαριμάρικο κεντάριο, ψηλό σαν σπάτι, πολυτελέστατο, που γέμισε με την αλλόκοτη άσπριλα του, καθώς το χτυπούσαν ή φλογερές άστίνες του ήλιου, όλόκληρο το νεκροταφείο. Ένας πελώριος σταυρός, μαριμάρικος κι' αυτός, στεκόταν στην κορυφή του. Ήταν ο μόνος τάφος πολυτελείας εκεί μέσα. Όλοι οι άλλοι, μιά όλοι, ήταν φτωχοί, με σκαμμένους ξύλινους σταυρούς, που και που δέ με άσχημοβωμένα κάγκελα, ξύλινα κι' αυτά.

Δεν είδα τίποτε εκείνη τη στιγμή. Μα σαν άποφάγαμε, μπήκα στο νεκροταφείο, τραβώντας κοντά μου τον μαύριμα Γκουζέππε και πλησίασα τα άχτινοβάλο μαριμάρικο μνημείο. Έβριξα μιά ματιά στο σπαυρό του και διάβασα χαραγμένη επάνω του την εξής επιγραφή:

Ισαβέλλα Μακλέγκαν
1889 — 2 Ιουλίου 1907
Αιωνία ή μνήμη της.

Το καμένο το κορίτσι, φηόθησα, ήταν δεν ήταν 18 χρόνων. Πού ήταν, μαύριμα Γκουζέππε; Μα ο μαύριμα Γκουζέππε, αντί να μου άπάντησει, μούδειξε με τη ματιά του έναν πάφο πλάι. Φτωχικός, ταπεινός, δίχως κάγκελα καθόλου αυτός ο τάφος, ένας άπλος σταυρός από χόμα χαρταετού, είχε για μόνο τον στολίδι έναν ξύλινο, σκαρφαλωμένο σταυρό. Και να τί διάβασα με δυσκολία στη μισοσβυμένη επιγραφή του:

Τζιάκομο Φαλεγκάνι
1886 — 2 Ιουλίου 1907
Αιωνία ή μνήμη του.

Δεν κατάλαβα τίποτε στην άρχη, έξδν δι' ο θάμενος εκεί μέσα νέος μόλις ήταν 21 χρόνων. 1886—1907, έτος γεννήσεως και έτος θανάτου, τόσο τον έδειχνε στην ήλικία.

Ο μαύριμα Γκουζέππε όμως έκανε εύλαβη το σπαυρό που μου μούρρισε λίγα λόγια άνατάσχητα σαν προσευχή, κι' έπειτα μου είπε με φωνή που αγότρεινε:

— Ήταν άνηψός μου. Μοναχοπαίδι της χήρας άδελφής μου. Την έξερες. Πρόσεξες, σιγά, δι' οι δυο τάφοι έχουν την ίδια ήμερομηνία θανάτου; Κι' ο άρχοντικός αυτός κι' ο πλάιός ο πεπεινός, του άνηψού μου, γράφουν επάνω τους τη φωνή αυτή ήμερομηνία: 2 Ιουλίου 1907!

— Ήταν άπαισα, σφραγισμένη απ' την καλή μοίρα, ή ήμερη αυτή, σιγά. Πάν τρία χρόνια σφεδόν από τότε. Κι' είνε λιπαρή αυτή ή κάπως μακρινή λιγάκι ιστορία. Άκουσε την, σιγά:

— Έδω και τρία χρόνια, άρχες καλοκαίρι άκούμα, ήθε απ' την Άγγλία μιά οικογένεια άρχοντική. Ο λωδός Μακλέγκαν, ή γυναίκα του και το ξανό τους άγγελόδοι, ή μοναχική τους Ισαβέλλα.

— Τους συνόδνε ένα σύνταγμα από χρυσόστολτους άρχτες κι' από καμίες, χαρτομάνες καμιαρέρες. Είχαν μαζί τους ένα σπαυρό μαυρό και άποσκενές, και νοικιάζοντας έκείνη την έπαυλη, που φαίνεται από δώ πέρα, κάτω στην άρχοντιά, εργαζαστάριον έκει, για να ξεκαλοκαίριασιν.

— Ήσαν για να τους κλάει όπόστο τοις άμοιρους αυτοίς γοναίς, που ή άρχοντία κι' ή καλοσύνη τους δεν είχε όρια άπέναντί μας. Ήσαν στο πρώτο στάδιο της καλιάς και μαύρης άρρώστιας—καταρσία—, για να ξεκαλοκαίριασιν.

— Ήσαν για να τους κλάει όπόστο τοις άμοιρους αυτοίς γοναίς, που ή άρχοντία κι' ή καλοσύνη τους δεν είχε όρια άπέναντί μας. Ήσαν στο πρώτο στάδιο της καλιάς και μαύρης άρρώστιας—καταρσία—, για να ξεκαλοκαίριασιν.

— Λατρεύαμε όλοι μας ελκρινά τη συμπαθητική κι' άγνή καπέλλα, που της έ τρωγε άκουλιά μαύρο τ' άνθημένα νεύρα της. Μας άγαπούσε κι' αυτή με την ψυχή της, ήταν εύγενική και καταδεχτική και πολυή κρυφά τονιό στο χωριό μας άνακατασπριαν απ' τα ασπλινά και γενναία χερσάκια της.

— Φαινόταν πως καλύτερη ή ήμάς της. Τη νοιάζαμε αυτό με μυστικά λαχρά όλοι μας, μα τ' άνοιξαν περισσότερα απ' μας οι άταχοι γονείς της. Την άφριαν και μονάχη να κινεζοσφύ έλευθερα, να παρηγοι μακρινούς περιπάτους με το παλιές άποκλήντο τους και να κάνει έξοδα της σή βίλας με τη βάρκα του άνηψού μου, το φτωχό Τζιάκομο.

Στέναζε στο σημείο αυτό ο συμπαθής μου μαύριμα Γκουζέππε, σότασε και έπαινε το σπαυρό του. Βούρκωναν λιγάκι τ' άστραφτερά, παρή την ήλικία, μάπα του και με φωνή που έτρεπε περισσότερο, ξανάρχισε ύστερα τη διήγησή του:

— Λοιπόν που λέτε, σιγά, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο και καλύτερη ή άτυχη καπέλλα. Μα τόσο και σπένεπε περισσότερο ή γνομμία της με τον άνηψό μου. Ήταν ψηλός, γερός, με άπαισα να μπράτσα και γερά ημμένους απ' τη θάλασσα ο άτυχος άνηψός μου. Το μαύρο απ' τον ήλιο και την άλμη, μα και γυαλιστερό κομμάτι του, ήταν χαρά Θεού σαν τούβλεπες να φαντάζει στη βάρκα μέσα καθώς τραβούσε τα κοινά ή κρατούσε το τιμόνι, πλάι στην ξυπη άμωφιά της άχρόστης πεισι σπιτοφύλακας του, της Ισαβέλλας.

— Κυλούσε ο καιρός, κι' όσο κινούσε, τόσο και μιά συμπαθη σφαχτόδνε τις δυο νεανικές αυτές ψυχές. Άγασπόντουσαν λοιπόν. Κανέννας μας δεν τόξερε αυτό, ούτε το ύπομαζόταν κανένας. Μα δεν άργήσαμε, μιά μέρα καλοκαίρι, να το νοιώσουμε όλοι μας αυτό φοιχτά μέσα στις ψυχές μας.

— Ναι! Ήταν ένα τριήμερο βράδυ, 2 Ιουλίου 1907. Ο φρέσκος άέρας φούσκωνε το πατή της βάρκας του άνηψού μου, που φευγε εκείνη τη στιγμή απ' το μπουράγιο του χωριού για να πάει δέκα λεπτά πιο πέρα, στη μικρή ξύλινη σκάλα του λιμανιού της βραδυνη βαρκάδα της, μ' όλη τη θαλασσοταραχή.

— Τους κύτταξα όλόρθος στην ξύλινη εξέδρα και τους καμάρινα. Αυτή, στην άκρη της σκάλας, να χτυπά χαρούμενη τα

Τους κύτταξα, όρθιος στην ξύλινη εξέδρα, και τους καμάρινα...

11 Σεπτεμβρίου 1932

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ S. FRANCHETTI

ΤΟ ΑΝΩΝΥΜΟ ΓΡΑΜΜΑ

(Διήγημα Ιταλικό)

Ο 'Αριάνδος Σολέρι κι' ή χαριτωμένη γυναίκα του, ή Κλάρα, ήταν παντρεμένοι πέντε χρόνια τώρα. Στο διάστημα αυτό κανένα σενεφο δεν είχε σιάσει τη γαλήνη τους.

Ο 'Αριάνδος ήταν μηχανικός, νέος άκόμα κι' άρκετά εύπορος.

Η Κλάρα πάλι ήταν μιά νόστιμη και καριτσιόζα μελαχροινή. Τη βραδιά αυτή ο 'Αριάνδος κι' ή Κλάρα καθόντουσαν στην ταράτσα του ξενοδοχείου της κοσμικής λουτροπόλεως, στην όποια παραθέριζε ή νόστιμη σύζυγος του μηχανικού, και κοιβένταζαν.

Ο 'Αριάνδος είχε φτάσει το μεσημέρι της ήμέρας αυτής ξαπνικά, χωρίς να προειδοποίηση τη γυναίκα του.

Κι' άκριβώς τη στιγμή αυτή της έδειχνε το τελευταίο γράμμα που του είχε στείλει, λέγοντάς της:

— Τι κοινό γράμμα, άπαρημένη μου! Και τί έκτενές, άλήθεια! Όστόσο, μέσα σε τέσσερες δόλοκληρες πυκνογραμμένες σελίδες, δεν βρήκες να μου πής τίποτε άλλο, παρά δι' ο κόσμος έδω κάνει μπάνια κι' ήλιοθεραπεία, κι' ότι το βράδυ, καμιά φορά, ή νεοαία χορεύει λ.

— Και τί άλλο ήθελες να σου γράψω; ότρησε ή Κλάρα. Δεν πιστευό να θέλεις, ύστερ' από πέντε χρόνια παντρείας, να σου στέλνω άκόμα φλογερά ερωτικά γράμματα!... Τά έχουμε πει τόσες φορές ο ένας στον άλλο αυτά τα πράγματα, όστε...

— Όστε τώρα είνε καιρός να τα πής και σε κανέναν άλλον; μονορούρισε ο 'Αριάνδος.

— Τι έκαμε λέει; Πώς σου κατέθηκε μιά τέτοια ιδέα;...

Ο 'Αριάνδος κοίτησε το κεφάλι του και σιγά-σιγά, χωρίς να βιάζεται, έβγαλε απ' την τσέπη του ένα άλλο γράμμα.

— Τι είν' αυτό; τον ρώτησε ή Κλάρα.

— Ω! τίποτε το σπουδαίο! Ένα κοινό άώνυμο γράμμα έναντίον σου, στο όποιο δεν θάδινα καμμία σημασία, άν...

— ... Άν δεν τοΰδινες άπεναντίας πολλή σημασία! συμπλήρωσε ή Κλάρα, χαμογελώντας ειρωνικά.

Ο 'Αριάνδος άνασήκωσε τοις ώμους, στενοχωρημένος απ' την κάπως κομική θέσι, στην όποια βρισκόταν. Η ειρωνική ματιά κι' ή ησυχία της Κλάρας τον έκαναν να τα χάνη άκόμη περισσότερο. Είχε κάνει κακά να της μίληση για το γράμμα έκείνο! Θάτρεπε να το κρατήσει μυστικό και να την παρακολούθη.

— Τόση λίγη λοιπόν σημασία έδωσες στο γράμμα αυτό, συνέχισε ή Κλάρα, όστε έσπευδεις να κάνεις δόλοκληρο ταξίδι και νόθης έδω για να μου ζητήσεις έξηγήσεις! Και όμως, όταν σου έγραφα έχω νόθης, μου άπάντησες ότι ήσουν άναγκασμένος να φύγεις για τη Σικελία, για κάποια έπείγουσα ύπόθεσι!...

Ο 'Αριάνδος δεν ήξερε πιά τί ν' άπάντησει, πως να έξηγήσει την άποφάση και τα λόγια αυτά της γυναίκας του. Την κίταξε λοιπόν σαστισμένος και στενοχωρημένος.

Τότε ή Κλάρα, χαμογελώντας πάλιν ειρωνικά, έβγαλε απ' την τσέπη της ένα χατί και διάβασε στον άντρα της το περιεχόμενό του: "Κύριε. Ή συμπάθειά μου για σας, με κάνει να σας δώσω μιά καλή συμβουλή. Μιά έπίσκεψις στη λουτροπόλη, όπου παραθερίζει ή γυναίκα σας, θα σας μίση μερικά πράγματα, που πρέπει άπαραιτήτως να τα έξερετε!..." Ένας φίλος σας.

Ο 'Αριάνδος τα είχε πιά χαμένα. Το γράμμα που του διάβασε ή γυναίκα του ήταν άκριβώς το ίδιο με το άώνυμο που είχε λάβει!...

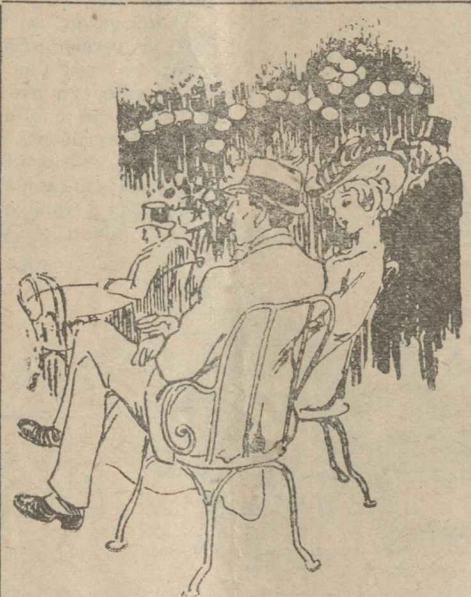
Έξαφνα μιά σκέψις φώτισε το μυαλό του. Και έσπάζοντας σε γέλια άκρατά, έφίξε με ταχεία το χέρι της Κλάρας και της είπε:

— Όστε έσύ ήσουν! Έσύ μου το έστειλές το άώνυμο αυτό γράμμα;... Μα το κατάλαβα εγώ!... Ναι, το κατάλαβα!... Άλλά ήθελα να σε πείραξω λίγο! Συγχρόνως, βόηκα την εύκαρία να σε ξαναδώ, γιατί σε είχα έπιθυήσει πολύ!...

Ήσαν κι' οι δυο τώρα εντυπωσιασμένοι, λαλοποιημένοι, χαρούμενοι, ξεγνοιαστοί, προπάντων ξεγνοιαστοί!...

Το άλλο πρωί ή Κλάρα συνόδνε τον άντρα της ως το τραίνο, συνιστώντας του να γυρίσει γρήγορα πίσω, χωρίς να χρειαστούν γι' αυτό κανένα άώνυμο γράμμα!... Μόλις όμως βρήκε απ' τον σταθμό, ή νέα γυναίκα σπώντησε στη γωνία του δρόμου έναν ξανό νεαρό κύριο. Τον πλησίασε με λαχρά, του έφίξε παθητικά το χέρι και του είπε:

— Είχαμε τύχη, άγάπη μου! Για φαντάσου τί μπορούσε να γίνει, άν δεν έβρισκα το άώνυμο έκείνο γράμμα στις τόσες του άντρός μου, την ώρα που έπαινε το μπάνιο του και δεν τα άντέγραφα!... Φαντάσου!...

Ήσαν κι' οι δυο τώρα εντυπωσιασμένοι, λαλοποιημένοι, χαρούμενοι...

ΕΥΘΥΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

...ΕΝ ΜΕΤΡΩ

Μιά όμορφη καλοκαιριτική νύχτα, κάποιος γρήγορος επαχθής κύριος κήθηκε μαζί με το γυνό του σ' ένα ξυπόλητο να πη καμιά μπόρα.

Τα πόδια ποτηράκια, τα τράβηξε σοβαρός κι' άμύλητος. "Όσο περνούσε ή ώρα κι' ή μπόρα κατέβαιναν ή μιά πάνω στην άλλη, ο γρηγορός κύριος γινόταν πιο άμυλητος και τέλος στο δέκατο λεπτό πατήρι έκαμψε και είπε στο γυνό του, με ήθος έπίσημο και αυθόρμητο:

— Πρέπει, παιδί μου, να πίνη κανείς, αλλά πάντοτε εέν μετρώ.

— Καλά λές, πατέρα, μα πώς μπορεί κανείς να καταλάβη πότε πει εέν μετρώ και πότε είνε καιρός να σταματήσει;

Ο γρηγορός κύριος έφίξε τότε ένα βλέμμα όλόγυρά του στο ξυπόλητο να δείχνοντας τέλος κρυφά στο γυνό του μιά γωνία του καπακιού, στο είνε, τραυλίζοντας λιγάκι:

— Βλέπεις, γυνέ μου, αυτούς τοις δυο κυρίους έκει κάτω; "Ε, λοιπόν, όταν τοις δεις τέσσερες, δηλαδή διπλούς, θα πη ότι είσαι μεθυσμένος κι' ότι πιά είνε καιρός να σταματήσεις. Κατάλαβες, γυνέ μου;

— Ναι, πατέρα, αλλά έκει κάτω δεν κάθονται δυο κύριοι, κάθεται ένας μονάχα!...

...!

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Ο έπος είνε μιά χίμαρα που έπαυήθηκε από τις αισθήσεις, να να έξηγενή τη σαφώς τους απόλαυση.

Βί κ τ ο ρ Σ ε ρ μ π ο υ λ ι ε

— Εισαλωτέρο είνε να βάλη κανείς μυαλό σ' έναν κίβλο, παρά να τον πείσει ότι είνε τέτοιος.

Σ α μ φ ο ρ

ΕΓΧΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Τί ήταν εκείνο, Άγιο Παφνούτιε!...

Κι' εγώ ό φοιτητής, μαθητής της έκτης τάξεως του δημοτικού σχολείου, κόντευα απ' την πολλή τη γούνα να αποβλακωθώ. Θεωρούσα σαν κάτι το υπέροχο, το υπεράνθρωπο, αυτόν τον μαλάμα που με τό άλλοκοτο όνομά του, και γι' αυτό διψούσα νά τον γνωρίσω. Είχαμε τη φωτογραφία του στο σαλόνι, μά δεν το μπόρεσα να τραβήσω εκεί μέσα και νά τον χορτάσω βλέποντάς την, γιατί δεν είχαν εμπιστοσύνη στη φρονιμάδα μου οι γονείοι μου και τό σαλόνι ήταν γεμάτο από βάζακια, υπυπελό κι' ανθοδοχεία!...

Κάποιο απ' αυτά θάρριχα στο πάτωμα και θά τσπαζα, και γι' αυτό, μόλις μ' έβλεπε ή μάνα μου νά κοντοξυγώνω στο σαλόνι την πόρτα, άρπαζε τό σκουτόζυλο και σάν με γράπωνε στα νύχια της... πού σέ πονεί και πού σέ σφάζει!...

Ένα μεσημέρι, γυρνώντας απ' τό σχολείο μου, πέταξα απ' τό άνοιχτό παράθυρο τού δρόμου την καργαρισιμένη με τετράδα και βιβλία σάκκα μου μέσα στην τραπεζαρία μας. Ήταν μία τρελλή συνήθεια μου αυτό τό πράγμα και μου άρεσε νά την επαναλαμβάνω ταχτικά, κάθε φορά πούβλεπα άνοιχτό παράθυρο στο σπίτι μου.

Πρώτα, γιατί ξεφορτωνόμουν τά βιβλία μαζί όρα γρηγορότερα, και δεύτερον, γιατί μόλις κολλήσας στο μυαλό, σαν γραμματόσημο σέ φακέλλο, ή περιέργεια νά βλέπω, σαν άνέβαινα κατόπιν σπύτι μου, άν τυχόν ή σάκκα μου έπεσε ίσα στο πάτωμα της κάμαρης, δίχως νά πάρη σδάμμα κανένα έπιπλό ή γυαλίκο!...

Έπεφετε κάθε μέρα ξύλο, ιδιαίτερο και συμπληρωματικό, γιά τη ζήμιακη αυτή μαγία μου, μά τί τά θέλετε;... Ήταν μαγία άδερράτευη νά ζώνω κάθε μέρα την απαραίτητη αυτή μανούδρα, κι' έτσι μ' έδεσσε μηχανικά ή μάνα μου γι' αυτό, δίχως νά μου λήη νά τό ξεκόψω γενά!...

Κι' εγώ πάλι έτρωγα τό ξύλο μοιρολατρικά, σκιδόντας τό κεφάλι, δίχως νά πάμω νά τό ξανακάνω κάθε μέρα και την ίδια όρα!...

Ένα μεσημέρι λοιπόν, καθώς πέταξα τη σάκκα μου απ' τόν δρόμο κι' άνέβηκα κατόπιν τις σκάλες, προετοιμάζοντας την πλάτη μου γιά τό ανυψημένο ξύλο, είδα νά βασιλεύη παράξενη ήσυχία σ' όλο τό σπίτι!...

Η ύπηρετρία ήταν στην κουζίνα, ή γάτα μας ήθε και τριβόταν στα πόδια μου, ό σκύλος μας κούναγε την ουρά του πρόχαχα, και μονάχα ή γυναικίτικη φωνή της μάνας μου δεν άκουγόταν πουνθενά!... Έχει γούστο, σκέφτηκα, νά φέξη σήμερα ήμερα άναπαύσεως γιά τη δυστυχισμένη πλάτη μου!... Τί νάγινε λοιπόν ό κέρβερος, ή μάνα μου;

Πλησίασα, πατώντας στις μύτες τών παπουτσιών μου, στην πόρτα της τραπεζαρίας... Ψυχή δεν ήταν εκεί μέσα! Κύνταξα απ' την κλειδαρότρυπα στο σαλόνι... Ψυχή κι' εκεί! Πλησιάζοντας όμως στην κρεββατοκάμαρα, άκουσα τη συρτή φωνή της μάνας μου, πού διάβαζε έφημερίδα:

... Καταπιούσα δέ φριλιδών φανικότο δέξος, εξέπνευσεν έν μέσσο φρικτών άλγηδόνων. Οί λόγοι της αυτοκτονίας ύποτίθενται έρωτικοί.

Χοροπήδησα απ' τη χαρά μου. Αυτό ήταν!... Δεν είχα σκεφθεί πως ήταν αδιάθετος απ' τό πρωτό ό πατέρας μου. Και τώρα, ξεπληρωμένος άκόμα στο κρεβάτι, είχε πλάι του καθισμένη τη μάνα μου, νά τού διαβάξη έφημερίδα!...

Αντίο ξύλο σήμερα! Ξεφώνισα με λαχτάρα. Ίσα στο σαλόνι τώρα, νά ίδω τη μορφή τού μαλάμα μου Ουδρελαγκέλ!...

Ξένοιαστος πιά απ' την έπιτήρησι τών γονειών μου, τρύπωσα γρήγορα στο σαλόνι, άνέβηκα σέ μία καρέκλα, από κει στο τραπέζι, και πατώντας στις μύτες τών παπουτσιών μου, τέντωσα τόν λαμό μου στην πολυπόθητη φωτογραφία τού ξακουσμένου μαλάμα μου Ουδρελαγκέλ... Μά μόλις την αντίκρισα, μ' έπιασε άπογοήτευσι!... Τί ήταν εκείνο, Άγιο Παφνούτιε!... Μία κομμάκι μπουτσούνα, φαλακρή και ξυρισμένη σαν μαδημένο γουρουνόπουλο!... Ένα ψαδάκι στεκόταν κατασκορπής στο λόγγιμο από τρίζες κεφάλι του, κι' ένα μουστακάκι πολυφαιλιδισμένο πέταγε τις γουρουνότριχες του σαν βοου-

Ο ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΜΟΥ ΟΥΒΡΕΛΑΓΚΕΛ!

ΤΟΥ GEORGES AURIC

τσάκι, στο έπάνω χείλος τού πάντα σφουφωμένου στόματός του... Έχασε πολύ από τότε, στην παιδική συνείδησί μου, ό μαλάμας μου αυτός με τό άλλοκοτο όνομά του. Και τόν κορόιδευα πιά άντιθέστατα μπροστά στους γονείους μου, πότε λέγοντάς τον απόμωλο της πόρτας γιά τό κεφάλι του, και πότε «έφταμηνητο σκατζόχοιρο γιά τό άγριεμένο και ξεπεταμένο μουστακάκι του!...

Ξέχωνα έπάνω του όλη την παιδική χολή μου, γιά όσα τράβηξα εξ αίτίας τών συγκρίσεων μαζί του και μαζί μου!... Μούλεσαν σπύγες!... Κοιποσκυλιάζεις στα σοκάκια, ένώ όταν ήταν στην ήλικία σου ό μαλάμας σου Ουδρελαγκέλ δεν άφινε τό βιβλίο του απ' τό γρά-

— Χαράμι σέ ταίζουμε, λεορίτη!... Τρώμετα ξεδεχόμεστε νά σά άνοίξουμε τά στραβά σου με λίγα γραμματάκια... Ένώ ό μαλάμας σου Ουδρελαγκέλ έκανε τούτο κι' έκανε κείνο, και κάποτε μάς έλε τοúτο και κάποτε μάς έλε τ' άλλο!...

Τό ίδιο καλοκαίρι, τελειώνοντας τις εξετάσεις μου, προδιόριστμα με τόν έπίζηλο κι' άναπάντεχο βαθμό «Λίαν Καλά»!... Είχε ήλθει, φάνετα, ό διάλογος την ούρα του στά γραπτά μου, και είτε γιά τ' όνομα καλά (!), είτε από άφηρημάδα κλασική τών δασκάλων μου, πήρα τόν καλό αυτό βαθμό!...

Τρελλοί απ' τη χαρά τους, ό πατέρας μου κι' ή μάνα μου, θέλοντας νά μ' άποζημιώσουν γιά τις κατσάδες της χρονιάς, άποφάσισαν νά μπουν στα έξοδα, και μ' έστειλαν νά περάσω τις διακοπές τού καλοκαιριού στο Παρίσι, κοντά στον μαλάμα μου τόν Ουδρελαγκέλ!

Καμιαρωτός κι' έγώ, σαν παραγωρισμένη από καρό, μ' έπαι τήλος άναγνωρισμένη άξια, μπήκα στο τραίνο, στον δρόμο μ' ένα γουρτί στους γονείους μου σιδηροδρομικό ύπάλληλο, σ'όν δαύτο με σύστησαν νά με προσέχη στο ταξίδι.

Κοντά τό βραδάκι φτάσαμε, έπί τέλους, στη ζήλευτη κι' άνευμένη πρωτεύουσα... Έκθαμβος σαν χίνα, χάζενα στο δρόμο με τά πανήγυηλα σπίτια τού Παρισιού, τούς πολυθρόνους δρόμους του, τόν άμέτρητο κοσμήμα!... Ως πού φτάσαμε στο σπιτικό τού θεού μου. Τού φοβερού και τρομερού και ξακουστού Ουδρελαγκέλ.

Τόν βρήκα τόν αγαπητό μου θεό όπως τόν φανταζόμουν!... Άντοστο και σαχλό, μ' ένα φαρφούτο και σφουφωμένο στοματάκι, με τό αλόνιο ξεθωριασμένο του ψαδάκι κατασκορπής στο γόνατο τού κεφαλιού του. Τόβγαζε από κει πάλι μόνον όταν πήγαινε νά κοιμηθώ!...

Η θεία μου, μία μέγαλα μεσόκοχη, γοτρή σαν ήπιοπότημος, ήταν τό φοβητόν τού μαλάμα μου. Την έστρεψε με τά σωστά του, άκουγε τις κατσάδες της ήτοιμασμένη, και μόνον όταν πήγαινε στην κουζίνα της, έφινε ό μαλάμας μου τόν κόρφο του.

Χάρηκαν κι' οι δύο τούς σαν με είδαν! Η θεία μου γιά τά πεσκέσια πού κορόιδευε απ' τό χωριό μου, κι' ό μαλάμας μου... Ά!... Ό μαλάμας μου χάρηκε γιά κάτι άλλο! Χάρηκε γιά τό θά είχε πιά τό έλπιθερο απ' τη γυναίκα του και θά μ' έβγαζε κάθε πρωτό απ' όνειγνιμα, ό ίδιος, νά σεργιανίσουμε τό Παρίσι. Πετούσα απ' τη χαρά μου!...

Κι' εγώ πάλι έτρωγα τό ξύλο μοιρολατρικά, σκιδόντας τό κεφάλι, δίχως νά πάμω νά τό ξανακάνω κάθε μέρα και την ίδια όρα!...

Ένα μεσημέρι λοιπόν, καθώς πέταξα τη σάκκα μου απ' τόν δρόμο κι' άνέβηκα κατόπιν τις σκάλες, προετοιμάζοντας την πλάτη μου γιά τό ανυψημένο ξύλο, είδα νά βασιλεύη παράξενη ήσυχία σ' όλο τό σπίτι!...

Η ύπηρετρία ήταν στην κουζίνα, ή γάτα μας ήθε και τριβόταν στα πόδια μου, ό σκύλος μας κούναγε την ουρά του πρόχαχα, και μονάχα ή γυναικίτικη φωνή της μάνας μου δεν άκουγόταν πουνθενά!... Έχει γούστο, σκέφτηκα, νά φέξη σήμερα ήμερα άναπαύσεως γιά τη δυστυχισμένη πλάτη μου!... Τί νάγινε λοιπόν ό κέρβερος, ή μάνα μου;

Πλησίασα, πατώντας στις μύτες τών παπουτσιών μου, στην πόρτα της τραπεζαρίας... Ψυχή δεν ήταν εκεί μέσα! Κύνταξα απ' την κλειδαρότρυπα στο σαλόνι... Ψυχή κι' εκεί! Πλησιάζοντας όμως στην κρεββατοκάμαρα, άκουσα τη συρτή φωνή της μάνας μου, πού διάβαζε έφημερίδα:

... Καταπιούσα δέ φριλιδών φανικότο δέξος, εξέπνευσεν έν μέσσο φρικτών άλγηδόνων. Οί λόγοι της αυτοκτονίας ύποτίθενται έρωτικοί.

Χοροπήδησα απ' τη χαρά μου. Αυτό ήταν!... Δεν είχα σκεφθεί πως ήταν αδιάθετος απ' τό πρωτό ό πατέρας μου. Και τώρα, ξεπληρωμένος άκόμα στο κρεβάτι, είχε πλάι του καθισμένη τη μάνα μου, νά τού διαβάξη έφημερίδα!...

Αντίο ξύλο σήμερα! Ξεφώνισα με λαχτάρα. Ίσα στο σαλόνι τώρα, νά ίδω τη μορφή τού μαλάμα μου Ουδρελαγκέλ!...

Ξένοιαστος πιά απ' την έπιτήρησι τών γονειών μου, τρύπωσα γρήγορα στο σαλόνι, άνέβηκα σέ μία καρέκλα, από κει στο τραπέζι, και πατώντας στις μύτες τών παπουτσιών μου, τέντωσα τόν λαμό μου στην πολυπόθητη φωτογραφία τού ξακουσμένου μαλάμα μου Ουδρελαγκέλ... Μά μόλις την αντίκρισα, μ' έπιασε άπογοήτευσι!... Τί ήταν εκείνο, Άγιο Παφνούτιε!... Μία κομμάκι μπουτσούνα, φαλακρή και ξυρισμένη σαν μαδημένο γουρουνόπουλο!... Ένα ψαδάκι στεκόταν κατασκορπής στο λόγγιμο από τρίζες κεφάλι του, κι' ένα μουστακάκι πολυφαιλιδισμένο πέταγε τις γουρουνότριχες του σαν βοου-

... Καταπιούσα φριλιδών φανικότο δέξος, εξέπνευσεν...

... Καταπιούσα φριλιδών φανικότο δέξος, εξέπνευσεν...

11 Σεπτεμβρίου 1932

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΑ «ΡΟΔΑ ΣΤΟΝ ΑΦΡΟ»

ΕΛΑΡΙΝΟ

Ό! εκείνο τό αλάλητο στην άνοιξη
πύ στη γλυκιά, την αλάλι λαχτάρα.
Ό! ένα πουλάκι μέσα μου λαλεί
και τρέμει, φτερουγίζει, λαχταρεί
κάτι άπαλό κι' άπόκομο πολύ.

Και νοιώθοντας πως κάτι τό καλεί
έξω απ' τόν έαυτό μου κι' απ' τη φύσι,
και παρμόντας πως άκουσε φωνούλα
τρέμει καθώς στο λούλουδο ή δροσούλα.

Και κοντεύει νά φύγη απ' την ψυχή μου
και πετώντας στο μακρύ της Άδυσσου
νά γίνη Χερουβείμ τού Παράδεισου.

ΓΙΑΤΙ;

Μανούλα μου, γιατί έκλαιγες, γιατί έκλαιγες,
μανούλα μου χλωμή σαν τό φεγγάρι;
Γιατί στα παιδικά σου χρόνια
ήταν πόνος πλάι στο μαύρο μου κιννάρι;

Μανούλα μου, γιατί έκλαιγες, γιατί έκλαιγες,
γιατί γιατί μ' άγριοίλας βερέμνη;
Τάχα γιάτί τή νεότη μου έπροφύγετε
κλειστή περιδωλωμένη στην άνεμη;

ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑ

Μία χάρη σ' έπαι, πού άπλώθηκε και στα νερά
πύ άπλώθηκε και στα νερά
της θάλασσας πού άγνάντια
στα λαρτάρια τά κυριά,
άχύνανη μέσα στο φώς...
Τού ξυλοκόπου τό πελέκι
μονάχα σκλάβωσε ό ρυθμός.

PRELUDIO

(Ένός πορτραίτου και μιάς συμφωνίας).

Έτσι έστ' με τά λόγια σου, τά άνειμεμένα, τ' άλλοκοτα
πύ με κοίταζες στο Τάμπαρα και πού μ' άνέβαζες σ' άστρα;
Έτσι έστ' που περπατάες μέσα στής Γνώσης τά τριόστρατα
κι' έπαιλάσταν τά κυριά,
άχύνανη μέσα στο φώς...
Τού ξυλοκόπου τό πελέκι
μονάχα σκλάβωσε ό ρυθμός.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Εξηγούνται; Ξελοσπώνεσαι.
— Η κίβηλα πλεί σαν τό λάδι στο νερό.
— Άνους πού δεν κάνει θάμμα, μη κερί και μη θυμάμα.
— Μόλις νά τρώς και κρύβε νάχης.
— Άνθρωπο βλέπεις, καρδιά δεν ξεχωρίζεις.

... σαν έπαιναν τό παιχνίδι.

Μόνον ό μαλάμας μου, κάθε φορά πού μ' άκουγε νά χαμουριέ-
μαι — και χαμουριόμουν σκοπίμως δυνατά — έρχόταν κοντά μου και
μύλεσε έμπροστιά μου!

— Άκουσε, πατριόκο!... Τώρα πού θά γυρίσουμε στο σπίτι, πρό-
βα να ξεστομίσω λέξι στό χέλι σου, πού ήμισταν και τί κάναμε...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...
— Άντι απ' τούτη, πές της πως θέλω σεργιάνι στα βουλεβάρτα!...

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ «Ν° 158»

(Από τη δόξα της κατασκοπείας
κατά τών Παγκόσμιου Πόλεμου).

Κατά τά τέλη τού 1912 ζούσε σ'ό Βερολίνο κάποιος Ούγος Βέλ-
λερ, νέος ως 20 έτών, ψηλός, άδύνατος, με ξανθά μαλλιά και με γα-
λανά σπινθηροδόλα μάτια. Η ζωή τού νέου αυτού δεν παρουσίαζε έκ
πρώτης όψεως τίποτε τό εξαιρετικό. Έργαζόταν ως άπλός ύπάλλη-
λος σ' ένα έργοστάσιο ηλεκτρικών ειδών, με μισθό άρκετά πενιχρό.

Έν τούτοις ό Ούγος Βέλλερ είχε ταλέντο μηχανικού, ιδίως δε στα
ζητήματα πού άφορούσαν τόν άσύρματο τηλεγραφο. Μία τεχνική έπι-
θεώρησι είχε δημοσιεύσει σχετικά άρθρα του, τά όποια είχαν σημειώ-
σει μεγάλη έπιτυχία. Έπίσης είχε κάνει και μία άρεύρεσι, πού μισο-
ρούσε νά εφαρμοσθή στο έργοστάσιο στο όποιο δούλευε, και νά βελ-
τιώση έτσι πολύ την παραγωγή και τό κόστος τών προϊόντων.

Δυστυχώς όμως ό διευθυντής τού έργοστασίου ήταν ένας άνθρωπος
αυταρχικός και εγωιστής, πού δεν μπορούσε νά παραδεχθή ποτέ ότι
ένας ύπάλληλός του ήταν ικανός νά βοηθή κάτι πού δεν τό είχε ό ίδιος
σκεφθεί προηγουμένως. Όταν λοιπόν τόλμησε ό Βέλλερ νά τού άνα-
πτύξη την άρεύρεσι του, ήμισε πολύ με τό θρόσος του αυτό και με
την πρώτη ευκαιρία τόν έδιωξε απ' τό έργοστάσιο!

Αφού μία κάμποσο καιρό ό Βέλλερ προσάπθηκε τού κάκου νά βοη-
θή όλη δουλειά τού Βερολίνο, άποφάσισε νά φύγη γιά τις Βοηέλλες.

Άλλά κι' εκεί τόν παρακολούθησε ή ίδια άτυχία. Μ' όλο τού τά βόη-
θα και την έξυπνάδα του, δεν κατάρθεσε νά βοηθή πουνθενά μία θεσί
γιά νά κερδίση τό ψωμί του. Κάποια μέρα έπί τέλους τόν πλη-
σίωσε ένας κύριος ψηλός και παχύς και τού πρότεινε ν' αναλάβη
έργασία ως άσυρματιστής στην ύπηρεσία της γερμανικής κατα-
σκοπείας. Ό Βέλλερ δέχθηκε πρόθυμα.

Πριν όμως προσωρήσουμε στη διήγησί μας, πρέπει νά ποί-
με στους άναγνώστες μας κάτι πού τούς κοινήμας ως τώρα:
Ό Βέλλερ αυτός λοιπόν δεν ήταν στην πραγματικότητα, παρά
ό Άλέξανδρος Στζέκ, πράκτωρ της άγγλικής ύπηρεσίας κατα-
σκοπείας, της περίφημης «Ιντέλλίτζαν Σέρβις». Είχε παίξει δε
έπί χρόνια την κωμωδία τού άνδρου και πεινασμένου ύπάλλη-
λου σκοπίμως, όσπου έπιτύχει τόν σκοπό του, νά προσληφθή
ήδη στη γερμανική ύπηρεσία κατασκοπείας, γιά νά την προ-
βίδη στους Άγγλους.

Όταν κηρύχτηκε ό ευρωπαϊκός πόλεμος, ό Βέλλερ — ό ό-
ποιος είχε έντονα κερδίσει την εμπιστοσύνη τών άνωτέρων
του — ήταν άσυρματιστής τού τμήματος γερμανικής κατασκο-
πείας τού Βελγίου. Χάρη στη θέσι του αυτή μπόρεσε νά προσ-
φέρει πολλές ύπηρεσίες στους Συμμάχους. Τό μεγαλύτερο όμως
κατόρθωμά του είνε ότι μπόρεσε νά εξήγηση και νά κάνει γνω-
στό στην άγγλική ύπηρεσία τό κρυπτογραφικό γερμανικό τηλε-
γραφήμα «Νο 158», τό όποιο έκανε την Άμερικη ν' άποφασίση
νά λάβη μέρος στον πόλεμο.

Όπως ξέρετε, ή Γερμανία, θέλοντας νά έμποδίση με κάθε μέσο
την επέμβοσι της Άμερικης στον πόλεμο, προσάπθηκε νά δημιουργή-
ση διάφορες έσωτερικές άνωμολίες στις Ήνωμ. Πολιτείες. Έτσι, οι
Άμερικανοί, άπορροφημένοι απ' τις άνωμολίες της χώρας τους και
συγχρόνως έπηρεασμένοι απ' την προπαγάνδα τών Γερμανών πρακτό-
ρων, διατάξαν νά λάβουν μέρος στην πανευρωπαϊκή σύνοδον.

Άλλά και οι Σύμμαχοι δεν έμειναν άργοι: Φρόντισαν μ' έπιτηδεύ-
τητα νά εμφανίσουν έσοχόμενα στα μάτια τών Άμερικανών όλα τά
μαύρα σημεία της πολιτικής δοξώσεως τών Γερμανών, όσως κι' την
καταστροφή τού Βελγίου, τόν τροχίσμο της «Λουζιτανίας» και τού
«Σούσερ», τόν τυφεκισμό της μς Κάθερλ και άλλα. Έτσι ή Άμε-
ρικη ήταν έτοιμη πιά σχεδόν νά έπαιξή κι' αυτή στον πόλεμο. Τότε
λοιπόν ή Γερμανία έπεχείρησε τό τελευταίο της μεγάλο κόλπο!...

Τόν Ιανουάριο δηλαδή τού 1917, ό ύπάρχων τών Έσωτερικών
της Γερμανίας έστειλε στον κόμητα Μπέρναρδοφ τόν Γερμανό πρό-
ξενό στις Ήνωμ. Πολιτείας, ένα κρυπτογραφικό ραδιογράφημα, τό
περίφημο «Νο 158». Τό τηλεγράφημα αυτό περιείχε λεπτομερείς όδη-
γίες γιά την ύποκίνησι ενός πολέμου μεταξύ Μεξικού και Ήνωμ. Πο-
λιτειών. Προηγουμένως ή Γερμανία είχε αναλάβει την ύποκίνησι νά
ύποστηρίξη τό Μεξικό στον πόλεμο αυτόν, με χρήματα, όπλα και πο-
λεμοφόδια. Έτσι οι Ήνωμ. Πολιτείες θά βρισκόταναν στην
ανάγκη νά ύπερασπισθούν τά σύνορά τους, και δεν θά μπορού-
σαν νά ενδιαφερθούν γιά τά ζητήματα της Εξοχής!...

Τό καταχθόνιο αυτό σχέδιο θά πετυχαίνα άναμφέβολως, άν ή άγγ-
λική «Ιντέλλίτζαν Σέρβις» δεν έμάθαινε τά πάντα, χάρις
στον πρακτόρα της Ούγο Βέλλερ, ό όποιος έστειλε άντίγραφο
στον σατανικό τηλεγραφήματς στην Άμελική άμείωση. Χάρη
νά χάσουν λοιπόν και οι Άγγλοι, φρόντισαν νά στείλουν τό
κείμενο τού περίφημου τηλεγραφήματος «Νο 158» στην Άμε-
ρικανική Κυβέρνησι. Την 1η Μαρτίου τού 1917 δημοσιεύθηκε τό
κείμενο αυτό στις άμερικανικές έφημερίδες, προκλήνοντας την
άγανάκτησι και την κατακόρυφη της κοινής γνώμης έναντίον
της Γερμανίας. Κι' έπειτα από ένα μήνα σχεδόν, οι Ήνωμ. Πολιτείες
έκήρυξαν τόν πόλεμο επίσημως κατά της Γερμανίας.

Όσο γιά τόν Ούγο Βέλλερ, ή μάλλον τόν Άλέξανδρο Στζέκ,
έγινε κυριολεκτικώς άφαντος μετά τό κατόρθωμά του αυτό. Οι
Γερμανοί ισχυρίζονται ότι τόν άνακάλεσαν και τόν τυφένισαν.
Σύμφωνα όμως με τις άγγλικές έφημερίδες τού 1928, ό Βέλλερ
βρισκόταν ακόμη την εποχή εκείνη στο Λονδίνο.

Ο 'Αρθούρος Ριμπώ.

Ήταν επίσης αγαθή και καλοκαρδιά γυναίκα, κόρη γαιοκτήμονος και συνεπώς ανεξάρτητη οικονομικά.

Τόσο ο πατέρας του, όσο και η μητέρα του, αγαπούσαν τον μικρό τους Παύλο υπερβολικά, σε βαθμό μάλιστα που δεν του χαλούσαν ποτέ το χατίρι, ότι κι αν τους ζητούσε, οποιαδήποτε ιδιοτροπία κι αν του κατέβαινε στο κεφάλι.

Από μικρό παιδάκι ο Βερλαίν ποτέ του δεν ήταν ήσυχος κι' ισορροπημένος. Είχε άγανταστή υπερευαίσθησία κι' ήταν έντελως ανέναντος να συγκρατήσει τον εαυτό του.

Όσοι, τα παιδικά του χρόνια πέρασαν σχετικά ήρεμα, χωρίς περιπέτειες. Μά όταν τελείωσε τις σπουδές του, τον κυριεύουν το ένα από τα δυο μεγάλα πάθη του — το δεύτερο απορρέει από το ένα φέρουμε γιά λόγους ευρωπείας — το ποτό, που έγινε κατόπιν η αιτία της κακοζωίας του και της καταστροφής του.

Έτσι κάθε βράδυ πειά ο Βερλαίν γύριζε στο σπίτι του τυφλά στο μεθύσι. Μεθυσμένος μεθ'όσοι τέτοιοι σημείον, που έφερνε να τον περιμένη στο σπίτι η μητέρα του γιά να τον βγάλει τα ρούχα του και να τον πλυνήσει στο κρεβάτι του. Και ήταν ακόμη τότε ο ποιητής της Μελαγχολίας και της Σοφίας δεκαεπτά χρόνων παιδί!

Η ζωή αυτή εξακολούθησε επί χρόνια, πηγαίνοντας απ' το κακό στο χειρότερο, χωρίς καμιά ελπίδα βελτίωσης και σωτηρίας. Είχε πέσει πειά ο Βερλαίν με τα πόδια στην κοιλιά, είχε άλλοστε δια τα μέσα να ικανοποιή τα πάθη του. Χορήματα άρετά, χωρίς στην οικονομική ευτορία της οικογένειάς του, κι' απόλυτη ελευθερία. Η μητέρα του τον ελάτρευε, όπως είπαμε, και του τα επέτρεπε όλα και του τα συγχωρούσε όλα. Έτσι ο νεαρός Παύλος γινόταν μέρα με την ημέρα χειρότερος.

Είχαν αδιάκοπα και χωρίς μέτρο, απ' το πρωί ως το βράδυ, "Ε-παινε φίλες μ' όποιονδήποτε, με ανθρώπους που δεν ήταν άξιοι γιά τη συντροφιά του, με τύπους ύποπτους, επικινδύνους, άστοχούς, ανηθικούς. Τον τραβούσε συγχρόνως κι' ο έρωτας. Μά απέναντί των γυναικών ήταν δειλός και ανασταλμένος. Γι' αυτό δεν είχε και μεγάλες επιτυχίες ερωτικές σ' όλη του τη ζωή.

Νεώτατος ακόμη ο Βερλαίν, παντρεύτηκε μιά χαριτωμένη νέα, τη Ματίλδη Μοτιέ. Θέλησε ο ίδιος τον γάμο αυτό, με την ελπίδα ότι θα θεραπευόταν και θα λυτρωνόταν απ' τα ελαττώματά του, ότι θ' αποτραβιόταν απ' την έκλυτη ζωή που έκανε ως τότε.

Την ημέρα μάλιστα του γάμου του, πρό της τελετελευσίας, πήρε τη Ματίλδη παράμερα και της είπε:

— Ματίλδη, σε παρακαλώ, άμείως απ' τη στιγμή που θα γίνης γυναίκα μου, βοήθησέ με να βγω απ' την άβυσσο, μέσα στην οποία μ' έχουν κυλήσει τα ελαττώματά μου. Δεν θέλω να ξαναβάλω πειά στο στόμα μου ποτό. Δεν θέλω να με ξαναβεί η άγνη μητέρα μου να σέκουνα ανασταθής απ' το μεθύσι. Σε ικετεύω, βοήθησέ με να θεραπευθώ απ' τα ελαττώματά μου. Μολαταύτα, ή Ματίλδη, παρ' όλη την καλή της θέληση και τις προσπάθειές της, δεν μπόρεσε να τον βοηθήσει, να τον φέρει στον ίσιο δρόμο, να τον σώσει. Τον αγαπούσε και τον έθιμαζε εξαιρετικά. Έκανε το καθετί προς χάριν του. Μά δεν μπορούσε, δυστυχώς, και να τον επιβληθεί. Ο Βερλαίν είχε γίνει πειά διάσημος, μετά την έκδοσι των "Poemes Saturniens", ή δόξα τον είχε μεθύσει και πάλι στους δόκιμους του αυτούς ξανακόπησε την παλιά ορμητική ζωή του.

Έτσι, λίγες μέρες μετά τον γάμο του, ο ποιητής ξαναζήσε πάλι τα παλιά του. Κι' όπως ήταν έδομένο, δεν άργησαν ν' αρχίσουν κι' η συζυγική σκηνή. Γκρίνιας καθημερινές αβάσταχτες. "Ως ποί τον 'Ιουλίω του 1872, ο ποιητής εγκατέλειψε τη γυναίκα του, με τρόπο σκληρό και άγανδρο. Μολαταύτα, ο ίδιος χαρακτηρίζει την πράξη του αυτή ως εξής:

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΚΑΙ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Η ΜΠΟΕΜΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ

Ο χαϊδεμένος των γονέων του. Τα πρώτα παραστρατήματα του ποιητή. Τα τρία της μητέρας του Βερλαίν γιά το παιδί της. Η μητρική στερηή τα συγχωρούσε. Διαρκώς μεθυσμένος. Ο γάμος του Βερλαίν με τη Ματίλδη Μοτιέ. — Ματίλδη, σώσε με! — Αλλά τα πάθη είνε ισχυρότερα της συζυγικής επίδρασης. Βρυξέλλες. Βερλαίν και Ριμπώ. Μιά πιστολιά έναντιον του λατρευτού φίλου.

"Ένας απ' τους μεγάλους συγγραφείς που έζησαν ζωή περιπετειώδη, μποέμικη και δυστυχισμένη, ήταν κι' ο διάσημος Γάλλος ποιητής του περασμένου αιώνου Παύλος Βερλαίν.

Ο πατέρας του Βερλαίν ήταν αξιωματικός του γαλλικού στρατού, άνθρωπος φιλήσυχος και ειρηνικός, και είχε περάσει τη ζωή του στις διάφορες επαρχιακές φρουρές. Η μητέρα του

"Έκανα μιά πράξη θαρραλία. Έφυγα γιά να πάω εις άγνησην της αληθινής άγάπης, μακριά από μιά μονότονη και άσχημη ζωή".

Μετά την εγκατάλειψη της σφύρου του, ο Βερλαίν πήγε στις Βρυξέλλες. Έκει συνεδέθη στενά με τον 'Αρθούρο Ριμπώ, τον πιο διάσημο ποιητή του αιώνου το έργο θεωρείται σήμερα όχι κατώτερο του Βερλαίν. Ήταν τόση η συμπάθεια του Βερλαίν στον Ριμπώ, ώστε ποτε που βρισκόταν σε οικονομικές στενοχώριες και διάφορα άλλα και θανασιόταν τον του ερωτεύονταν να τον εξασφαλίσουν με ένα καλό μισθό στην 'Αγγλία, θέλησε να τον πάρει και τον ίδια μαζί του. Ο 'Αρθούρος όμως αγνόταν να ικανοποιήσει την επιθυμία του φίλου του, ο Βερλαίν έπέμενε κι' άρχισαν ίσως να μεταστρέφουν, βροσιές, κλάματα κτλ. κτλ.

Ένα μεσημέρι, τέλος, ο Βερλαίν πήγε κι' άγόρασε ένα πιστολίον γιουρίσε στο σπίτι, όπου έμεναν με τον Ριμπώ, εκείνος την ημέρα:

— Τι είν' αυτό; Τι πωλές και το άγόρασες;
— Αυτό είν'... γιά σένα... γιά μένα... γιά όλους! το πιστολίον με μιά παράξενη λάμψη στα μάτια ο ποιητής.

Και ξανάβηκε το πιστολίον στη θήκη του.

Σε λίγο άρχισε πάλι να ποταμίζει τον Ριμπώ να τον ακολουθήσει στην 'Αγγλία. Γονάτισε μπροστά του κλαίγοντας και τον έξω από δεχτή να φύγουν μαζί. "Όσοι δολοφόνοι βιάστης ή σκηνη απ' τη ζωή του. Αυτό έδινε κάποια ξεχωριστή γοητεία στην άσχημη

— "Όσοι αυτή είνε ή τελευταία σου λέξις; Δεν έννοει να φύγεις ζώ μου στην 'Αγγλία;

— Σου είπα πως ποί είνε άδύνατον, του απάντησε ήρεμα ο Ριμπώ.
— Ποιό καλό λοιπόν...

Κι' ο Βερλαίν, χωρίς να χύσει καμιά, έβγαλε το πιστολίον απ' τη θήκη του και πυροβόλησε τον φίλο του, που τόσο αγαπούσε. Εδύτηώς και γιά τους δυο, ή ομάρια τραυματίστη τον Ριμπώ λαφύρι.

Μετά την πράξη του αυτή, ο Βερλαίν συνελήφθη, διατάχθηκε να τακτοποιήσει σε φυλάκει δεκαεπτά μηνών κι' εκλείστηκε στην φυλακή βελγική φυλάκη του φρουρίου Μόνς. Έκει έγραψε τα πρώτα ύστερα έργα του, το "Σοφία", το "Παραλήψεις" και το "Παύλος Περσωνάνας".

"Όταν βγήκε απ' τη φυλάκη, ο Βερλαίν, στα 1875, ήταν 14 ετών. Έφυγε τότε άμείως γιά την 'Αγγλία, όπου οί άρρωστοί φίλοι και θανασιόταν τον του βοήσαν μιά καλή δέσι διακόλιον της γαλλικής λογογίας σ' ένα σχολείο του Λινκολνσάιρ. Έκει ο Βερλαίν έζησε κακοζωία μήνες, μιά ζωή σκληρή κι' άσπορη, κηδεμονεύοντας ποτέ από τους φίλους του, οί οποίοι είχαν φτάσει μάλιστα σ' ένα να εισπράττουν αυτοί τον μισθό του, να πληρώνουν το γάμο του φαγητό και τα ρούχα του και να του κανονίζουν τα μέσα του έβου.

Σώζεται ακόμη ένα γράμμα του Βερλαίν απ' το Λινκολνσάιρ, μιά φίλη του στη Γαλλία, στην οποία έστειλε συγχρόνως και κωπικέντη φράση:

"Δεν μπορώ να σου στείλω περισσότερα, της έγραψε, γιαντί, γιά λόγους φρονήσεως, έχω κανονίσει ώστε τα φτά μου να τα παίρνουν και να τα κρατούν μερικά καλοί μου φίλοι".

Επί τέλους ο Βερλαίν ξαναγύρισε στη Γαλλία, όπου κι' είκοσι δόλοκληρα χρόνια, έζησε μιά ζωή μποέμικη, άσχημη σχεδόν, φρενιτή και άπειρογαστη. Ήταν διαρκώς μεθυσμένος και διαρκώς απένταρος, δσαδίστηκε κι' αν κέρδιζε τα φιλολογικά του έργα και τα ποιήματά του...

Η ζωή αυτή τον έστειλε, τέλος, στον τάφο...

ΓΝΩΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΙ

Η ποίηση είνε ζωγραφιά που μιλάει κι' ή ζωγραφιά ή άφρονη ποίηση.

Η ποίηση είνε ή άνώτερη απ' όλες τις τέχνες, γιατί μπορεί να παρουσιάσει το άπειρο.

Μπορεί κανείς να είνε ποιητής χωρίς γιά γράφη σπουδαία. Ουδέποτε όμως μπορεί να είνε ποιητής εκείνος που θέτει φτωχούς και κακότεχνους στίχους.

Ο ποιητής είνε δημοφιλής της φύσεως. Διεγείρεται απ' τη νοητική του δύναμη και εμπνέεται απ' αυτό το θείο πνεύμα.

Κ. Καραντζής

ΛΙΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΑΓΩΣΜΑΤΑ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο καλύτερο που είχαμε να κάνουμε, ήταν να περιμένουμε να νυχτώσει και να συλλάβουμε απ' αυτοφώρμ τη μητρική.

Θα παραμονεύαμε στον σκοτεινό διάδρομο, θα βάζαμε μερικούς υπηρέτες στην έξοδο του κι' έτσι δεν θα μπορούσε να μās ξεφύγει.

Ανακοίνωση τη σκέψη μου αυτή στον πρόχρητα 'Ερρίκο, ο οποίος την έπαινε μισοί.

Ανεβήκαμε λοιπόν πάλι επάνω και καταστρώσαμε το σχέδιό μας. 'Εγώ, ο 'Ερρίκος κι' ο 'Αλβς θα παραμονεύαμε μέσα στο διάδρομο, κρυμμένοι στα σκοτεινά κομμάτια του, ενώ ο επιστάτης του πύργου και τρεις βοηθόντουσαν θα παρέμεναν στην έξοδο του, στο πάτωμα.

Η μητέρα μου βέβαια θ' αντιλαμβάνονταν, μόλις έφτανε στην έξοδο του διαδρόμου κι' έβλεπε την πόρτα του ανοιχτή, ότι την είχαμε παραπλανήσει, μά δεν μπορούσε να γίνη και τίποτε άλλο, γιαντί, είχαμε καταρρώσει ν' ανοίξουμε την πόρτα, δεν ξέραμε πάλι τον μυστικό μηχανισμό της, ώστε να την ξανακλείσουμε. Παραπλανήσαμε επί άρρητη ώρα γιά να το πετύχουμε αυτό, μά το είχαμε πετύχει.

Εκείνος πειά περιτόν ν' άποκρίνη την αλήθεια στην άγαρνητη Κλάρα και πήγα στο δωμάτιό της, με την άποφασί να την πείσω να πάει. Τη βρήκα πολύ χλωμή κι' εξαντλημένη. Τα μάτια της ήταν κομμένα και μελανόι γύροι είχαν σχηματιστεί γύρω τους. Αυτό έδινε κάποια ξεχωριστή γοητεία στην άσχημη της ή άλγεια είνε, ότι θα προτιμούσα να έβλεπα στα μάγουλά της τα ρόδινα χρώματα της ύγείας.

— Αγαπημένη μου, της είπα, ή άγωνιώδες σ' έ-έπαινε. Μά ήσυχασε πειά. Όλα θα τελειώσουν άμεσα.

— Ανακαλύψες τίποτε, Γαστόν; με ρώτησε με έρωτα.

— Ναι, ανακάλυψα τα πάντα, της απάντησα. Το πρόβλημα θά την πάθει άποψε και θά πέσει στην άρρη.

— Μά τί είνε, τελοσπάντων, αυτό το φάντασμα;

— Απλώς, ένας άνθρωπος, και μάλιστα μά τρελός.

— Γνωστά; φώναξε ή Κλάρα. Και ποιά είνε;

Με την ίδια στιγμή μπήκε μέσα ή 'Ιουλίτσα. Θά την τραβήξει γιά την άσχημή μου αδελφούλα, αν άποψα, ότι ή μητέρα της έπαιζε ένα τόσο έγκλημα.

Την ίδια στιγμή, ή Κλάρα, έβλεπε το δαχτυλίδι μου στο στόμα της κι' έδειξε στην Κλάρα πως έπρεπε ν' αλλάξει θέμα συζητήσεως.

Εκείνος, με κατάλαβε άμείως κι' έτσι δεν επέμεινε περισσότερο στη συζητήση.

Απ' τις σου διηγήθη τώρα, άγαρνητή μου 'Οκτάβια, τα δραματικά γεγονότα της νύχτας:

— Απ' τις δέκα, σχεδόν άμείως μετά το δείπνο, ο 'Ερρίκος, εγώ, κι' ο 'Αλβς, ή άλλος υπηρέτες, τοποθετηθήκαμε στις θέσεις μας: ο 'Ερρίκος, εγώ κι' ο 'Αλβς μέσα στο μυστηριώδη διάδρομο κι' οί άλλοι στην έξοδο του. Η θέσις ή δική μας δεν ήταν και τόσο εύκολη, γιαντί ο διάδρομος έσταζε από ύγρασία και το κρύο εκεί μέσα ήταν ασυμμέντο μέσα στον τοίχο, έτσι που μέσα στο σκοτάδι, ή μητέρα μου θά περνούσε μπροστά μας, δεν θά μās αντιλαμβάνονταν. Τότε θά την παρακολουθούσαμε από πίσω και δεν θά μπορούσαμε πάλι να ξεφύγουμε.

Η ώρα περνούσε με μιά τρομερή βροαδύτητα κι' είχαμε άρχισει να αποκοιμίζουμε πειά, όταν μέσα στη νεκρωτική σιωπή που έπαιρνε στο διάδρομο, άκούστηκε το μεγάλο ρολόι του πύργου να χτυπάει μεσάνυχτα.

— Δεν μπορούμε πιά πολύ ακόμα; με ρώτησε ο 'Ερρίκος.

— Δεν πιστεύω. Τα μεσάνυχτα, καθώς ξέρετε, είνε ή ώρα που κάνουν τα φαντάσματα γιά να κάνουν την εμφάνισή τους.

Μά πριν ακόμα τελειώσω τη φράση μου, άκουσα ξαφνικά από πίσω το διαδρόμου ένα περιεργό θόρυβο και συγχρόνως το φως έλαμψε φανάριό φώτισε μακριά τα σκοτάδια.

Μετρήσαμε όσο μπορούσαμε στη γωνία μας, κολλήσαμε κυριολεκτικά στην πόρτα και κρατήσαμε την άναστητή μας. Έπρεπε το φάντασμα να περνούσε από μπροστά μας, χωρίς να μās αντιληφθή. Μά απ' τις μισές αντιλαμβάνονταν από μακριά, μπορούσε να τρέξει πίσω, να αλλάξει τη σιδερόφρακτη πόρτα και να μās ξεφύγει, άρρητη απ' τη σκέψη, γιαντί άσφαλώς δεν θά ξαναγύριζε άμα έβλεπε πως

είχαμε ανακαλύψει το μυστικό του.

Από το φως του κλεφτοφάνταρου που πλησίαζε όλοένα, παρακολουθούσαμε την πορεία του φαντάσματος. Εδύτηώς, ή κόρη που σχημάτιζε το κούφομα μπροστά μας, δεν πώ άφινε να φτάνη ως έμιας κι' έτσι ή γωνία μας έμενε βυθισμένη στο σκοτάδι.

Πράγματι, έπειτ' από μερικά δευτερόλεπτα, το φάντασμα πέρασε μπροστά μας, χωρίς ν' αντιληφθή τίποτε. Είδαμε μόνο τη σιλουέτα του — τη σιλουέτα άκριβώς της μητριάς μου — γιαντί το φως του φαναριού, πέφτοντας μπροστά, άφινε το σώμα του άφώτιστο.

Προχώρησε άνωποφίαστα προς την έξοδο του διαδρόμου, ενώ έμεις το παρακολουθούσαμε, πατώντας στις μύτες των παπουτσιών μας.

Μά καθώς προχωρούσαμε μέσα στο άπώλιτο σκοτάδι, ξαφνικά σκάνταψα σε μιά πέτρα και έπεσα κάτω. Σηρώθηκα άμείως, μά ο θόρυβός που είχε προκαλέσει ή πτώσις μου, έκανε το φάντασμα να σταματήσει και να ρίξει το φως του φαναριού προς το μέρος μας.

Μας φώτισε έτσι και τους τρεις και μās είδε. Μιά διαπεραστική κραυγή τρώμον άκούστηκε τότε μέσα στο σκοτάδι και συγχρόνως ή μητριά μου, παραπώντας το φανάρι της κάτω, έτρεξε προς την έξοδο του διαδρόμου, ελπίζοντας πως θά ξέφευγε από εκεί.

Τρέξαμε πίσω της και τη φτάσαμε άκριβώς τη στιγμή που, βγαίνοντας απ' το διάδρομο, έπεφτε στα χέρια των υπηρέτων που παραμονεύαν εκεί.

Κατέβηκε άπενηνομένης προσπάθειες γιά να ξεφύγει απ' τα χέρια τους, σβόλιαζε, λάγκωνε. Η μαγία της την είχε κάνει τρελή.

— Άρρησε την! διέταξε τους υπηρέτες.

Και πινόντας την με δύναμη, την κράτησα άκίνητη στη θέση της. Είχε το πρόσωπό της σκεπασμένο μ' ένα πυκνό πέπλο, μά τραβώντας τον με δύναμη, την άπεκάλυψε.

Ήταν αυτή, αυτή, ή μητριά μου!

— Έλεενη! της είπα.

Οί υπηρέτες είχαν άπομείνει άφρονι απ' την κατάπληξί τους, βλέποντας σε ποιά ξεπεσμό είχε ρίξει την παλιά τους κυρία το μίσος της κατά της νέας πυργοδεσποινίς.

Η μητριά μου έτριξε τα δόντια της απ' τη μαγία της. Μου έρχονταν ματιές γεμάτες μίσος κι' είχε πετάξει πειά κάθε προσοχή.

Έξαρνα, μά πόρτα που διαδρόμου άνοιξε και στο άνοιγμά της, είδα να παρουσιάζεται ή Κλάρα, πεφ-φρομένη.

— Να ποιά είνε το φάντασμα! της είπα.

Έβγαλε μιά κραυγή φρονης, την είδα να γίνεται κατάπληκτη και να γέρνει προς τα κάτω.

Παράτησα άμείως τη μητριά μου και τρέχοντας κοντά της, τη δέχτηκα στην αγκαλιά μου λιποθυμισμένη.

Μά την ίδια στιγμή, ή μητριά μου, πριν ακόμα προφτάσουν να τη συγκρατήσουν οί υπηρέτες, έβγαλε απ' την τσέπη της ένα φαλίδιο κι' άδειασε το περιεχόμενό του στο στόμα της. Άπλωσε κατόπιν τα χέρια της μπροστά και σφράγισσε κάτω, κεραινωδολιμένη.

Όπως εξακολούθησε κατόπιν, είχε πάρει το ίδιο δηλητήριο με το οποίο ήθελε να σκοτώσει την Κλάρα. Βλέποντας πόσο τρομερά ήσαν τ' άποτελέσματά του, δόξασα τον Θεό, γιαντί ή άγαρνητή μου είχε ξεφύγει από έναν τόσο τρομερό κίνδυνο και γιαντί μās είχε απαλλάξει επί τέλους από το τέρας αυτό, την αιτία όλων των σνιφ-φρών μας, που δυστυχώς έφερε τ' ένοχό μου.

Διέταξα να μεταφέρουν το πτώμα της στο παρεκκλήσι του πύργου, ενώ εγώ, παίρνοντας στην αγκαλιά μου την Κλάρα, ή οποία είχε συνέλθει ένοχμεταξύ, τη μετέφερα στο δωμάτιό της.

Γιά να ή ή μεγαλώσει την ταραχή της, δεν της είπα πως ή μητριά μου είχε πεθάνει. Της είπα πως απλώς είχε λιποθυμήσει.

Πως όμως θά φανερώνα τώρα την αλήθεια στην 'Ιουλίτσα; Δεν έπρεπε να μάθω πως ή μητέρα της είχε πεθάνει από τέτοιες συνθήκες.

Συνεννοήθηκα λοιπόν με τον μητροτήρα της τον πρόχρητα 'Ερρίκο και τον παρακάλεσα να πάρη την Κλάρα και την 'Ιουλίτσα και να τις φέρη στο Παρίσι, όπου θάρω έπειτα από δυο-τρεις μέρες κι' εγώ, άρου πρώτα φροντίσω γιά τη συγκάλυψη των γεγονότων και την άποσάφηση του σκανδάλου.

Και τάχα σε άδινω. Έλάττω πως θά ιδωθούμε πάντοτε στο Παρίσι.

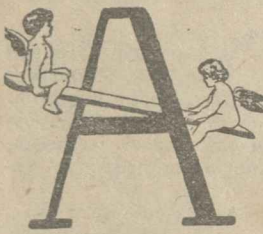
ΓΑΣΤΟΝ

('Ακούσθελ)

ΕΚΔΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟ ΕΚΑΤΟ ΕΤΩΝ

(Από το βιβλίο των ταξιδιωτικών εντυπώσεων του Γάλλου περιηγητού Ζ. Α. Μπουσόν)

Η Ο τούδε σφύρος ξένους που έπεσε κρήνη στην Ελλάδα κατά τον περασμένο αιώνα, ήταν ένας και ο Γάλλος Ζ. Α. Μπουσόν, ο οποίος περιηγήθηκε τη χώρα μας κατά τα έτη 1840-1841 και κατόπιν, επιστρέφοντας στην πατρίδα του, έγραψε κι' εξέδωσε σε τρία τόμους ταξιδιωτικές του εντυπώσεις. Από το βιβλίο αυτό του Μπουσόν σ' εδίνουμε σήμερα μερικά ενδιαφέροντα αποσπάσματα, παρμένα στα πεταχτά:

«Επ' τέλους — γράφει ο Μπουσόν στην αρχή του βιβλίου του — προσεγγίσαμε τα περίφημα ελληνικά ακρογάλια. Ο Μολέας διαγράφεται μπροστά μας. Πλησιάζοντας στο ιστορικό αυτό ακρωτήριο, διακρίναμε ανάμεσα απ' τους βράχους της ακτής μία ερειπωμένη καλύβα, η οποία, καθώς μου εξήγησε ο πλοίαρχος, αποτελεί από πολλά χρόνια τώρα το καταφύγιο ενός φτωχού ερημίτη. Ο άσκητης αυτός, άγνωστο γιά ποιά λόγο, έχει εγκαταλείψει τον κόσμο και ζει εκεί από τις ελεημοσύνες που του αποθέτουν στην ακτή οι ναύτες των περαστικών καραβιών.

Πραγματικά δέ, όταν προσεγγίσαμε αρκετά στο φοβερό γιά τις τρικυμίες του ακρωτήριο, ο πλοίαρχος διέταξε να κατεβάσουν μία βάρκα και, γεμίζοντας ένα καλάθι με γαλιέτες και αλεύρι και μία στάμνα με λάδι, τα έδωσε σε δύο ναύτες γιά να τα πάνε στον ερημίτη. Η βάρκα, αφού με τρομερές δυσκολίες καθώθησε να περάσει μέσ' απ' τους αγρίους ύψους, έφτασε στην ακτή κι' εκεί οι ναύτες απόθεσαν τα τρόφιμα σ' ένα βράχο.

Ήταν ακριβώς η ώρα που ανέτειλλε ο ήλιος, φωτίζοντας με τις λαμπρές ακτίνες του τη μεγαλοπρεπή και άγρια εκείνη ακτή.

Την ίδια στιγμή ακριβώς, ο ερημίτης ξεπρόδωσε απ' το ασύλο του γιά να κάνει την πρωινή του προσευχή. Ο ήλιος τον έλουσε δολιχόμορφο κι' έδινε μία αλλοκλητή αίσθηση στ' ατένιστα μαλλιά του, στην άγρια γενειάδα του και σ' αυτά ακόμα τα κουρελιασμένα ρούχα του. Γονάτισε πρός το μέρος της ανατολής, χωρίς να δείχνει στην αρχή πως έδινε καμμία προσοχή σέ μ'ας. Μά όταν, έπειτα από άσχετη ώρα, τελείωσε την προσευχή του, σηκώθηκε και μ'ας έστειλε με το χέρι τον ένα χαιρετισμό. Κατόπιν, θνώνοντας το χέρι του, μ'ας έδειξε τον ουρανό.

Η στάσις του εκείνη τη στιγμή είχε κάτι το απείρηστο επιβλητικό και, μολοντί έχουν περάσει τόσα χρόνια από τότε, βλέπω ακόμα με τη φαντασία μου τον άγιο ερημίτη να μ'ας δείχνει με το χέρι τον τόν ουρανό.

Προσπερνούμε μερικές σελίδες του βιβλίου του Μπουσόν και φτάνουμε στην άφιξη του στη Σύρο.

«Η Σύρος — γράφει — αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο σκεδόν ναυτικό κέντρο της Ελλάδας. Αυτό οφείλεται κυρίως στους Χιώτες, οι οποίοι, ξεφευγόντας απ' το λεπίδι των Τούρκων κατά τις τρομερές σφαγές της πατρίδας τους, ήρθαν κι' εγκαταστάθηκαν εδώ. Η Έρμούπολις, η πρωτεύουσα της Σύρου, έχει δεκαεπτά χιλιάδες κατοίκους, ξενοδοχεία, σχολεία, μία φιλολογική λέσχη, μουσείο και θέατρο. Την ημέρα μάλιστα της άφιξής μου, άρχισε τις παραστάσεις του ένας μελοδραματικός θίασος, ο οποίος μόλις είχε φτάσει απ' τας Αθήνας. Η ορεκτική των παραστάσεων, τυπωμένες ιταλικά κι' ελληνικά και κοσμημένες στα διάφορα κέντρα, άνηγγελλαν τα έργα: «Κλέρα ντε Ρόζεμπεργκ», «Κουρενός της Σεβίλλης», «Νίνας και Λουκία ντε Λαμερμόν». Προταγόνισται του θιάσου ήταν οι κ.κ. Βάσου και Ρώτα και οι κ.κ. Μορέττι, Πολάνι και Ρώτας.

Το ίδιο βράδυ πήγα στο θέατρο και κατάπληκτος είδα πως όλα τα θεωρεία ήταν γεμάτα αποκλειστικά από κυρίες, λιγνένες κομψότατες, όπως ή Παρισινές. Αντίθετος οι άνδρες, οι οποίοι καθόντουσαν χωριστά στην πλατεία, φορούσαν ή δολιχέντες φουτανέλλες ή ναυτικές βράκες. Στο κεφάλι τους είχαν όλοι φέσια με γαλιέρες φούντες.

Τέλος ή παράσταση άρχισε. Η πρωιμαντίνα, δεσποινίς Βάσου, είχε όμοια φωνή κι' έπαιζε με τόση φλόγα, ώστε ένθουσιαζε το άκροταίριό της. Η φωνή του τενόρου δεν ήταν και τόσο δυνατή, μά έπαιζε με γούστο, ενώ με τον μπάσο συνέβαινε το αντίθετο.

Οι Έλληνες φανόντουσαν κατενθουσιασμένοι με το θέαμα, το οποίο ίσως γιά πρώτη φορά έβλεπαν. Κατά τα διαλείμματα, ή κυρία σ'α θέαρετα έτρωγαν γλυκά κι' έπιναν σομπερέτια.

Γενικά, ή έντυπώσις μου απ' την παράστασι ήσαν τέτοιες, ώστε, αν δεν ήταν ο κινός των τσιγγάρων και των τσιμποκιών των τσιγγάρων που είχε γεμίσει την αίθουσα με σύννεφα διμήλεις, θα νόμιζα πως έβλεπα παράστασι σε καμμία πόλη της Ιταλίας. Έχω μάλιστα ιδεί μελοδράματα ιταλικά στην ίδια τη Νεάπολι, που ή έντέλεισί τους ή.

σαν πολύ χειρότερη.

Η πρώτη αυτή ημέρα που πέρασα στη Σύρο, με προδιέθεσε εναντίον κι' απ' τη νεότερη Ελλάδα, ή οποία, μολοντί έχει άποινάσει το ζυγό των βαρβάρων μόλις από λίγων ετών, βολίζει τόσο γρήγορα στο δρόμο του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Ένα άλλο πράγμα που μου έκανε επίσης έντύπωση στη Σύρο, ότι όλοι οι άνδρες, και οι φτωχότεροι ακόμα, είναι κατακάθαροι, κέτηδες στο ντύσιμό τους, ενώ αντίθετος ή γυναίκες του λαού έχουν το ντύσιμό τους κάπως παραμελημένο. Φοιές και κομψότερες γυναίκες του λαού είδα μόνο στη σινοικία που έχουν εγκατασταθεί οι Ριαννοί πρόσφυγες.

«Έπειτα από ένα υπέροχο ταξίδι — συνεχίζει παρακάτω ο Μπουσόν — αποβιβάστικα στον Πειραιά. Στην προκυμαία περιμένα νήματα τοιλάχιον άμάξια κάθε είδους και κάθε μεγέθους, των οποίων οι όδηγοι μαλλιοτραβιόντουσαν μεταξύ τους πούς να προσηλατύνουν τους ταξιδιώτες. Πλησίασα ένα απ' αυτά και είδα κατάληκτος σ'α πόρτες του το σκρόσσιο των... Μονιμορνού! Ζήτησα πληροφορία σχετικώς απ' τον άμαξά και μου απάντησε ότι το είχε αγοράσει κάποιος Γάλλος της πρεσβείας μας.

Μήτκα, τέλος, μέσα και ξεκίνησαμε. Μά στο δρόμο, κάθε πενήντα μέτρα, ο άμαξάς με την πρόφασι ότι ήθελε να ποτίσθ' ύδωρ, κατέβαινε μπροστά στα πανδοχεία και κατέβαζε μονορούφι ένα-δυο ποτήρια ξεχειλιμένα από κρασί. Έκάναμε έφτά-όγδο τέτοιους σταμνούς κι' έτσι, όταν φτάσαμε στην Αθήνα, ο άμαξάς μου δεν στείλει καθόλου καλά στα πόδια του.

Η πρώτη έντύπωσις που σχηματίζει κανείς γιά τας νεώτερες Αθήνας, δεν είναι και τόσο δυσάρεστη, γιατί βλέπει μία πόλη που έχει ζώη και μέλλον.

Όλα είναι υπερδεμένα έδω πέρα. Πιάσ' έσ' του κοκοιόγαζο, του οποίου ο ιδιοκτήτης κάθεται σταυροπόδι μπρος στην είσοδό του και παίζει με λαγχοκίκα με το κομπολόι του, βλέπει κανείς έντελως παριζιάνικο καφενείο με όμορφα μαλλάρια από άσπασο.

Εδώ, είκοσι Μαιτέροι, καθισμένοι κατωφίς του δρόμου, περιμένουν να τους ζητήσουν να δουλέψουν. Παραπέρα, μερικά Έλληνες με άλμπη φουτανέλλα και με γειάτο χοντρά μαύρα νυγέλεκο, καπνίζουν τα μακριά τσιγάρα τους, ενώ από κάτω όλλοι Έλληνες, ντυμένοι με κομψά εθνοπατικά κοστούμια, άδειάζουν μπυρίτσες μύθρας του Μονάχου, καπνίζουν πούρα της Αλβανίας και διαβάζουν παρισινές εφημερίδες, σχολιάζοντας γαλλικά τις τελευταίες ειδήσεις.

Πολλοί απ' τους κατοίκους είναι ντυμένοι με τον παρόδοχο τρόπο. Άλλοι φορούν κοστούμια ελληνικά και γαλλικά σκαρπίνια, άλλοι ρενταρίνα και φουτανέλλα κι' άλλοι παντελόν και μαύρο νυγέλεκο. Άμα καθίσεις σε κανένα κέντρο, όπως να μιλούν γράφο σου ελληνικά, αλβανικά, γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά, ιταλικά, και ενώ ή μ'α συτροφία σχολιάζει ένα μυθιστόρημα του Μπαλζάκ ή ένα δράμα του Δονμά, άλλοι τραγουδούν παρωδικά τραγούδια γιά την Κρήτη, γιά τον Όμηρο-Βρονήνη και τον Μαρακορδάτο.

Ανάμεσα απ' το ανάκατομα αυτό των κοστούμιων, των γλωσσών και των ιδεών, έκανα τον δρόμο μου γιά να πάω στο ξενοδοχείο μου.

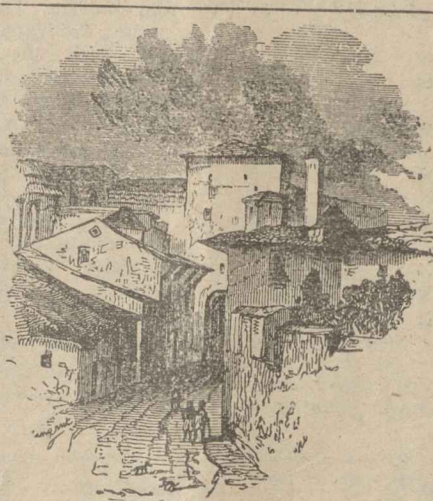
Υπάρχουν σήμερα στην Αθήνα τρία ξενοδοχεία με όλες τις νέσεις και πολλά άλλα ακόμα, στα όποια ή διαμονή δεν είναι και τόσο δυσάρεστη. Έγκαταστάθηκα λοιπόν στο Ξενοδοχείο του ελλήνου, που το έχει ένας Ιταλός, όνομαζόμενος Μπουσόν, παλιός το χιρόμοσ του Καποδίστρια. Το Ξενοδοχείο αυτό είναι πολύ σχετικώς, μά έχει όμοιο κήπο και λάμει από καθαρότητα. Έσ' πλέον από τα παράθυρά του φαίνεται όλο το πανόραμα των Αθηνών...

Μία μέρα, κάνοντας τον περίπατό μου στα περίχωρα, συνάντησα ένα βοσκόπουλο και δείχνοντάς του την πρωτεύουσα, τον είπα:

— Πώς τη λένε, μωρέ, την πολιτεία αυτή;
Κι' ο μικρός βοσκός μου απάντησε μ' αυταπεπαιθισμό:

— Ά ν θ ή ν α, αφέντη, μά ά ν θ ή δεν έχει.

Και πράγματι, ή Άττικα, παρ' όλες τις όμορφες της, έχει τάξεση.

Σινοικία των παλαιών Αθηνών.
(Σκίτσο ξένου περιηγητού).

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η ΝΕΡΑΤΙΔΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Γ'.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο χωρικός δεν καταλάβαιναν τίποτε απ' τα λόγια του κ. Γιαννακού και κινιζόντουσαν περίεργα.

— Ναι, μάλιστα, κύριοι!... Είπε έγγλημιακή ή διαγωγή της Κυβερνήσεως απέναντί σας, εξακολούθησε ο Γιαννακού.

— Γιά μ'ας τ'α λές αυτά, κ. Γιαννακού; πετάχτηκε και τον ρώτησε ένας από τους χωριάτες;

— Μά γιά ποιους τ'α λές; Γιά τη Βουλή των Λόρδων;

— Μά έμ'ας δεν μ'ας έβλαψε κανένας.

— Πώς δεν σ'ας έβλαψε. Επ'ι δέκα ήμέρες τώρα έχει τρομοκρατηθεί ή ύπαιθρος, κάθε συγκοινωνία διεκόπη, οι άγριοι έγκατελείφθησαν, οι καρποί των κόπων σας διαρρίζονται από ανθρώπους και... πουλιά, ευθύνητοι πολιτά τραυματίζονται, ως ο καλός πολίτης κύριος Απάρκας, και ή Κυβέρνησις δεν έπειθαίνει να συλλάβη τους ατίους της αυτής της συμφορές και της τρομοκρατίας, έτε στον άγιο κόσμο, έτε στον έσχατο εθισμόνται αυτοί!...

— Μήπως λές, κ. Γιαννακού, γιά τις παλιές; τον ρώτησαν.

— Μάλιστα. Γιά το νέο αυτό σκάνδαλο της φατριάς μ'αδω. Πού έτε χωρικό, το κυβερνητικό ένδιαφέρον και ή άμεση επέμβασις του κράτους στην ύπαιθρο αυτή; Πού είναι της άστυνομίας ή έμβασις; Πού είναι της χωροφυλακής ή δράσις, γιά την όποια τόσα πληρώματα ορολογούμενος και έκμεταλλεύόμενος λαός;...

— Μα περάσεις θά πιάνη ή άστυνομία, κ. Γιαννακού, ή αστυνομία;

— Όλα τα κακοποιά στοιχεία πρέπει να τ'α πιάνη, όποιος ή αν βρίσκονται!...

— Καλά λές, έτε κάποιος κοροιδεύοντας, πρέπει να πιάνη ή άστυνομία και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Τότε μίλησε και πάλι ο γέρο-Χοχλιάς:

— Καλά λές, βρε παιδιά, τόσα κακοποιά στοιχεία είναι και μέσα στο χωριό μας, κι' όμως ή άστυνομία ακόμα δεν έπιασε!...

Απ' τη στιγμή δυό-τρεις χωριάτες φώναξαν:

— Ό παπ'!

Και πράγματι, βιαστικός κι' ιδρωμένος, πρόβαλε από το κρηνοειδές ο παπ'ς του χωριού, που γούριζε φρονόνα απ' τη ζέση και με σηκωμένα τα μανίκια του από το ζέσινά του Στέφρου...

Όλα έβρεξαν τότε κοντά στον παπ', άφίνοντας τον διεικνύον τον κ. Γιαννακού, να φωνάζει, σαν απευθυνόμενος που ήσαν, εναντίον της Κυβερνήσεως:

— Ό κύριος πελάινε από την πείνα στις καλίδες του, ή άστυνομία άφύλακτα ξεπατινώνεται, κι' όμως ή Κυβέρνησις παρ'όσον την ύπαιθρο σε δυνάμεις σκοπίους και κακοποιούς!...

Μά το καφενείο είχε άδειάσει πεία. Κι' αυτός ακόμα ο «ταμπής» άφρατο το στέφανο και σκουπίζοντας τα χέρια του στην ποδιά του, ήρθε στην πόρτα.

— Λατόν, παπούλη! Λατόν, παπούλη! Τί άπόγινε; ρωτούνταν όλοι τον παπ'.

Τί ν' άπογίνη;...

Είχε διαβάσει του Στέφρου όλους τους έξορκισμούς, αφού του σκέπασε το κεφάλι του με την άκρη του πετραχλιού του. Τού τ'α είπε όλα, με δυνατή φωνή και θυμωμένη:

—... Έξορκίζω σε τον άρχάκον της βλασημίας, τον άρχηγόν της άναρσίας και αυτοκράτορα της πονηρίας... Άπαναχώρησον από του δούλου του Θεού Στεφάνου!...

Άλλα ο Σατανάς δεν έξορκιζόταν. Ο άρχάκας της βλασημίας, στο πνεύμα το άκαθάρτου, εξακολούθησε να κρατά ξερό, σαν γερομένο, τον Στέφρο τον Απάρκας, ενώ ή γυναίκα τραβούσαν τα μαλλιά τους.

— Να πιάση και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

Ο χωρικός και τους πεθαμένους ως... άεργους!

λιά τους και λιβάνιζαν. Κι' ή μάνα του, μία γρηά φτωχή κι' αδύνατη, σωρός, θαρρείς, από κόκαλα, έβλαψε και θρηνηλογούσε:

Πά! πά!

Σαν τί γαμπρό σε φέρανε,

παίδι μου, στο σπίτι,

στο σπίτι που περίμενε

χαρές να το γεμίσης,

νύφη να φέρης διαλεχτή,

προικιά να το στολίσης.

Πά! πά! με τί «λαλούμενα»

να σε δεχτώ, γαμπρέ μου!...

Βαρεία, έπιτακτική, θυμωμένη, μέσα σ' αυτή τη φασαρία και το θρηνηρό άλαλήτο, άκούγονταν άσταμάτητα, σαν καταπέλτης, του παπ' ή φωνή:

— Έξορκίζω σε πνεύμα πονηρόν,

πνεύμα κακίας,

πνεύμα άδικίας...

Φοθήθι, φύγε, δραπέτευσον,

αναχώρησον, δαιμόνιον άκάθαρτον

και έναγές,

καταχθόνιον, βύθιον, άπατηλόν, άμορφόν...

όπως και αν άνεφάνης, όπως και αν παρεστάθης

είτε ως Βελζεβούλ, είτε ως κατασίων,

είτε ως δρακοντοειδής ή θηριοειδής

ή ως άτμος ή ως καπνός

ή ως άρρεν ή θήλυ,

ως έρεπτόν, ως πετεινόν ή νυκτόλαλον ή άλαλον...»

Τίποτα όμως ο Απάρκας. Τον είχε, θαρρείς, καθυλίσσει η φωνή του παπ'.

Καλά ο Σατανάς και κατέκειτο άκίνητος, με μελανό το πρόσωπο και ματωμένα τα ρουθούνια από το πέσιμο πουχε πάθει.

— Άχ, ο άτμος ο Μπροκολίνος! Έκείνος μ'ας τάκανε αυτά, είτε ένας από τον κομοκάη πουχε μαζευτεί εκεί. Πρώτα δεν είχε διαβάλους το χωριό μας. Έφραξε να ρθ'ι αυτός γιά να φανούν!...

— Μωρέ τί φταίει ο Μπροκολίνος!... Μήν έπαθε ο άνθρωπος ήλίας; άκούστηκε μία άλλη αδύνατη φωνή από την άλλη άκρη.

Έτσι ο θόρυβος μεγάλωσε τόσο, που λίγο έλειψε να σκεπασθεί και τα έπίμονα, δυνατά και επιτακτικά λόγια του παπ', ο οποίος φώναζε:

— Θ' άφήσετε, επί τέλους, να διαβάσω, ή όχι!...

— Βουλώστε, βρε, τα στόματά σας!

Και κόκκινος τώρα, πυρρός, αναμμένος από τον δαμόνιον την έπιμονή, εξακολούθησε ο παπ'ς το διάβασμα, κάνοντας τις λέξεις να ήχουν σαν χτυπήματα, τρίτοντας τα ερ' στο στόμα του, σφύζοντας τα κοίμια θυμωμένα, καταφέροντας άπληκτως τα «κατα» και τα «τα»:

—... ή τη σέληνη συναλλοιούμενον έρεφανίσθης,

ή όρνθον ή μεσημβριόν ή μεταμεσονύκτιον,

ή άωριος τινος ή άσπής ή άυτομάτως συνήμητας,

ή έπ'αυθής υπό τινος,

ή εν θαλάσση ή εν πελάγῳ ή υπό γῆς,

ή φρεάτιος ή κορυμνός ή λάκκου,

ή λιμνής ή καλαμάρου ή βλυσ,

ή άλσους ή δρυμάρου ή δρυμάρου...

— Άχ, από δέντρο τ'απαθε! φώναξε διαπύτουσα ή Τσάτα-Ρήνα ή γειτόνισσα.

— Θά πάψετε ή δεν θά πάψετε;

— Πάψουμε, παπ'ά μου!

— Σκάστε το λοιπόν! Αφήστε μας. Έμεις εδώ παλαιόνομε με τον Σατανά, και σεις χαλάρωσατε!

— Παύσατε, παπούλη μου! Είπα πως από δέντρο έπεσε!

— Λουφάστε, που να ξεραθεί ή γλώσσα σας, να ξεραθεί!...

—... ή όρνθον ή μεσημβριόν ή άυτομάτως συνήμητας,

ή έπ'αυθής υπό τινος,

ή εν θαλάσση ή εν πελάγῳ ή υπό γῆς,

ή φρεάτιος ή κορυμνός ή λάκκου,

ή λιμνής ή καλαμάρου ή βλυσ,

ή άλσους ή δρυμάρου ή δρυμάρου...

— Άχ, από δέντρο τ'απαθε! φώναξε διαπύτουσα ή Τσάτα-Ρήνα ή γειτόνισσα.

— Θά πάψετε ή δεν θά πάψετε;

— Πάψουμε, παπ'ά μου!

— Σκάστε το λοιπόν! Αφήστε μας. Έμεις εδώ παλαιόνομε με τον Σατανά, και σεις χαλάρωσατε!

— Παύσατε, παπούλη μου! Είπα πως από δέντρο έπεσε!

— Λουφάστε, που να ξεραθεί ή γλώσσα σας, να ξεραθεί!...

—... ή όρνθον ή μεσημβριόν ή άυτομάτως συνήμητας,

ή έπ'αυθής υπό τινος,

ή εν θαλάσση ή εν πελάγῳ ή υπό γῆς,

ή φρεάτιος ή κορυμνός ή λάκκου,

ή λιμνής ή καλαμάρου ή βλυσ,

ή άλσους ή δρυμάρου ή δρυμάρου...

— Άχ, από δέντρο τ'απαθε! φώναξε διαπύτουσα ή Τσάτα-Ρήνα ή γειτόνισσα.

— Θά πάψετε ή δεν θά πάψετε;

— Πάψουμε, παπ'ά μου!

— Σκάστε το λοιπόν! Αφήστε μας. Έμεις εδώ παλαιόνομε με τον Σατανά, και σεις χαλάρωσατε!

— Παύσατε, παπούλη μου! Είπα πως από δέντρο έπεσε!

— Λουφάστε, που να ξεραθεί ή γλώσσα σας, να ξεραθεί!...

—... ή όρνθον ή μεσημβριόν ή άυτομάτως συνήμητας,

ή έπ'αυθής υπό τινος,

ή εν θαλάσση ή εν πελάγῳ ή υπό γῆς,

ή φρεάτιος ή κορυμνός ή λάκκου,

ή λιμνής ή καλαμάρου ή βλυσ,

ή άλσους ή δρυμάρου ή δρυμάρου...

— Άχ, από δέντρο τ'απαθε! φώναξε διαπύτουσα ή Τσάτα-Ρήνα ή γειτόνισσα.

— Θά πάψετε ή δεν θά πάψετε;

— Πάψουμε, παπ'ά μου!

— Σκάστε το λοιπόν! Αφήστε μας. Έμεις εδώ παλαιόνομε

Ο Βασιλεύς Χιλπερίκ.

ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ ΒΟΥΤΗΓΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΦΡΕΔΕΓΟΝΔΗ

Πώς έγινε βασίλισσα η Φρεδεγόνδη. Από το όρεμα, στέ θρόνο της Γαλλίας. Η εξεμεταλλεύθη τον έρωτα του βασιλέως Χιλπερίκ. Οι καταχθέντες σκοπεύει της Πωτάντας επί πτωμάτων. Τέ δηλητήριο και το σπύλετο. Όπου άπατά και δολοφονία και τον ίδιο το σύγγε της. Η άχαριστία της πρὸς έκείνους που την υπέτασαν. Μητέρα και κόρη. Πώς γλύτωσε η κόρη της Ριγκούνδη απ' το πνίξιμο, κ.τ.λ.

Μία από τις τρομερές γυναίκες που βασίλευσαν τον Μεσαίωνα στην Ευρώπη ήταν η Φρεδεγόνδη βασίλισσα της Γαλλίας. Η Φρεδεγόνδη ημίζωταν για την όμορφη της και την έξυπνά της, αλλά ήταν συγχρόνως γυναίκα καταχθονία και αμωρόχος. Για να επιτύχει τους σκοπούς της δεν έδίσταζε και δεν λιποψύχονσε ούτε από τον πιο σκληρόν κ' άπανθώ-

πον έγκλημάτων. Και πραγματικά, πέρασε τη ζωή της κολυμπώντας στο αίμα και πατώντας πάνω σε πτώματα!

Η Φρεδεγόνδη γεννήθηκε το έτος 543 μ.Χ. στη γαλλική κοινότητα Μοντιντί, από ταπεινή και άσημη οικογένεια.

Νεωτάτη, κατόρθωσε να μη στην Αύλη του τότε βασιλέως της Γαλλίας Χιλπερίκ, όπου, πολύ γρήγορα διεκρίθη κ' έβεβληθη χάρις στην όμορφη της και στην καταληπτική της έξυπνάδα.

Από τους πρώτους που γοητεύτηκαν από την όμορφη της, ήταν κ' ο βασιλεύς Χιλπερίκ. Την έκανε κυρία των Κυών της σελύγου του Άντοβέρ, τη γέμισε τιμές και δώρα, κ' έλ' αυτά για να κερδίσει την καρδιά της.

Μά η διαβολομένη Φρεδεγόνδη κατόρθωσε να του γλυστράει διαρκώς μέσ' από τα χέρια. Δεν απέκρουε τον έρωτά του, μά ούτε και τον άφινε να έγγισι επάνω της, ανάβοντάς τον έτσι διαρκώς και περισσότερο τον πόθο. Την τακτική αυτή την εφήρμοζε η Φρεδεγόνδη όχι από σεμνότητα, αλλά γιατί είχε ένα καταχθονίο σκοπό, μία πολύ μεγάλη φιλοδοξία: Να γίνει βασίλισσα της Γαλλίας. Κ' έβαλε όλα τα δυνατά της, μεταγειρίστηκε όλα τα μέσα για να επιτύχη τον σκοπό της αυτόν.

Πραγματικώς δέ, όταν η διαβολογυναίκα αυτή βεβαιώθηκε ότι ο βασιλεύς ήταν πελά τυφλός από τον έρωτά του, σκλάβος της πιστός, έτοιμος να κάνει τα πάντα για χάρι της, η Φρεδεγόνδη δηλητηρίασε τη βασίλισσα Άντοβέρ! Μά το έγκλημά της αυτό δεν την όφείλησε καθόλου, δεν την άνεθεσε στο θρόνο της Γαλλίας. Γιατί ο Χιλπερίκ, παρ' όλη την αγάπη που της είχε, ένιμνευθήκε μετά τον θάνατο της Άντοβέρ, την όφραα και νεαροτάτη Γκαλόντ, κόρη του βασιλέως των Βουργουνδών Άθανασί, του οποίου η Ισχυρά συμμαχία του ήταν άπαραίτητη την περίοδο αυτή. Έκτός αυτού, η νεαρά βασίλισσα έπληρε ήγεμονική ποίκα κ' έτσι τ' άδειαυά ταμεία του βασιλέως των Γάλλων γέμισαν με χρυσάφι.

Άλλά η Φρεδεγόνδη δεν άπέλιπτοκε μετά την πρώτη της αυτή άποτυχία. Ήταν γυναίκα άκατάβλητη και για να φτάσει στο σκοπό της, εξακολουθούσε να έρωτοτροπεί με τον βασιλέα. Ο Χιλπερίκ, αν και νεόγαμος, σερόνταν μπρός στα πόδια της γήσσας αυτής. Τό πάθος του αυτό έδωσε στη Φρεδεγόνδη νέες έλπίδες για την πραγματοποίησή του σκοπού της. Έπρεπε να γίνει βασίλισσα της Γαλλίας, με κάθε μέσον, με κάθε θυσία. Έμπόδιο στο δρόμο της ήταν τώρα η όφραα Γκαλόντ. Και η Φρεδεγόνδη χρησιμοποίησε κ' έναντιον αυτής το δηλητήριο. Έτσι ο βασιλεύς της Γαλλίας έμεινε και για δεύτερη φορά χήρος.

Όταν ο θάνατος της νεαρής βασίλισσας Γκαλόντ έγινε γνωστός, ο γαλλικός λαός έξηγέρθη. Όλοι ήξεραν τί γινόταν στο παλάτι κ' όλοι κατεφόροντο έναντιον της Φρεδεγόνδης, άποκαλούντες αυτήν φαρμακείτρια. Πολλοί μάλιστα δεν έδίσταζαν να της άπενθύνουν την κατηγορία αυτή κατά πρόσωπο.

Μά η Φρεδεγόνδη γελούσε σαρκαστικά και τους άπαντοδους:

Πώς μπορείτε ν' άποδείξετε ότι εγώ δηλητηρίασα τη βασίλισσα. Άποδείξετέ το λοιπόν!... Τι διστάζετε!...

Δεν έφοβόταν κανένα η έγκληματική γυναί-

Χιλπερίκ και Φρεδεγόνδη.

κα, γιατί ήξερε πως ο βασιλεύς την έλάτρευε. Την έλάτρευε τόσο, ώστε έπειν' από λίγον καιρό την έκανε σύγγε του.

Έτσι, το μεγάλο όνειρο της Φρεδεγόνδης είχε πραγματοποιηθεί. Είχε γίνει βασίλισσα της Γαλλίας, βασίλισσα παντοδύναμη μάλιστα, γιατί αυτή καθενοδός πραγματικά τη χώρα. Ο Χιλπερίκ ήταν άπλως ένα παιγνίδι στα χέρια της. Ένας δούλος που τον έζωταν να ικανοποιεί κάθε της επιθυμία.

Για να πούμε όμως και την αλήθεια, πρέπει να διολογήσουμε ότι ο Χιλπερίκ, αν δεν είχε τη Φρεδεγόνδη, δεν θα κατόρθωνε να διατηρήσει για πολύν καιρό το βασίλειό του. Η γυναίκα αυτή, που τον διαβολικά έξυπνη, άποφασιστική και τολμηρή, τον έσωσε από τους έσωτερικούς, όσο κ' άπ' τους έξωτερικούς έχθρούς του.

Και, πρώτα-πρώτα, τον άπλήλασε από τ' άδελφά του. Ο Χιλπερίκ είχε τέσσερες άδελφούς, τον Σίγκμπερτ, τον Μερσώ, τον Κλό και τον Πρετεζιάτ. Κ' οι τέσσερες ήταν πανίσχυροι φεοδάρχη και φιλοδοξούσαν να έλθονόνουν τον άδελφό τους και να γίνουν απὸ βασιλείς της Γαλλίας.

Για να πετύχουν λοιπόν τον σκοπό τους, συμμαχούσαν κάθε ένα μεταξύ τους κ' εξαστράτευαν έναντιον του Χιλπερίκ, ο οποίος κ' έμεσώλια κατόρθωνε να τους άσπορούη.

Η Φρεδεγόνδη όμως δεν μπορούσε ν' άνεχθί την κατάσταση αυτή. Κ' επειδή δεν μπορούσε να τ' άγιάη περά με τη δύναμη, άσπασε να καταφύγη πάλι στο έγκλημα. Άνέθεσε λοιπόν σε δύο άδελφούς της να δηλητηριάσουν τον μεγαλύτερο άπ' τους άδελφούς πε συγγόν της, ο οποίος ήταν κ' ο πιο άμειλικτος έχθρός του. Και πραγματι, έπειν' από μία βδομάδα, έφθισε μήνυμα στην Αύλη του Χιλπερίκ ότι ο Σίγκμπερτ είχε πεθάνει ξαφνικά, δηλητηριασμένος.

Μετά την επιτυχία της αυτή, η Φρεδεγόνδη εξαόρεσε περισσότερο. Χωρίς να χάνη καιρό, έβαλε τους άνθρωπούς της και σπύλετο δολοφονικά τους δύο άλλους άνδραδέλφους της και τον τέταρτο, το Πρετεζιάτ, τον δηλητηρίασε η ίδια σ' ένα άνακτορικό σινιάλο σι άποίο τον προσκάλεσε δήμεν για να συμψιλιοθύν.

Τώρα ο Χιλπερίκ μπορούσε να βασιλεύη ήσυχος πελά κ' άνέναντος άπ' τις φιλοδοξίες των άδελφών του. Μά δεν βασιλεύει πολύ καιρό. Ήταν γραφτό και σ' αυτόν να έχη το ίδιο τέλος με τ' άδελφά του, να δολοφονηθή δηλαδή άπ' τη γυναίκα του.

Την εποχή εκείνη η Φρεδεγόνδη κυριεύτηκε ξαφνικά άπ' ένα γρήλο έρωτικό πάθος για έναν άπό τους άνδρείστερους πολεμιστές Χιλπερίκ, τον Λαντρά. Στην άρχη η σχέση τους παρέμεινε κρυφή, μά δεν άργησαν ν' άποκαλυφθούν.

Ο Χιλπερίκ, όπως όλοι σχεδόν οι βασιλείς του Μεσαίωνα, ήταν μαριόδης κυνηγός.

Ένα πρωί λοιπόν του έτους 584, είχε σηκωθεί πολύ άρρω για να πάη, κατά τη συνήθειά του, μαζί με τους άλκιμους και τους σωματοφύλακές του, στο κυνήγι. Πρίν ξεκινήσει όμως, έβλεπε να χαροετήση τη σύγγε του κ' άνέθεσε στο διαμέρισμά της από μία μυστική σκάλα, την οποία σπανιότατα χρησιμοποιούσε. Τη σκάλα όμως αυτή τη χρησιμοποιούσε κάθε νύχτα ο Λαντρά για να φτάσει ως την άμμορα της βασιλικής του φώλης.

Όταν η Φρεδεγόνδη άκουσε βήματα στη σκάλα, πετάχτηκε άπ' το κρεβάτι της και νομίζοντας πως ήταν ο έλκιστής της, άνοιξε την πόρτα και είπε:

— Πολύ νωρίς έρχεσαι σήμερα, γίνε μου Λαντρά. Δεν περιμένεις να φέρη φάρτα ο Χιλπερίκ;

Τά λόγια αυτά τά είπε, χωρίς να έσπρωξί στο μισοκρύπτο της σκάλας και ήταν έκείνος, στον όποιο μίλισε. Όσο όμως ο Χιλπερίκ πλησίαζε, η Φρεδεγόνδη κατάλαβε τη γκάφρα της κ' άπέσπινε με τό στόμα άνοιχτό.

Χωρίς να πη λέξί ο βασιλεύς, έκανε μεταβολή. Ξανακατέβηκε κάτω κ' άποκαθούμενος από τη συννοεία του έσηκωσε για το κυνήγι.

Όταν έμεινε μόνη η Φρεδεγόνδη, κατάλαβε πως ήταν χαμένη. Έστειλε άπ' σως μ' έναν έπιστό της ένα γράμμα στον Λαντρά, στο όποιο τον πληροφορούσε ότι δτι είχε συμβεί. «Έβλαστε χαμένο, που έγραφε. Ο μόνος τρόπος για να γλυτώσω, εινε να σκοτωθί ο Χιλπερίκ σι δρόμο, πρίν προφτάσει να γυρίσει άπ' το

ΜΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΛΟΧΙΑΣ ΠΟΥΓΙΝΕ... ΒΑΣΙΛΕΥΣ!...

Η επανάσταση της Ντεξιδάντας. Τά μέτρα του Γάλλου στρατ. διοικητού Γουαδελούπας. Όπου έπεμβαίνει να ειρηνεύη το νησί ο λοχίας Μουριέ. Ο ένθεουσιασμός των ιθαγενών «Εσένα θέλουμε!...». Άπό λοχίας, βασιλεύς! Τά αγαθά και η άπελαύσεις του θρόνου. Μετά έχτα μήνες. Η παραίτησις του βασιλέως. Άπό δήμερχες, κλητήρας! κτλ.

Πολύ περίεργη κ' εξαίρετικά συγκινητική εινε η περιπέτεια ενός Γάλλου ύπαξιωματικού, ο όποιος πρίν από πενήντα περίπου χρόνια, από άπλος έφεδρος λοχίας, έγινε για κάμποσο καιρό μονάρχης ενός άνεξαρτήτου βασιλείου. Ο Γάλλος αυτός, ύπαξιωματικός όνομαζόταν Προσπερίνος Μουριέ και ύπηρετούσε ως λοχίας στη στρατιωτική διοίκηση των γαλλικών άποικιών της Γουαδελούπας. Ίδου τώρα και το ιστορικό της άναρρήσεώς του στο θρόνο.

Την εποχή εκείνη, κάμποσ μικρό κ' άπομονωμένο νησί των Άντιλλών, η Ντεξιδάντα, κατοικούμενο από χίλιους περίπου μαύρους, έκίρυζε επανάσταση. Οι ιθαγενείς άρνήθησαν να πληρώσουν φόρους, έδιωξαν άπ' το νησί τους τον Γάλλο διοικητή, άποφασισμένοι να καθιερωθούν μόνοι τους.

Ο στρατιωτικός διοικητής της Γουαδελούπας βρέθηκε στην περίστασι αυτή σε μεγάλη άμηχανία. Τί έπρεπε να κάνει για να επιβάλη την τάξι στο επαναστατημένο νησί; Μπορούσε βέβαια να κινητοποιή και να στείλ η έναντιον των επαναστατών στρατό και στόλο. Άλλά δεν ήθελε να χυθή αίμα, δεν τό έβρισκε σωστό να οργανώσει ολόκληρη έκπαιτεια για μία τόσο άσημαντη και άστεία εξέγερσι. Έκρινε λοιπόν σκοπιμότερο να στείλ στη Ντεξιδάντα έναν έξυπνο άνθρωπο, γνωρίζοντα τη γλώσσα και τον χαρακτήρα των ιθαγενών. Ο άπεσταλμένος του αυτός θα κατόρθωνε να κατενύση τα πνεύματα και να πείση τους ιθαγενείς να καταθέσουν τά όπλα. Αυτή ήταν η καλύτερη λύσις επί του παρόντος.

Ός πιο κατάλληλος για μία τέτοια άποστολή θεωρήθηκε ο Προσπερίνος Μουριέ, ο όποιος, έκτός των άλλων πλεονεκτημάτων, είχε και τό εξαίρετικό προσόν ότι μιλούσε θανιάσια τη διάλεκτο των ιθαγενών της Ντεξιδάντας. Πραγματικώς, ο Μουριέ έφυγε άμέσως για τό επαναστατημένο νησί, επιδρασθείς σ' ένα μικρό πλοίο.

Όταν οι μαύροι της Ντεξιδάντας είδαν τον Γάλλο λοχία, άποβιάζεται στο νησί τους, με την έπίσημη στολή του, τα γυαλιστερά κομψά, τά γαλιόνα του και τό τριαντό του, και μάλιστα όταν τον άκουσαν να τους μιλά τόσο όφραα στη διάλεκτό τους, πρελάβθηκαν σχεδόν άπ' τον ένθουσιασμό τους.

Με χορούς, με τραγούδια, με έπισημίες και χαρμόσυνες ντραγές τον όρκωσαν στα χέρια τους, τον μετέφεραν στο καλύτερο οίκημα του νησιού, κ' εκεί τον άνεχρήσαν άμεσώς... βασιλέα κ' έπρεσαν και τον έφορονήσαν!...

Ο δύστηνος λοχίας τά είχε κυριολεκτικώς χυμένα. Τά πράγματα βέβαια πήγαιναν καλά, αλλά πως θα εξαμερόθεκε στο τέλος και πως θα έγκατέλειπε τον θρόνο, που τόσο πρόθυμα του πρόσφεραν οι άγαθοί ιθαγενείς;

Πάντως, για να εινε εν τάξει άπέναντι του διοικητού του, ο Μουριέ του έστειλε την άλλη μέρα πιν άναφορά, πληροφορούντας τον ότι ήπηρε έλπιε να κατασταλή η επανάστασι των ιθαγενών και ότι για να το επιτύχη αυτό, έπρεπε να παραμείνη στο νησί κάμποσο καιρό άκόμα. Ο Γάλλος διοικητής της Γουαδελούπας, δεν έφερε φυσικά καμιά αντίρρηση. Έτσι ο λοχίας-βασιλεύς βόηκε καιρό να κανονίση τά της ζωής του στο νησί κατά τον καλύτερο τρόπο, έχοντας πάντα την άμέριστη συνδρομή και την έλικρήν άπορία των υπκόων του.

Στο διάστημα αυτό ο Μουριέ δοκίμασε όλες τις άπολαύσεις της βασιλείας, χάριζε όλα τ' αγαθά του στέμματος. Περνούσε ζωή και κόστα! Έξπλωμα, τεμπελία, φαντασι κ'... φούσας να μην κανονίση! Ύστερα όμως από όγδο μήναι άληθινά ήγεμονική κ' άμειωμένη ζωή, είδοεήθηκε άπ' τον διοικητή του ότι η άποστολή του στο νησί τρεβούσε σε ύπερβολικό μακρος κ' ότι θα πήγαινε στη Ντεξιδάντα πολύ σύντομα ένα πλοίο για να τον παραλάβη. Πρὸ της άπειλής αυτής, ο λοχίας-βασιλεύς άναγκάστηκε να έβραση ένα... βασιλικό δείπνα, διά το όποιο προσετύθησε εν νέον τό νησί τις γαλλικές κτήσεις. Κατόπιν παρατήθηκε από τον θρόνο, με μεγάλη του λύπη βέβαια, και ξαναγύρισε... χωρίς στέμμα, άπλος πελά λοχίας, στη Γουαδελούπα, άφίνοντας άπαρηγόρητους τους υπκόους του και ιδίως τάς υπκόους του.

Ο έπίλογος της περιόγης αυτής ιστορίας εινε ακόμα πιο θλιβρός και άδοξος.

Η γαλλική κυβέονσις, θέλοντας να δείξη την ένγνωμοσύνη της στον λοχία Μουριέ για την επιτυχία έκτέλεσι της άποστολής του, τον μετεκάλεσε από τις άποικίες και τον διάδοσε... δημοτικά είσοράκτορα σ' ένα χωριό της Τουαίνης!...

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Το φύλλο του «Μπουκέτου» και της «Οικογενείας» τιμάται παντού δρ. 4. Η αποστολή των παραπάνω παρακαλούμεν δειν τούς αγαπητούς μας αναγνώστες, δοσάκις (Εκ της Διευθύνσεως)

Η υπό των αναγνωστών μας αποσταλλομένη συνεργασία και μη συνοδευόμενη υπό δικαιώματος κρίσεως εκ δραχμών πέντε εις γραμματόσημα, δεν λαμβάνεται υπό δινν.

Πολλοί αναγνώσται μας μās γράφουν ότι επιθυμούν να προμηθευθούν τās εκδόσεις μας και να εγγραφούν συνδρομητάι του περιοδικού μας, αλλά δυσκολεύονται εις την έκδοσιν επιταγών. Για να τούς διευκολύνουμε σχετικώς, τούς πληροφορούμεν ότι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, ἡμερολογίων κλπ., εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα οἰοσδήποτε τιμῆς.

Λίαν Δ. Σκουζέ. Ἐνταῦθα, Δημοσιεύουμε ἐδὼ τὸ τόσο συμπαθές, τὸ τόσο ἀφελές, τὸ τόσο συγκινητικὸν γράμμα σας καὶ σας εὐχόμεθα νὰ περάσετε πέραν καὶ τῶν 107 ἐτῶν καὶ ν' ἀπολαύσετε κάθε χαρὰ καὶ κάθε εὐτυχία στῇ ζωῇ σας :

«Αγαπητὸ «Μπουκέτο».

Χθὲς εἶχα τὰ γενέθλιά μου καὶ ἔσπασα τὸν κουμπαρὶ μου. Ἐπειδὴ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς πού εἶναι ἐπὶ τῶν ἐτῶν, σοὺ στέλλω ὅσα χρήματα εἶχα καὶ σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ τὰ στείλῃς εἰς τὴν πιωχὴν οἰκογένειάν, πού μοῦ εἶπεν ὁ μπαμπᾶς μου ὅτι εἶνε πολὺ δυστυχῆς.

Με ἀγάπην, ΛΙΖΑ Δ. ΣΚΟΥΖΕ.

Τις ἑκατὸν ἑντεκα δραχμῆς ποὺ ἐπέλατε, τίς ἐδώσαμε στὴν πωχὴν οἰκογένειάν, ἡ ὁποία σὰς εὐγνωμεῖ ἀπείρως. Ἡ μεγαλόψυχὴ καὶ εὐγενικὴ χειρονομία σας εἶνε ἀνταξία τοῦ ἱστορικοῦ ὀνόματός, τὸ ὅποσον φέρετε. Χρὴν ἡ ν' Ἀσκησιῶτην. Θὰ βρισκестε, φαίνεται, μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἀθήναι, γιὰ νὰ νομίζετε ὅτι οἱ κύριοι ποὺ μās ἀναφέρετε εἶνε διηγηματογράφοι. Μπορεῖ βέβαια νὰ γράφουν, ὅπως ἡ κότης σκαλίζουν τὸ χῶμα, μὰ δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση μετὰ λογοτεχνίας. Ὅσο γιὰ τὸ περιοδικόν, σὸ ὁποῖο συνεργάζονται, δὲν μόνον δὲν ἔχει ἐκτετατὴ κυκλοφορίαν, ὅπως λέτε, ἀλλὰ ἔρχεται τελευταῖόν ἐξ ὅλων στὴν κυκλοφορίαν. Τὰ ποιήματά σας ἔχουν στίχους ἀρκετὰ καλοὺς, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ποὺ εἶνε πολὺ κακοί. Γιατὶ αὐτὴ ἡ διαφορά; Γ. Οἱ Κονομίδης ν. Κεραιρινίαν. Δυστυχῶς, τὰ ποιήματά σας δὲν εἶνε καλὰ. Νά, π.χ., ἐνὰ τετραστίχόν σας ἀπ' τὸ ποίημα τὸ «Λούλουδα» :

Κάτ' ἀπὸ τὰ ψηλὰ βουνά, κοντὰ στῆς Αἴνας τὸ λιοντὶ ἀπὸ τῶν πεταλούδων τὰ φτερά, τῶν λουλουδιῶν τὴν γύρι τριαντάφυλλο ξεπέταξε, περήφανο, ξετρέλλανε τὴν φύσιν σὰν ἄλλος ἥλιος πού ποτε, δὲν θὰ τὸν εὕρῃ δύσι.

Ι. Μπουλαφέτην, Κάλυμνον. Ὅπως καὶ σὸ προηγούμενον φύλλον σας γράψαμε, τὰ ποιήματά σας δὲν εἶνε καθόλου καλὰ. Πρέπει νὰ πάψετε νὰ γράφετε στίχους. Ἰδοὺ, ἐπὶ παραδείγματι, τὸ ποίημα σας μετὰ τὸν τίτλον «Ἐλας» :

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ρωτῆστε καὶ τοὺς καλοὺς καὶ εὐκρινεῖς φίλους σας. Εἶνε δυνατόν νὰ ὀνομαστῇ ποίημα αὐτό; Ὅχι, γιὰ τὸ θεὸ! Φ. Τζαβέλλαν, Κων/πολιν. Ἐπὶ παραδείγματι, τὸ ποίημα σας μετὰ τὸν τίτλον «Ἐλας» :

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

Ἐλα καὶ ἐγὼ μαζί σου
θὲ νὰ πονῶ θὲ νὰ γελῶ
ὡς καὶ τὸν ἔρωτά μου
μετὰ στῇ ψυχῇ σου θὰ λαλῶ.
Ἐλα μακριὰ νὰ πάμε
ἵππου θὰ βροῦμεν ἡσυχία

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)

Διαχειριστής: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Εσωτερικὸν δι' ἑν ἔτος Δρχ. 200 ἢ

καὶ δι' ἄλλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὴν Κογκό ἑτησίαν συνδρομὴ Σελίνια 30.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς ἐκδόσεως φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:

Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt. 41) New

York city, ἑν Αἰγύπτῳ—Σουδάν ὁ κ. Χριστόδουλος Σαράφης, 12

Cheikh Soliman Pacha, Alexandria, καὶ ἑν Βελγικῇ Κογκό ὁ κ.

Γεώργ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo—Belge.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ἘΝ ΑΜΕΡΙΚῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν

τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: ATHENS NEWS AGENCY, 308-310 WEST

58TH STREET, NEW YORK, CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται

οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΠΑΝ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

& ΙΩΑΝ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 16^Α

Εἰδοποιεῖ τοὺς κ. κ. Ἐργοληπτάς, ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων φωτισμοῦ, κωλύων, τηλεφώνων ἐσωτερικῆς χρήσεως, ἐγκαταστάσεις ἡλεκτρικῶν κινητῶν καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως ἡλεκτρικῆς ἐργασίας, ἐργαστασίων καὶ οἰκιῶν.

Ἐπίσης διὰ κάθε σπιτί ἀναλαμβάνομεν τὴν προμήθειαν καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν καὶ μεθοδικὴν ἐγκατάστασιν κατὰς ἡλεκτρικοῦ εἶδους, ὡς κουζίνας, ψυγείων, ἀνεμιστήρων, ἡλεκτρικῶν σιδηρῶν σιδερώματος, ἡλεκτρικῶν σαρώ-μων, ἡλεκτρικῶν θερμαστῶν καὶ πλουσίαν συλλογὴν πολυφῶτων.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ. ΤΙΜΑΙ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΠΑΝΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΕΙΔΟΥΣ

Εἰδοποιήσατέ μας τηλεφωνικῶς

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 21-828

Καὶ θὰ ἐξυπηρετηθῇτε ταχέως.

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΚΑΘΕ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΣ ΕΙΝΕ ΝΑ ΕΧΗ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΠΟΥ
ΤΗΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΟΥζίΝΑ ΤΗΣ

Με τιμὰς ΩΡΙΣΜΕΝΑΣ—ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ θὰ τὰ εὕρουν αἱ
ἀναγνώστριά μας εἰς τὸ

ΣΙΔΗΡΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΘ.Ι. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 39

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΤΜΗΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΣΙΔΗΡΙΚΩΝ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Επιλοποιῶν, Σιδηρουργῶν καὶ διαφόρων ἄλλων τεχνιτῶν καθὼς καὶ Γεωργικά.

Σὰς συνιστῶμεν νὰ ἐπισκεφθῇτε τὸ Κατάστημα καὶ θὰ μās εὐγνωμονεῖτε.

ΑΠΟΤΡΙΧΩΘΗΤΕ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

ΑΦΑΙΡΕΣΑΤΕ ΤΙΣ ΑΗΔΕΙΣ ΤΡΙΧΕΣ ΤΗΣ ΜΑΣΧΑΛΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ Η ΥΓΙΕΙΝΗ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ Η ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΩΝ ΠΟΔΙΩΝ

Είνε έντελώς άντιαισθητικόν νά βλέπη κανείς μίαν ώραιαν γυναίκα μέ τριχας ύπό τας μασχάλας ή στά πόδια, χνούδια στά μάγουλα ή στό άνω χεϊλος ! Έκτός τούτου, αϊ τριχες εις τά άνω σημεία, εινε έστία μικροβίων και δερματικών παθήσεων, προκαλουμένων διά τού ιδρώτος.

Δι' αούτους τούς λόγους, καμία γυναίκα εις την Εύρώπην δέν διατηρεί πλέον τας περιττάς αούτάς τριχας. 'Αποτριχώνεται τακτικά, τουλάχιστον άπαξ της έβδομάδος μέ την νέαν έπιστημονικήν κρέμαν.

«Η άποτριχωτική κρέμα EPILOSAN πρέπει σήμερον νά εινε τό άπαραίτητον συμπλήρωμα της τουαλέτας κάθε κοκέτας κυρίας».

ΣΤΕΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΟΥ

«Η γνώμη μου εινα ότι τό EPILOSAN δέν πρέπει νά λείπη από τό bureau κάθε κοκέτας γυναίκας».

ΜΑΡΙΚΑ ΝΕΖΕΡ

«Η άφαιρεσις των τριχών της μασχάλης εινα σήμερον ζήτημα υγιεινής και καλής εμφάνισης. Και τό δύο επιτυγχάνονται μέ την κρέμα EPILOSAN».

ΕΛΕΝΗ ΧΑΛΚΗ

«Η κρέμα EPILOSAN εινε τελείως άποτελεσματική».

ΑΛΙΚΗ ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

«Χρησιμοποιώ μόνον την κρέμαν EPILOSAN και ειμαι τελείως ήνθουσιασμένη».

ΚΑΙΤΗ ΒΕΡΩΝΗ

EPILOSAN-EPILOZAN

Εάν και εις την Ελλάδα δέν έχει ακόμα διαδοθεί πολύ ή άποτριχωσις, τούτο όφείλεται εις τό ότι καμία σχεδόν κυρία δέν έμεινε ευχαριστημένη από τά υπάρχοντα άποτριχωτικά μέσα : (άηδεϊς σκόναι, δΐθεν άρωματικά κρέμα, επικίνδυνον ξυράφι). Με την νέαν όμως έπιστημονικήν κρέμαν EPILOZAN ή κάθε γυναίκα θα εύρη εκείνο που της χρειάζεται. Διότι τό EPILOZAN παρεσκευάσθη μετά προηγουμένην μελέτην των μειονεκτημάτων των άλλων άποτριχωτικών και έδόθη εις την κατανάλωσιν, άφού προηγουμένως έδοκιμάσθη επί χιλιάδων γυναικών εις τά καλλίτερα Δερματολογικά Νοσοκομεία.

Έγγυώμεθα ότι τό EPILOSAN

έχει τά εξής πλεονεκτήματα :

- 1) 'Αποτριχώνει εις 3-5 λεπτά.
- 2) Δέν προκαλεί εγκαύματα, ούτε έρεθίζει τό δέρμα.
- 3) Δέν εινε άποκρουστικά δύσασμεν, ως αϊ άλλαι κρέμα ή σκόναι.
- 4) Δέν ξηραίνεται ποτέ εις τό σωληνάριον.
- 5) Δέν συντελεί εις τό νά φουτράνουν νέαι τριχες σκληρότεραι.
- 6) Εινε κρέμα εύχρηστος, έπιστημονική και έντελώς άβλαβής.
- 7) Εινε εύθηνότερα όλων των άλλων κρεμών.

Η νέα άποτριχωτική κρέμα EPILOZAN πωλείται εις όλα τά καλά Φαρμακεία, Μυροπωλεία και καταστήματα υλικών, προς δε. 30 τό σωληνάριον. Έν έλλείψει, αποστέλλετε εις τόν Γεν. 'Αντιπρόσωπον κ. ΚΩΣΤΑΝ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ, Σούβου 17β, Αθήνας (τηλ. 22166), όστις θα σάς τό άποστέλλη διά συστημένου δέματος.

Τά χρήματά σας θα σάς επιστραφώσιν, εάν δέν μείνετε τελείως ευχαριστημένη.

(΄Αποκόψατε και αποστείλατε τό παρόν).

Κύριον Κώσταν Νικολαΐδην, Σούβου 17β, Αθήνας.

Παρακαλώ όπως μοι αποστείλετε δωρεάν τας οδηγίας χρήσεως του EPILOSAN, καθώς και μίαν έγχρωμον εικόνα των Κινηματογραφικών Αστέρων.

Όνοματεπώνυμον

Πόλις

Όδός

(Γράφετε, παρακαλούμεν, εύανάγιστα.

Επικολλήσατε γραμματόσημον 20 λεπτών και ταχυδρομήσατέ τό άνευ φακέλλου.

«Από όλα τά άποτριχωτικά μέσα που έχω χειρισθεί μόνον ή κρέμα EPILOSAN άποτριχώνει άσπρημα όλων των χωρών νά έρεθίσει την επιδερμίδα».

ΛΙΤΣΑ ΜΑΖΑΡ

«Η κρέμα EPILOSAN άποτριχώνει άσπρημα και κάνει τά μαλλιά βελούδινα».

ΠΕΡΣΑ ΒΑΡ

«Η κρέμα EPILOSAN εινε καλύτερη από τας άλλας άποτριχωτικές είμαι κατενθουσιασμένη».

Α. ΘΟΥΡ

«Αϊ άδελφοί μου νιστούν την άποτριχωτικήν κρέμαν EPILOSAN ως την καλύτεραν είδος της».

ΕΛΕΝΗ και ΘΩΝΑ